

FEBRUĀRIS 2014
Nr. 2 (224)

LOGS

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBAS IZDEVUMS

Vienīgo pašvaldību Latvijā, kurai ir sava starptautiskā lidosta, jau daudzus gadus "pilotē"
MĀRTIŅŠ BOJĀRS. Par viņu un Mārupes novada pašvaldības komandu lasiet žurnāla 2.-9. lpp.

VAI ATBILDĪGA ATKAL IZRĀDĪSIES SKRŪVE?

Zolitūde – tā ir traģēdija ne tikai cietušo ģimenēm, bet arī katram no mums.

Valsts un pašvaldību darbiniekiem jāprot ne tikai nožēlot vai krist panikā, bet arī izdarīt secinājumus.

Viens no tādiem secinājumiem – normatīvisms un no tā izrietošā birokratizācija nav tikai tautas un pašvaldību līdzekļu izšķērdēšanas metode, tā var novest arī pie nacionāla mēroga tehnokrātiskām katastrofām.

Lai labotu pašreizējo sistēmu, drudžaini tiek rakstīti normatīvie akti. Ekonomikas ministrija pie sakās izveidot jaunas kontroles institūcijas, dublējot un traucējot strādāt jau esošajām. Sev raksturīgajā veidā valsts pārvalde labo kļūdas, nevis novēršot nelaimes cēloņus, bet gan palielinot nākamo cēloņu rašanās varbūtību.

Veselais saprāts saka, ka teritorijas plānojums jānosaka pašvaldībai, māja jāprojektē arhitektam, aprēķini jāveic inženierim, nams jābūvē celtniekam. Katram no viņiem jāuzņemas atbildība par savu darbu. Tā vietā uzbūvēta kolektīvās bezatbildības sistēma, kuras galvenā īpatnība ir projekta izmaksu bezjēdzīga sadārdzināšana un nav iespējams noteikt vainīgo – katrs individuālais darītājs ir pasargāts ar koleģiālu institūciju un daudzpakāpju formālas uzraudzības sistēmu.

Mums nevajag jaunu birokrātijas eskalāciju! Mums vajag vienkāršu individuālās atbildības sistēmu ar minimālu normatīvo apjomu gan būvniecībā, gan citās jomās. Citādi arī nākotnē vienīgā atbildīgā izrādīsies skrūve.

Andris Jaunsleinis,
LPS priekšsēdis

Ojāra Martinsona foto

REDAKTORE

Gunta Klismeta
67326634, 29428303
fakss 67212241
gunta@lps.lv
skype: guntaklismeta

REDAKTORES VIETNIECE

Daina Oliņa
67508530, 29130839
fakss 67212241
daina.olina@lps.lv
skype: dainolina

MŪSU ADRESE

Latvijas Pašvaldību savienība
Mazajā Pils ielā 1,
Rīgā, LV 1050

ISSN
1407-3560

Izdevējdarbības licence
Nr. 1740

Bez redakcijas atļaujas
pārpublicēt aizliegts

Publicētie raksti ne vienmēr
pauž LPS viedokli

Gunta Klismeta
redaktore

Daina Oliņa
redaktores vietniece

“LOGS” VIESOS

MĀRUPES NOVADA “ZELTA GRAUDUS” MEKLĒJOT 2

PAŠVALDĪBU SAVIENĪBĀ
INFORMĀCIJAI UN DARBAM 10

LPS PĀRSTĀVNICĪBĀ BRISELĒ
KOMISĀRS HĀNS: VIETĒJĀS UN REĢIONĀLĀS PAŠVALDĪBAS
IR MŪSU GALVENIE PARTNERI 14

IZPILDDIREKTORU ASOCIĀCIJĀ
IESĀKUMĀ BIJA... NAUDA 15

REKLĀMA
AKTUĀLĀKAIS KOMUNĀLO PARĀDU PIEDZIŅĀ 19

APSVEICAM!
ARODBIEDRĪBU LABĀKIE PARTNERI 20

DER ZINĀT
MINISTRIJU ZIŅAS 21

VRAA
RŪPĒS PAR SKOLĒNIEM LATVIJAS NOVADOS 28

IZGLĪTĪBA
IESPĒJAMĀ MISIJA VAR IENĀKT ARĪ JŪSU SKOLĀS 30

JAUNATNE
DOTS STARTS PROGRAMMAI ERASMUS+ 32

“SABIEDRĪBA AR DVĒSELI”
“IEDZĪVOTĀJI VEIDO SAVU VIDĪ 2013” LIELVĀRDĒ 33

ZIŅAS
LATVIJAS PILSĒTĀS UN NOVADOS 34

SPORTS
SLIDOTAVU BUMS MALUMALĀS 42

ANEKDOTES
ATPŪTAI, ATELPAI, SMAIDAM 44

Žurnālu iespējams abonēt, piezvanot pa tālruni **67 508 530** vai **67 326 634**

MĀRUPES NOVADA “ZELTA GRAUDUS” MEKLĒJOT

Daina Oliņa

Mārupes novada domē “Loga” brigāde ieradās 17. janvāra salkniebīgajā dienā. Viens no viesošānās iemesliem bija pašvaldības vadītāja **Mārtiņa Bojāra** sešdesmitā jubileja, bet izrādījās, ka domē Mežāžu ir vesels pulciņš. Šis pats zvaigznājs apmirdzējis arī priekšsēdētāja vietnieces **Līga Kadiģes** pasaulē nāksānu, ar kuru tandēmā vadīti daudzi sasaukumi. Mežāži ir deputātu, izglītības iestāžu vadībā, bāriņtiesā. M. Bojārs uzreiz

izklāstīja “spēles noteikumus” – sarunā piedalīsies daļa no viņa komandas: *“Bitēm – strops, skudrām – pūznis, cilvēkiem – komanda!”*

Mārtiņš Bojārs, Mārupes novada domes priekšsēdētājs:

– Domē esmu sens, no pagājušā gadsimta – 1991. gada 23. maija. Tas varbūt ir, bet varbūt nav labi, jo pārāk daudz zinu. Esmu diplomēts zootehniķis. Mācījos ļoti čakli – gan Smiltenes tehnikumu, gan Lauksaimniecības akadēmiju beidzu ar sarkano diplomu, pēc tam atgriezos Palsmanē, jo studēt devos kā kolhoza stipendiāts. Sekmīgi iestājos

Jelgavas aspirantūrā, bet kā represēto mani palūdza aiziet. Par laimi, neklātienē tādus “nevēlamus elementus” vēl pieņēma. Dabūju darbu ministrijā, taču alga tur bija maza, un daļu no tās paņēma dzīvokļa īre Rīgā. Mārupē mani uzrunāja, aicinot strādāt kolhozā, turklāt solīja trīsistabu dzīvokli. Ko gan vēl jauns speciālists varēja kārot?

M. Bojārs: – Pašvaldības darbs ir kā Mēness – vienmēr mainīgs. Te augošs, te dilstošs, nākas pārdzīvot pilnmēness un tukšmēness periodus. Domes komandā ir gan pieredzes bagāti, gan gados jauni speciālisti. Svarīga ir apziņa, ka esi palicējs, ka gribi strādāt ar perspektīvu. Katras vēlēšanas pierāda to, ka mūsu iedzīvotāji deputātu izvēlei pieiet nopietni, nevis ieraduma pēc atstāj sarakstus negrozītus, korekcijas ir jūtamas. (2013. gada pašvaldību vēlēšanās Mārupes novadā startēja deviņi saraksti, un domē iekļuva septiņu sarakstu pārstāvji. Viskuplāk pārstāvēta M. Bojāra vadītā Latvijas Zemnieku savienība (četras vietas), Reģionu aliansei, kurā kandidēja Līga Kadiģe, ir trīs deputāta mandāti, pārējiem – viens vai divi. Stabila vairākuma nodrošināšanai kā sen zināmus un prognozējamus partnerus pieaicināja divus “Saskaņas centra” deputātus. Kaut arī domē nevalda nesamierināmas pretrunas, tomēr politikā loģika pieredzējušus vadītājus mudina nodrošināties tā, lai svarīgi balsojumi nepārvērstos gargaros ķīviņos. Ar to arī priekšvēlēšanu cīņām Mārupē tika pielikts punkts. Domes darbs rit bez “uzmešanām” un “čurikiem” – D.O.) Mūsu koalīcijai novadā ir deviņas no piecpadsmit balsīm, taču atšķirībā no Saeimas nekāda darbošanās partiju frakcijās nenotiek. Iztiēkam arī bez rakstiskiem līgumiem, jo labi zinām cits citu un darbojamies saskaņā. Tomēr gribu uzsvērt, ka kopumā deputātu sastāvs ir mainījies. Pēdējo gadu jaunums ir sociālie tīkli, tiem ir nozīme pat pašvaldību vēlēšanās. Tādējādi vietējā vara izmainās – parādās gados jauni ļaudis, kas līdz tam nav saistīti ar politiku. Tas ir labi, tās ir pārmaiņas – ne tikai domes sastāvā, bet visā pašvaldības dzīvē.

Apgāžot stereotipus

Mārupes novada platība ir 10,3 tūkstoši hektāru. Novadu veido četri ciemi – Mārupe, Jaunmārupe, Skulte un Tīraine, tajos dzīvo 80 procenti no vairāk nekā 17 tūkstošiem iedzīvotāju. Novadā ir septiņas pašvaldības izglītības iestādes. Te darbojas vairāk nekā 2200 visdažādāko uzņēmumu, no kuriem pazīstamākie ir lidosta “Rīga”, “Air Baltic Corporation”, “Latvijas Pasts” un citi. Ilggadējās lauksaimniecības tradīcijas turpina “Sabiedrība Mārupe”, bet Latvijā pats atpazīstamākais un populārākais noteikti ir “Draugiem”.

Dažkārt Pierīgas apkaimi vērtē kā guļamrajonus. Varbūt šis apzīmējums vairāk piedien Rīgas mikro-rajoniem, kurus padlaikos slēja attālāk no centra. Vismaz Mārupi par guļamrajonu saukt aplami, jo te iedzīvotāji nedzīvo daudzstāvu masīvos. Šeit dominē individuālā apbūve. Biezie? Jā, arī "biezie", bet ne visi, tomēr šeit mitekļis tiek celts vai izvēlēts ar pavisam citu domu – vieta, kur dzīvos mana ģimene, arī nākamās paaudzes. Tāpēc mārūpiešiem pret apkārtni vis nav "kolektīvās vienaldzības", bet paaugstināta prasīgu- ma filozofija.

M. Bojārs: – Mārupes novadu raksturojošie lielumi ir trīs:

- * jauna, turklāt skaitliski nemitīgi augoša pašvaldība ar iedzīvotāju lielu intelektuālo potenciālu;
- * ģimenēm atvērta pašvaldība;
- * zaļi domājoša pašvaldība.

Lai tas neizskanētu kā tukši vārdi, katrs prasa papildskaidrojumu – kāpēc. Ceru, ka mums izdosies to pierādīt. Ne velti salīdzinoši nesen izveidojām Attīstības nodaļu – pašvaldībai ir jāaug un jāattīstās reizē ar iedzīvotājiem. Turklāt attīstība noris saskaņā ar iedzīvotāju interesēm, jo regulāri notiek tikšanās, kur mārūpieši ieinteresēti piedalās un pauž savas vēlmes. **Jaunās ģimenes vēlas dzīvot šeit, tagad un šodien, nevis kaut kad nākotnē, kā bijām pieraduši gadu desmitos.** Viņi izvirza konkrētas prasības. Tas pareizi, jo dzīve ir īsa. Tāpēc budžeta vadlīnijās vadošās ir rūpes par jaunām ģimenēm un bērnu izglītību, tai seko rūpes par vides un infrastruktūras sakārtošanu. Arī trešā – rūpes par brīvā laika saturīgumu (kultūra un sports) – apliecina iepriekšminēto un ir savstarpēji saistītas. **Mēs darītu vēl vairāk, diemžēl Pierīgai ir minimālas iespējas iegūt Eiropas Savienības fondu finansējumu.** Tāpat tas būs arī jaunajā plānošanas periodā, jo neesam attīstības centrs.

"Logam" ciemojoties Latvijas pašvaldībās, ikreiz īpašu sadaļu nācies veltīt "dzīvei projektos" – ar ES fondu atbalstu pēdējā septiņgadē daudzviet notikušas brīnumainas pārvērtības pašvaldību iestādēs – skolās un bērnudārzos, kultūras un sporta objektos. No iznīcības paglābti, jaunā spozmē izaigojušies seni kultūrvēstures objekti un augšāmcēlušies jaunās arhitektūras sasniegumu tīrradņi. Iedzīvotāju apvienības un nevalstiskās organizācijas ir cītīgi sačubinājušas šķietami sikus, bet ikdienas vajadzībām nozīmīgus projektēnus, kas krāšņo ikdienu pat nomaļos, no cen-

triem attālos nostūros. Mārupei šo labumu lauvastieša gājusi secen. Un tas ir viens no pretargumentiem, lai pierādītu, ka finansiālā turība ir abstrakts jēdziens. Jā, novads uzskatāms par turīgu, tāpēc Mārupe ir viena no donora pašvaldībām, kam bagātībā nākas dalīties ar tiem, kam rocība knapāka. Viņi nav vienīgi, taču daļai donoru, galvaspilsētu ieskaitot, šos zaudējumus kompensē Eiropas nauda. Mārupei lielākoties jākuļas pašu spēkiem.

Līga Kadīģe, Mārupes novada domes priekšsēdētāja vietniece.

Pirmā profesija – agronome – iegūta Lauksaimniecības akadēmijā, maģistrantūra Latvijas Universitātē sabiedrības vadībā, LU apgūta arī pirmsskolas pedagoga profesija (vadījusi Mārupes vecāko bērnu dārzu "Lienīte"). Latvijā reti gadās sastapt tik ziņošu cilvēku izglītības jomā. Varbūt tāpēc Līgas tālredzīgajā vadībā izdodas laikus izskaitļot pārmaiņas, kurām vēlāk atrodas sekotāji arī citās pašvaldībās. 1996. gadā pirmoreiz ievēlēta par deputāti, aizvadītajos gados divreiz vadījusi domi.

L. Kadīģe: – Pašvaldības turīgums ir nosacīts lielums, bieži citēju senā seriāla nosaukumu "Bagātie arī raud". Ja reiz nesaņemam Eiropas atbalstu, būtu godīgi mūs atbrīvot no tādu pašvaldību dotēšanas, kam projekti palīdz risināt to, ko knapais budžets nespēj. Pērn izlīdzināšanai prom aizskaitījām pusotru miljonu latu, šogad plānoti 1,7 miljoni. Uzsvēršu, ka **aptuveni šādu summu pašvaldībai katru gadu nākas aizņemties.**

Ideāli būtu vispirms radīt infrastruktūru, lai tai pa pēdām varētu sekot jaunās ģimenes, kuras vēlas šeit radīt savu ģimenes līgzdu. Mums sanāk nemitīgi dzēst arvien jaunus "ugunsgrēkus". Esam priecīgi, ka pieaug jaunpienācēju – galvenokārt jaunu ģimeņu – skaits, bet tādēļ mēs nemitīgi no jauna nonākam iedzinēju lomā. Lai kā cenšamies, bez Eiropas naudas visu neizdodas sakārtot tik laikus, kā paši vēlētos. Nevaram visus nodrošināt ar vietām pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs. *(Mārūpieši bija starp pirmajiem, kas uzsāka sadarbību ar privātajiem bērnudārziem. Pirms četriem gadiem žurnālā aprakstījām viņu pieredzi – cik pamatīgi tiek izanalizēts piedāvājums, pirms izvēlēties "mazskoliņas", ar kurām slēgt līgumu. – D.O.)* No 20 privātajiem bērnudārziem nu jau par sadarbības partneriem kļuvušas vairāk nekā 40 iestādes! Diemžēl rinda rūk minimāli – vecāki pamatoti turpina gaidīt vietu

“LOGS” VIESOS

pašvaldības bērnodārzos, jo privātie parasti neapmierinās ar domes maksājumiem 160 latiem (pērn), bet atrod pamatojumu, lai prasītu vecāku līdzmaksājumu.

Tiklīdz uzelpojam, ka jūtamākie “ugunsgrēki” nodzēsti, augošā novada un iedzīvotāju skaita dēļ allaž uzrodas jauna problēma. Jaunākā – jūtami pieaudzis pirmo klašu audzēkņu skaits! Protams, ka tas mūs priecē, bet... klašu skaits un telpas tam nebija gatavas.

Finanšu un grāmatvedības nodaļas vadītāja Laima Levanoviča.

M. Bojārs: – Šo nodaļu pārstrukturējām pirms trim gadiem, apvienojot grāmatvedības un nodokļu speciālistus. Laimas rokās ir viss budžets. Kā katrs ekonomists – piecreiz apdomā, pirms tērē, tomēr reizēm saku, ka viņai jābūt vēl lielākai “knīpstangai”.

L. Levanoviča: – Tas, ka mums šķietami veiksmīgi finanšu rādītāji, ir gan mūsu laime, gan nelaime – ne tikai tāpēc, ka nākas būt donoriem, bet arī tāpēc, ka nevaram piekļūt Eiropas finansējumam. Visu nākas veikt par iedzīvotāju nodokļu naudu vai aizņemoties (un, protams, atdodot!). Ilgus gadus iztikām bez aizņēmumiem, tagad bez tiem straujāku attīstību grūti plānot, tāpēc izglītībai nāksies atvēlēt vairāk par pusi budžeta. Tradicionāli tie ir 40 – 45 procenti.

L. Kadiģe: – Galvenais – pozitīvi vērtēt šo situāciju, tad risinājumi atrodas. 2012. gadā Jaunmārupes sākumskolu triecientempā paplašinājām septiņu mēnešu laikā! Babītē izpētījām moduļu risinājumu, tomēr tas nelikās pietiekami “silts” mazuļiem. Izvēlējamies divas 150 kvadrātmetru lielas vienstāva koka saliekamo konstrukciju ēkas. Arī šogad 15. janvārī sākās pirmklasnieku pieteikšana, un jau pēc pāris dienām klašu komplekti bija papildīti. Nākamajā mācību gadā atvērsim desmit pirmās klases. **Sākumskolas posmā vairākums vēlas, lai atvase mācītos dzīvesvietas tuvumā.**

Situācija mainās, sākot ar septīto un desmito klasi, kad daļa Mārupes spējīgāko audzēkņu startē konkursos uz valsts ģimnāzijām. Vidusskolā varam nokomplektēt tikai divas klases, tomēr šo situāciju vērtējam bez rūgtuma – ja mūsējie iztur konkursu un iekļūst galvaspilsētas ģimnāzijā, tas liecina, ka esam nodrošinājuši stabili

pamatizglītību. Turklāt virzību vēsturiski iekodēja jau padomju gados, kad Pierīgā vispār nebija vidusskolu, tās izveidoja tikai septiņdesmitajos gados.

Uzskatām, ka būsīm atrisinājuši periodu, kamēr atvases iet mammai vai tētim pie rokas. Tagad prioritāte būs tas vecums, kad pusaudži kļūst patstāvīgāki – apmēram vienpadsmit gadu vecumā viņiem nepieciešams bagātīgs piedāvājums brīvā laika aizpildei. Publiski sporta laukumi un jauniešu centri, kur pulcēties un vadīt laiku atbilstoši katra interesēm. Saturīgai laika pavadīšanai!

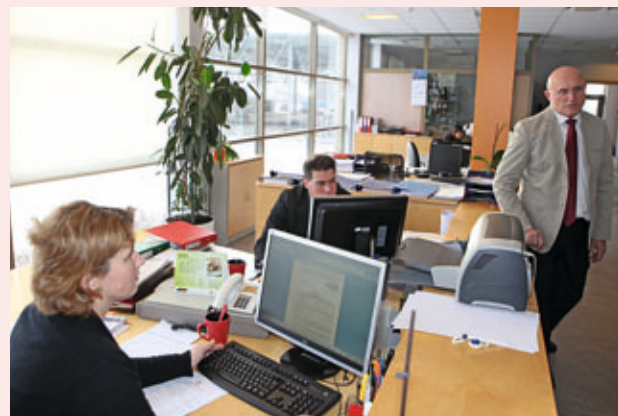
Attīstības nodaļas vadītāja Ilze Krēmere.

M. Bojārs: – Ilze mums ir atradums. Kad pērn tapa Attīstības nodaļa, konkursā no 25 pretendentiem pēc trim kārtām uzvarēja Ilze. Līdz tam strādājusi VARAM ar Eiropas Savienības ūdenssaimniecības projektiem, tagad uz pašvaldībām var skatīties no otras puses.

I. Krēmere: – Pēdējos gadus ministrijā vadīju sadarbībā ar pašvaldībām. Arvien vairāk izpratu pūles, ko speciālistiem nākas ieguldīt. Gluži neviļus sirdī nosliecos viņiem par labu, jo nereti iznāca aizstāvēt viņu veikumu. Pamazām sapratu, ka man patiktu darbs pašvaldībā, jo tajā redzi taustāmus rezultātus, kas priecē iedzīvotājus. Ministrijā viss ir abstrakts, nereti nākas cīnīties ar absurdiem šķēršļiem. Tāpēc izvēlējos darīt reālas lietas.

– Kā šādā neprognozējamības situācijā iespējams kaldināt attīstības plānus?

I. Krēmere: – Novada iedzīvotāju skaits ir augšupejošs, un, salīdzinot ar citiem, aizbraucēju nav daudz. Pilnīgi noteikti plānojam attīstību. Esam uzsākuši novada “sejas” izstrādi, īpašu mārketinga stratēģiju. Mūsu sapnis, lai iedzīvotāji ar lepnumu teiktu: “Esmu mārupietis!” Nešaubos, ka Mārupes novada iedzīvotāju vidējais vecums ir viens no jaunākajiem Latvijā. Ģimenes ar bērniem te ir vēlamas un gaidītas. Pati esmu rīdziniece, audzinu trīs bērnus. Nākot šurp strādāt, mani pārsteidza novada rūpes par ģimeni. Kaut arī oficiāli esam daudz bērnu ģimene, Rīgā, dzīvojot pilsētas nomalē, neko tamlīdzīgu neesmu izjutusi. Varbūt tāpēc, ka Mārupes novads ir salīdzinoši pārskatāms, bet lielpilsētā vara un

iedzīvotāji – pašsaprotami – ir attālināti viens no otra. Nākotnes plānu pamatā ir veiksmīgi izstrādātā attīstības programma – uzsvars uz ģimenēm, uz brīvā laika pavadīšanas iespējām. Pašlaik degpunktā ir sports, tam veltīsim nākamās tikšanās ar iedzīvotājiem.

Izpilddirektors Ivars Punculis.

M. Bojārs: – Ikdienā vistiešākā sadarbība ar iedzīvotājiem ir Ivaram. Tieši viņš saņem zvanus un e-pastus ar ierosinājumiem un sūdzībām. Desmit darba gados iepazīnis lielu daļu mārupiešu, bet viņu problēmas – simtprocentīgi visas!

I. Punculis: – Mārupieši bijuši aktīvi vienmēr. Tas ir viens no mūsu lielākajiem lepnumiem. Iedzīvotāji ir zinoši, inteligēnti, taču arī prasīgi. Nereti viņi no malas labāk saredz vajadzības, protams, galvenokārt katram rūp tuvākā apkārtnē. Vietējie raksta elektroniskās vēstules, aktīvi piedalās aptaujās, ko ievietojam mājaslapā. Protams, finanses ir ierobežotas, ne visas vēlmes varam apmierināt uzreiz. Par laimi, kohēzijas projekts novadā ļauj cerēt uz pilnvērtīgu un mūsdienīgu ūdenssaimniecību, pēc remontdarbiem – arī uz sakārtotām ielām. Pat tiem, kuri nopērk zemesgabalu neapgūtā vietā, ir tiesības gaidīt, ka drīz te vedīs asfaltēts ceļš.

M. Bojārs: – Iedzīvotāju aktivitāti un ieinteresētību apliecina fakts, ka mums sāk veidoties **iedzīvotāju apvienības pēc dzīvesvietas**. Kādas ielas iemītnieki izlēma noasflatēt ielu. Paši izstrādāja projektu, savāca naudu un to paveica. Pēc tam izdomāja svinēt kopējus svētkus, tagad lūdz rast iespēju kopā sportot. Piešķirām viņiem katru nedēļu stundu sporta zālē. Līdzīga apvienība veidojas vēl vienā ielā un kādā daudzdzīvokļu namā. Iedzīvotāju skaits pēdējos gados ir ļoti izmainījies, viņi izjūt vajadzību savstarpēji iea-

zīties un satuvināties. Ja kaimiņos dzīvojošās ģimenes būs vienojušās kopējā vides sakopšanā, domāju, ka jaunajā paaudzē neradīsies vēlme kaut ko lauzt un demolēt. Diemžēl bija mums arī tādi gadījumi, turklāt Rīgas nomalē dzīvo visai nelabvēlīgs kontingents, kam labpatika “paviesoties” mārupiešu namos, pie skolām siroja narkotiku tirgoņi. **Jau trešo gadu mums ir sava pašvaldības policija.** Sākumā ieguldījām lielus līdzekļus, bet tie sevi pilnībā attaisnojuši. Ikvienā situācijā

iedzīvotāji var būt droši, ka desmit minūšu laikā ieradīsies policisti. Drošības izjūta mudina arī kaimiņus aizdomu gadījumos reaģēt, pamanot blakusmājā aizdomīgu rosību. Pat skolā, kur mūsdienās reizumis pāri mēram plūst audzēkņu visatļautība un “man pienākas” apziņa, policista klātbūtne nav mazsvarīga.

Sabiedrisko attiecību speciālistes Uva Bērziņa un Kate Nītiņa.

M. Bojārs: – Vēl viens tandēms. Uva pašvaldībā ieradās netipiski – atnāca un paziņoja, ka vēlas te strādāt. Kate Mārupē bija praksē, viņai iepatikās darbs domē, bet mums iepatikās Kate. Abas meitenes ir “ugunsgrēka dzēsējas” visos pašvaldības dzīves raibajos un neprognozējamajos notikumos. Divatā gādā par mājaslapas un nova-

da avīzes saturu.

K. Nītiņa: – Arī pašu jauniešu domas ir svarīgi izziņāt, izprast un atbalstīt. 2013. gada nogalē pēc jaunatnes lietu speciālistes ierosmes novadā sāka veidoties jauniešu dome.

I. Punculis: – Gribam palīdzēt viņiem kļūt par nozīmīgu spēlētāju pašvaldībā, ieradīsim atsevišķas telpas.

M. Bojārs: – Nevēlamies attīstīt tikai un vienīgi Mārupi kā centru, bet **katrā no četriem ciemiem cenšamies noturēt attīstību** – saglabājot izglītības iestādi, veidojot iespējas sportam. Negribam veidot novadā nomales, kaut gan saprotam, ka, koncentrējot līdzekļus, varētu uzcelt kaut ko grandiozu, kur vietas pietiktu visiem interesentiem. Bet – kāpēc braukāt? Pat tad, ja ir personiskais auto, gan jaunās ģimenes, gan seniori atbalsta brīvā laika pavadīšanu tuvāk mājām.

U. Bērziņa: – Cenšamies tuvoties iedzīvotājiem, nevis otrādi. Pērnasar Jaunmārupē atklājām **sabiedrisko**

centru, tajā ir “vienas pieturas aģentūra”, sociālais dienests. Turp pārcēlās Mazcenas bibliotēka, un lasītāju skaits dubultojās!

– Kaut arī nereti pašvaldību vidū tīši vai netīši rodas savstarpēja greizsirdība vai konflikti, tomēr bieži dzirdam stāstus par pieredzes apmaiņas braucieniem. Vai

tādi notiek arī jums? Jūsu iespējas tomēr atšķiras no kolēģu vairākuma.

L. Kadiģe: – Tāpēc jau sevišķi interesanti izpētīt, kā visus pašvaldības uzdevumus iespējams īstenot ar mazu naudiņu.

L. Levanoviča: – Aizgūšanas cienīgus “zelta graudus” atrodam gan turīgā, gan nelielā novadā. Aizvadītajā vasarā bijām Ķekavā, kur sevišķi pārsteidza viņu starptautiskās sadarbības vēriens un kultūras nami. Cieņu pelna arhīvs, kas ir lielisks palīgs darba organizācijā. Līdzīga lieluma un turīguma pašvaldībā vieglāk saprast to, ko arī mums būtu iespējams paveikt. Cits stāsts un citi iesaisti ir no brauciena uz Jaunpili. Daļu no tā, ko Mārupes novadā veic domes darbinieki, šajā nelielajā pašvaldībā pilda iedzīvotāju nevalstiskās organizācijas. Daudzas funkcijas ir deleģētas biedrībām!

Ziemeļvalstu projekta ietvaros domes pārstāvjiem bija iespēja iepazīt sociālo jomu vispārattīstītajās labklājības zemēs. Apmeklējām Norvēģiju un Zviedriju, kur vērtīgas idejas aizgūvām ne tikai sociālo problēmu risināšanā, bet arī izglītībā. Sociālais budžets tur gadu no gada aug visstraujāk. Viņi to neuzskata kā slogu vai apgrūtinājumu, bet svarīgu nepieciešamību. Neaizmirstamus iesaistītos guvām bērnu dārzos, kas vis nav tik daudz tendēti uz materiālajiem labumiem, bet gan uz audzēkņu vispusīgu attīstību, savstarpējas cieņas ieaudzinašanu. Mēs Latvijā pagaidām jūtamies laimīgi, ja izdodas puslīdz savest kārtībā izglītības iestāžu materiālo pusi.

– Daudzu pašvaldību budžeti pārdzīvoja kritisku periodu krīzes gados, kad sociālais budžets citus tēriņus aizbīdīja otrajā plānā. Kā bija Mārupes novadā?

L. Levanoviča: – Gribo uzsver, ka budžeta pieaugums mums bija pat citur dramatiskajā krīzes periodā. Patiesībā gaidījām lielāku vajadzību pēc atbalsta, tāpēc budžetā plānotais izrādījās pat par lielu.

M. Bojārs: – Senāk nevienam pabalstu nedevām tāpat vien par nekā nedarišanu, likām strādāt novadā nepieciešamos darbus. Tagad šīs iespējas ir ierobežotas, toties stingri uzturam noteikumu – **apsekot dzīvesvietā ikvienu pabalsta prasītāju**. Mēs nepaļaujamies tikai uz dokumentiem, kas apliecina trūcību, kaut patiesībā

Mārupes Sociālā dienesta vadītāja UNA PUTNIŅA.

lūdzējs strādā neoficiāli, kažokā tērpts, brauc ar lepnu auto, bet pie domes pārvelk praķīti... Vai mazums šādu stāstu dzirdēts? Lūk, šī ir vēl viena normāla izmēra pašvaldības priekšrocība – zināt savus ļaudis un spēt viņus apsekot. Daudzko var uzzināt, pat apklausinot kaimiņus. Tā ir cīņa par godīguma atjaunošanu. Diemžēl Latvijā negodīgums un meli bieži triumfē.

Tagad, kad krīze beigusies, gribam vairāk atbalstīt ģimenes ar bērniem, sevišķi daudz bērnu ģimenes – piešķiram nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumus. Palīdzam pirmās grupas invalīdiem un citām iedzīvotāju grupām, kam ienākumi ir mazi, bet iespējas tos kāpināt – minimālas. Gribam savus ļaudis pasargāt no nodokļu parādiem. Iespējams, ka nākamgad atsevišķām iedzīvotāju grupām varēsim samazināt arī 1,5 procentu nodokli. Līdzīgi Jelgavai vērsāmies pret tukšajiem un neizīrētajiem dzīvokļiem, kam likums nosaka iekasēt tikai no 0,2 līdz 0,6 procentiem no kadastrālās vērtības. Mēs procentus paaugstinājām līdz 1,5. **Nodokļi tomēr ir viena no retajām svirām, ko pašvaldība var izmantot sev vēlamajā virzienā.** Pērn par nekustamā īpašuma nodokļa maksājumiem kopā ar iepriekšējo gadu parādiem iekasējām aptuveni divus miljonus latu, atvieglojumu tiesa bija ap 60 tūkstošiem latu. Šāda situācija atbilst mūsu budžetam un pašvaldības izpratnei par taisnīgumu.

Lauku vide ar pilsētas vaibstiem

– Iedzīvotāju jums ir diezgan, viņi izjūt pašvaldības rūpes, tomēr pašlaik visur skan lozungs “uzņēmējdarbība” kā katras vietas attīstības pamats. Vai Mārupe plāno būt tikai perfekta dzīvesvieta? Kā domājat varrot savu “bagātību”?

I. Punculis: – Tagad domē strādā uzņēmējdarbības attīstības konsultants, kurš uztur tiešo saikni ar esošajiem un iespējamiem uzņēmējiem, sarūpē viņiem nepieciešamo informāciju par pieejamo teritoriju un

infrastruktūru. Mums jau trešo gadu darbojas uzņēmēju biedrība. Pēc “Lursoft” datiem, novadā reģistrējušies vairāk nekā 2200 uzņēmumu, aptuveni simts no tiem aktīvi darbojas uzņēmēju biedrībā.

M. Bojārs: – Bagātība nav un nebūs mūsu mērķis. Uzskatu, ka speciāli dzīties pēc uzņēmumu radīšanas

nav pareizi. Ja pašvaldībā būs iedzīvotāji un viņiem labvēlīga, droša vide ar infrastruktūru un komunikācijām, uzņēmēji atnāks paši. To, kas vitāli nepieciešams uzņēmējiem, esam atrisinājuši jau laikus. Sadarbība ar "Latvijas gāzi" rit jau kopš deviņdesmito gadu beigām. Uzņēmums ir izstrādājis savu Mārupes attīstības plānu, ko precizē ik pēc pieciem gadiem. Apzinoties, ka nākotnē var pietrūkt elektrības jaudas, laikus atradām zemesgabalu jaunai apakšstacijai. Viens no retajiem Eiropas fondu piedāvājumiem, kas mums pieejams, ir līdzekļi ūdensvada un kanalizācijas sistēmas sakārtošanai, rūpējoties, lai šīs civilizētai sadzīvei nepieciešamās lietas sasniegtu arī tālākus nostūrus. Ja šie trīs stratēģiski svarīgie jautājumi – gāze, elektrība un ūdens – ir atrisināti, papildus vēl Rīgas tuvums, par uzņēmējiem īpaši neraizējamies. No esošajiem uzņēmumiem vērienīgi attīstās lidosta "Rīga", top liela ražotne iepakojuma materiālu uzņēmumam "Polipaks". Protams, cilvēks, kurš par prāvu naudu Mārupē iegādājies apbūves zemi vai privātmāju – dzīvesvietu vairākām paaudzēm, nevēlas dzīvot blakus angāriem vai fabriku cehiem. Tāpēc esam gandarīti, ka izdevies sabalansēt novada vidi starp biznesam atvēlēto reģionu un savrupmāju pasauli. Esam definējuši, ka novada iedzīvotāju skaitam nevajadzētu pārsniegt 25–30 tūkstošus. Tas ir saprāta diktēts skaitlis, jo gandrīz 30 procentus teritorijas aizņem *Natura 2000* platības, tāpēc pārapspiedošību – ne cilvēku, ne uzņēmumu – negribam pieļaut.

Potenciālie uzņēmēji domē iegriežas bieži, esam gandarīti, ka viņi to dara, jo tad varam laikus **apspriest spēles noteikumus** – izzināt viņu vajadzības un izklāstīt savas prasības. Neesam ar mieru, ja kāds atnāk pie visa gatava un ir priecīgs to izmantot. Neslēpjam, ka gaidīsim arī viņu ieguldījumu novada tālākā attīstībā. Drīzumā tikšos ar ārzemju investoriem, kas plāno novadā attīstīt biznesa un dzīvojamo sektoru līdz 600 dzīvokļiem. Mūsu pretprasība ir bērnodārzs, ko ierakstījām lēmumā. Ārzemniekus, protams, tas pārsteidz, jo viņu zemēs šādu jautājumu risina municipalitātes, nevis uzņēmēji. Taču mūsu prasības atbilst mūsu vajadzībām, tāpēc "spēles noteikumus" atklāti paziņojam uzreiz, lai vēlāk nerastos runas par izspiešanas mēģinājumiem utt.

Protams, daudzējādi Rīgas tuvums ir mūsu pilnā loze, tāpat kā lidosta novada teritorijā. Pameklējiet Latvijā – vai daudzkur atradīsiet **lauku vidi ar pilsētas vaibstiem!** Par to cilvēki gatavi maksāt. Paldies Dievam, ka ne tikai jaunizstrādātais, bet arī iepriekšējie plānojumi strikti noteica zonējumu. Turklāt domes speciālisti stingri pastāvēja pret jebkādu ieinteresēto grupējumu spiedienu. Tikai komanda spēja to izdarīt un, par spīti draudiem, palikt pie sava.

L. Kadiģe: – Atskatoties tiešām varam justies lepni – tā bija mūsu liela veiksmē, ka **12 gadu laikā noturējām stingru mugurkaulu un negrozījām plānojumu, tāpēc te nav aizbūvētu pļavu un puspamestu ciemu.** Jaunais plāns tapa daudz smagnējāk, veselu gadu, jo tagad lemšanā ir iespēja piedalīties arī pašiem iedzīvotājiem, kuru viedokli uzklusām, intereses centāties ievērot un saskaņot. Iznākums ir priecinošs – ja plānu

neviens neapstrīdēja un tiesā nepārsūdzēja, tātad esam lēmuši ieinteresēti un godprātīgi.

I. Krēmere: – Starp citu, iedzīvotāji novadam nebūt nevēlas guļamrajona statusu, daudzi jaunienācēji meklē šeit arī darbu vai tie, kas atrod darbu (daudzi – lidostā), pārceļas uz dzīvi Mārupē. Esam piekrituši iesaistīties interesantā un, domāju, daudzsoļā – *Interreg* projektā par **attālināto darbavietu centru radīšanu**. Pasaulē tie ir populāri, Latvijai jaunums. RTU mācībspēku virsvadībā tiks analizēts, vai šis piedāvājums var sekmēt pašvaldību uzņēmējdarbību. Līdzdalība projektā neuzliek par pienākumu izveidot šādu centru, taču esam atvērti eksperimentam. Vēl vairāk – jau tagad uzskatām, ka Mārupes novadam šis risinājums būs aktuāls, jo daudzi labprāt diendienā necīnītos ar Rīgas sastrēgumiem. Izpēte tikko sākusies, tomēr pieņemu, ka jaunais centrs varētu ieinteresēt, piemēram, individuālos uzņēmējus, kas tagad strādā mājās. Piedāvājums ar labiekārtotām telpām, ātru internetu, atbilstošām komunikācijām un komfortu darbotos arī psiholoģiski, radot apziņu – es eju uz darbu. Attālinātie darba centri var būt interesanti ne tikai Latvijai uzņēmējiem. Raksturīgs piemērs pasaulē ir Amerikas sadarbība ar Indiju. Kā zināms, abas valstis atrodas pretējās laika joslās – beidzot darbdienā, Amerikas uzņēmējs nepieciešamos datus nosūta apstrādei Indijā, kur teju sākas jauna diena. Būtībā darbs norit nepārtraukti, turklāt nav jāapmaksā virsstundas. Uzskatu, ka iespēja – projektā apgūt un izpētīt citu Eiropas zemju pieredzi tik daudzsoļā jomā – lieti noderēs.

– **Sarunas sākumā uzsvērāt, ka Mārupe ir "zaļš" novads.**

M. Bojārs: – Padomju gados Mārupe bija slavēta ar attīstītu lauksaimniecību, kas tagad Pierīgā kļuvusi problemātiska – zeme ir dārga, tajā izaudzēt lētu produkciju nav iespējams. Ne velti "Sabiedrība Mārupe"

līdztekus populāriem gurķiem un tomātiem ir specializējusies kukurūzas audzēšanā energoresursu ražošanai. Taču "zaļi" esam arī tāpēc, ka **vienu no pirmajiem Latvijā veicām iepirkumu šķiroto atkritumu ieviešanai dzīvē.** Reizi mēnesī (gada sākumā e-pastā visi saņem norādi par datumiem) atkritumu apsaimniekotāja mašīna piebrauc pie katras privātmājas un savāc īpaši atkritumu šķirošanai izdalītās somas. Bez maksas! Līdzīgu risinājumu Latvijā neesmu sastapis.

“LOGS” VIESOS

Uzņēmējiem tas bija negaidīts izaicinājums, bet iznākumā apmierināti ir visi. Pie daudzdzīvokļu mājām ir savākšanas laukumi.

Sākumā saskārāmies ar iedzīvotāju neizpratni un protestiem. Laikam nespējām pienācīgi izskaidrot ieceri. Idejas pamatojums ir vienkāršs, un tāpēc tā atkritumu apsaimniekotājiem nerada zaudējumus, kā varētu šķist. **Nešķirotu atkritumu daļai jāmaksā tik dārgi,**

lai iedzīvotājiem rastos vēlme šķirotot to samazināt. Materiālos tēriņus uzņemas atkritumu savācējs, nevis pašvaldība. Turklāt kopumā pakalpojums izmaksā lētāk nekā līdz šim. Līdz 2017. gadam noslēgtais līgums paredz 2,94 latus bez PVN par kubikmetru atkritumu. Vairāki kolēģi pētījuši mūsu pieredzi.

I. Punculis: – Protesti tiešām sākumā bija, lai kā sapulcēs centāmies skaidrot savu ieceri. Nereti atradās tādi, kas centās iedzīvotājus noskaņot kaujinieciski un naidīgi pret domes ideju, pret to, ka aplaupām vietējo uzņēmumu, kas to darīja līdz šim, taču mēs atbilstoši likumam veicām godīgu iepirkumu. Vairs neesmu uzklaušījis sūdzības par šo sfēru, pat par dārdzību ne. Kas sadārdzina atkritumu izvešanu? Tās biežums! Ja iedzīvotāji šķirotos atkritumus – un tie veido lielāko daļu mūsdienu atkritumu sastāvā – var izvest bez maksas, ja gudrs saimnieks dārza stūrī ierīko kompostkaudzi, prom vedamo atkritumu paliek pavisam maz. Nereti pietiek ar nešķirotu grūžu savācējmašīnas vizīti reizi mēnesī.

– Ja blakus ir galvaspilsētas bagātais un raibraibais kultūras piedāvājums, kāda loma mārūpiešu dzīvē ir kultūrai?

M. Bojārs: – Vajadzētu izdalīt to kultūru, kuras radīšanā iesaistās paši iedzīvotāji – kultūras namā darbojas 17 pašdarbības kolektīvu. Pērnavasar Dziesmu un deju svētkos mūsu vidējās paaudzes deju kolektīvs “Mārūpieši” izcīnīja pirmo vietu! Mums ir unikāls kolektīvs – sieviešu (senioru vai, kā mēs viņas mīļi dēvējam – vecmāmiņu) koris “Noktime”, kur jaunākajai dalībniecei ir pāri piecdesmit. Šovasar viņas piedalīsies Pasaules koru olimpiādē Rīgā. Izrādās, ka arī citās valstīs viņām ir maz konkurentu.

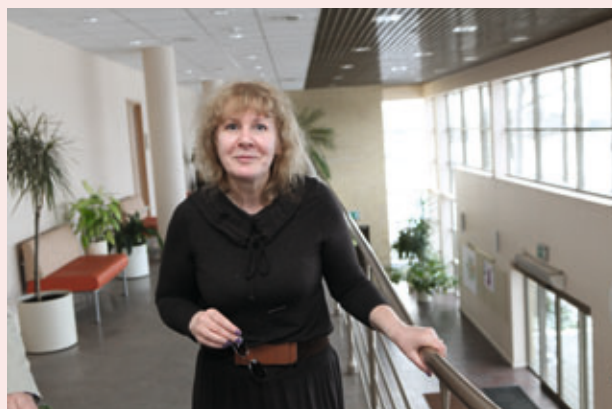
L. Kadīge: – Turpretim operu vai slavenu teātra izrādi mūsējie brauc skatīties tur, kur to var izbaudīt kvalitatīvi, nevis pielāgotos apstākļos.

K. Nītiņa: – Starp citu, Mārūpe bija vienīgā vieta, kur grupai “Pērkonis” nācās rīkot trīs koncertus! Domāju, ka kultūras dzīvi jūtami aktivizēs svētki, kuru tradīcijas pašlaik iedibinām. Pirms diviem gadiem atjaunojām Jāņu svinību tradīciju Jaunmārūpē. Viss liecina, ka cilvēkiem patīk. Šogad ceram rīkot pirmos novada svētkus.

U. Bērziņa: – Vairāki pašdarbības kolektīvi jau nosvinējuši 30 vai 35 gadu jubilejas. Nesen izveidojās jauniešu deju kolektīvs, kas, cerams, turpinās “Mārūpiešu” veiksmes stāstu. Pārsteidzoši aug koru interesentu pulks, nu jau novadā ir pieci kori. Turklāt – kolektīvi ir labā limenī, tāpat kā kolektīvu vadītāji.

L. Kadīge: – 2012. gadā “Mārūpieši” spoži pārstāvēja Latviju XIII ASV latviešu dziesmu un deju svētkos, sniedzot pusotru stundu koncertu Nacionālajam teātrim līdzīgā skatītāju pilnā ēkā. Paši atzina, ka tādu zvaigžņu stundu viņi diezin vai Latvijā piedzīvos.

Mārūpes kultūras nama vadītāja IRA DŪDUMA.

M. Bojārs: – **Pašdarbības kvalitāti neceļ vārīšanās savā sulā,** uzstājoties radiem, draugiem un kaimiņiem. Esam izveidojuši īpašu sistēmu – reizi divos gados katrs kolektīvs var izmantot iespēju piedalīties kādā starptautiskā konkursā. Tūrisma braucienus neatbalstām, arī konkursa dalībniekiem saistošie noteikumi paredz virkni prasību – noteikta kvalitāte, aktīva iesaistīšanās novada pasākumos, novada iedzīvotāja statuss, pašu līdzfinansējums. Novads apmaksā ceļu un konkursa izdevumus.

– Kā Mārūpes novadā motivē domes darbiniekus?

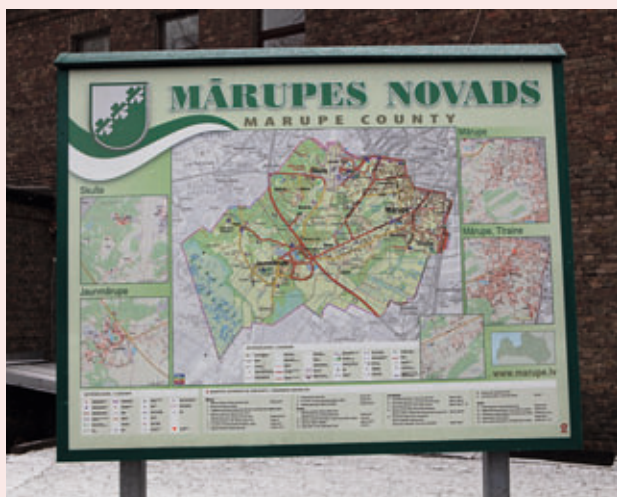

U. Bērziņa: – Priekšsēdētājs katru no mums rītos sveicina ar vārdiem: “*Labrīt! Kāds prieks tevi redzēt! Veiksmi darbā!*” Ticiet vai neticiet, šie vārdi dara brīnumus!

M. Bojārs: – Motivācija ir pietiekami stabila. Visiem 450 pašvaldības darbiniekiem – no vadītājiem līdz apkopējām, sētniekiem un kapu pārziņiem, aizejot atvaļinājumā, tiek izmaksāts pabalsts (krīzes gados likums to liedza, tagad varam atļauties). Visiem darbiniekiem jau trešo gadu ir veselības apdrošināšanas polises. Pēc iestādes vadītāja novērtējuma darbiniekam iespējama piemaksa pie amalgas līdz 75 procentu apmērā. Īpašs bonuss ir **atvaļinājuma ilguma sasaiste ar nostrādātajiem gadiem** – tiem, kam darba stāžs ir pieci gadi, papildus pienākas piecas darbdienu, ja virs pieciem gadiem – desmit dienas. Jau gadus piecus **domes darbiniekiem divas atvaļinājuma nedēļas organizējam vienlaicīgi, sākot no jūlija otrās nedēļas**. Paliek tikai divi trīs “dežuranti”. Pieredze liecina, ka lielu problēmu tādēļ nav bijis, savukārt domes cilvēki ir gandarīti, jo atpūtai var izmantot vasaras zenīta laiku.

L. Levanoviča: – Motivējošs ir atbalsts mācībām – ne tikai profesionālā jomā, bet personības pilnveidošanai, veselības saglabāšanai, piemēram, pret izdegšanas sindromu. Mūsu domē nestrādā daudz cilvēku, slodzei katram ir pamatīga, tāpēc ar to jāprot tikt galā.

– *Kolīzijas starp Rīgu un Pierīgas pašvaldībām periodiski samilst, šobrīd sabiedriskā transporta sakarā. Nav noslēpums, ka daļa mārupiešu strādā galvaspilsētā. Ja rastos plāns Rīgā nodarbinātajiem daļu*

ienākuma nodokļa ieskaitīt galvaspilsētas budžetā, vai novada budžets stipri ciestu?

M. Bojārs: – Rīga ir mūsu sadarbības partneris, varbūt visaugstākajā līmenī sarunas nevedas pārāk raiti, toties ar speciālistiem sadarbojamies lietišķi. Rīgas plānošanas reģionā esam izveidojuši Pierīgas pašvaldību sadarbības padomi, kas tiekas reizi trijos mēnešos (tajā piedalās arī Rīgas pārstāvis), jo problēmas visiem kopējas. Lai pilnvērtīgi nodrošinātu cilvēka dzīvi, līdzekļus vajag gan uzņēmējdarbības vides, gan dzīves vides sakārtošanai. Daudzi mūsējie paši strādā Rīgā, bet bērni, kā jau Līga minēja, ir saistīti ar mūsu pašvaldības iestādēm. Vakaros brīvo laiku mārupiešu vairākums vēlas vadīt mājās vai tās tuvumā. Uzskatu, ka radīt darbavietu, ja vien ir atbilstoša infrastruktūra, prasa mazāk naudas nekā viss pārējais.

Ienākuma nodokļa pārdalē daudz svarīgāk risināt problēmu starp valsti un pašvaldībām. Ja valsts ieguldījums ir tik niecīgs kā līdzšinējais, jebkādi lēmumi par nodokļu pārdali tikai sarīdītu pašvaldības. Ja reiz Rīgā koncentrētas galvenās visiem Latvijas iedzīvotājiem nepieciešamās iestādes, tad valstij jāpiedalās šīs “galvas” attīstībā, uzturot visiem vajadzīgos pakalpojumus. Pārējais – Rīgas ziņā. Ceru, ka jaunā Ministru prezidente Laimdota Straujuma – cilvēks, kurš perfekti pārzina lauku dzīves problēmas, rosinās daudz produktīvākas izmaiņas. **Pēdējo divu trīs gadu laikā valstij nebija normāla dialoga ar pašvaldībām, tās atradās strupceļā, jo politiķi neieklusījās pašvaldību viedoklī.** Nepieļaujami, ja valsts nespēj vienoties ar pašvaldībām. Valsts sastāv no iedzīvotājiem, kuri dzīvo pašvaldībās!

– *Vai varat nosaukt Mārupes novada trīs “vājās” vietas?*

I. Krēmere: – Lidostas tuvums mudina attīstīt tūrismu, šogad taps tūrisma stratēģija.

I. Punculis: – Tas, ka nevaram piesaistīt Eiropas Savienības līdzekļus.

M. Bojārs: – Budžeta nepietiekamība ir pirmā, otrā un trešā “vājā” vieta.

Ojāra Martinsona un Mārupes novada domes arhīva foto

INFORMĀCIJAI UN DARBAM

Ilze Mutjanko,
LPS padomniece
sabiedrisko attiecību
jautājumos

www.lps.lv

LPS Domē

• **15. janvārī** notika Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) Domes sēde, kurā piedalījās arī tābrīža Ministru prezidenta amata kandidāte **Laimdota Straujuma**. Domnieki viņai pauda atbalstu kā premjera amata pretendentei un uzteica viņas vadītās Zemkopības ministrijas darbu Eiropas Savienības fondu līdzekļu apsaimniekošanā.

LPS priekšsēdis **Andris Jaunsleinis** uzsvēra, ka ir svarīgi atjaunot konstruktīvu dialogu starp pašvaldībām un valdību. Diemžēl pēdējos gados nebija iespējams panākt kompromisu un veiksmīgas vienošanās, jo pašvaldību pusei lielākoties bija jāpiekāpjas valdībai budžeta veidošanā. Pašvaldības labprāt vēlētos, lai tās tiktu iesaistītas nākamā gada valsts budžeta sagatavošanā, turklāt budžeta veidošana notiktu atšķirīgi no citiem gadiem.

Finanšu ministrijas valsts sekretāra vietniece **Baiba Bāne** paskaidroja, ka jau sperti būtiski soļi, pieņemot budžeta ietvara likumu 2014.–2016. gadam, kurā fiksēti vairāki pašvaldībām nozīmīgi jautājumi.

Apspriežot **ES līdzekļu izmantošanas plānu 2014.–2020. gadam**, pašvaldības vienojās, ka Partnerības līgumam un darbības programmām jāatbild uz diviem jautājumiem: kā konkrētais finansējums veicinās uzņēmējdarbības un ekonomikas izaugsmi un kāds ir finansējuma teritoriālais pārklājums, turklāt tam jābūt vienmērīgam visā Latvijas teritorijā. ES fondu plānošanas dokumentos nepieciešams parādīt sasniedzā-

mos rezultātus ekonomikas izaugsmei un pašvaldību līmenī un uz mērķi orientētus teritoriālos ieguldījumus. Katram darbības programmas mērķim ir jādefinē ietekmes veids uz uzņēmējdarbību un teritorijas, kurās tas tiks īstenots. LPS pēdējo mēnešu laikā izteikusi virkni iebildumu un ieteikumu gan Partnerības līgumam, gan darbības programmām un aicina tos ņemt vērā, lai nodrošinātu vienmērīgu finanšu ieguldījumu Latvijas teritorijā un ekonomikas attīstībā no ES fondu finansējuma šajā plānošanas periodā. Tāpat LPS aicina valdību ievērot laika limitu dokumentu sagatavošanā, lai uzņēmēji, lauksaimnieki un citi interesenti varētu plānot savas iespējas izmantot ES fondu līdzfinansējumu. Finanšu ministrijas pārstāvji atzinīgi vērtēja LPS sniegtos komentārus struktūrfondu plānošanas dokumentiem. LPS sekos līdzi, vai tiek ievērotas prasības attiecībā uz reģionālo griezumu un uzņēmējdarbību.

Domes sēdē izskatīja arī jautājumu par **Būvniecības likuma sagatavošanu**. LPS aicina termiņu pagarināt, jo Ekonomikas ministrija vēl nav nodevusi Ministru kabinetā visu likuma pavadošo dokumentu paketi un nav izstrādāti vairāki normatīvie akti, par kuriem savu atzinumu sniegs arī LPS.

LPS Dome nolēma sasaukt **Pašvaldību savienības 25. kongresu 2014. gada 30. maijā Aizkrauklē**.

LPS Valdē

• **7. janvārī** LPS Valdes sēdē priekšsēdis **Andris Jaunsleinis** informēja, ka atbilstoši Domes lēmumam sarunas par pašvaldību pozīciju attiecībā uz ES struktūrfondu LPS vārdā veic Valde. Tā kā tobrīd jaunā valdība vēl nebija apstiprināta un sarunu partnera politiskajā līmenī nebija, Valdes sēdē piedalījās Finanšu ministrijas valsts sekretāra vietnieks ESSFKF jautājumos **Armands Eberhards** un ES fondu stratēģijas departamenta direktors **Edgars Šadris**. Viņi pastāstīja, ka Latvijas pārstāvji sarunās ar Eiropas Komisiju kā svarīgu jautājumu izvirza transporta infrastruktūras attīstīšanu, izmantojot ES līdzekļus, bet EK iebilst un uzskata, ka vairāk līdzekļu jāiegulda vides programmās un Sociālā fonda aktivitātēs.

Madonas novada domes priekšsēdētājs **Andrejs Ceļapiters** pauda pārliecību, ka prioritāram ir jābūt uzņēmējdarbības atbalstam. Mālpils novada pašvaldības vadītājs **Aleksandrs Lielmežs** uzsvēra, ka satiksmes infrastruktūra ir cieši saistīta ar uzņēmējdarbību un tādēļ jārod līdzsvars starp abām prioritātēm. Kuldīgas novada domes priekšsēdētāja un Kurzemes plānošanas reģiona Attīstības padomes priekšsēdētāja **Inga Bērziņa** vērsa uzmanību uz to, ka Partnerības līgumā pie integrētajām teritoriālajām investīcijām ilgtspējīgai pilsētvides attīstībai nav pieminēts 21 reģionālais centrs, un aicināja rakstīt iebildumus un neatbalstīt šo Partnerības līgumu.

A. Eberhards mierināja, ka finansējums pašvaldībām nav samazināts un, salīdzinot ar sākotnējo, palielināts izvēles katalogs pašvaldību aktivitātēm.

Latvijas Pašvaldību sociālās aprūpes institūciju apvienības priekšsēdētājs **Alvars Šteinbergs** iepazīstināja ar apvienības kopsapulces rezolūciju par sociālo pakalpojumu attīstību. Arī LPS Valde atzina, ka iespēju robežās jārod finansējums tādai pakalpojuma infrastruktūrai, kas nodrošinātu klientam ērtu un draudzīgu vidi, vajadzībām atbilstošu sociālo aprūpi un funkciju stabilizējošu pakalpojumu pašvaldību sociālās aprūpes centros. Šim nolūkam jāmeklē iespēja piesaistīt līdzekļus no ES struktūrfondiem.

LPS komitejās

Reģionālās attīstības un sadarbības komitejā

• **21. janvārī** notika LPS Reģionālās attīstības un sadarbības komitejas un Sporta jautājumu apakškomitejas kopīgā sēde.

Sēdes dalībnieki izskatīja **LPS attīstības vadlīnijas 2014.–2020. gadam**. LPS priekšsēdis **Andris Jaunsleinis** uzsvēra, ka Latvijas pašvaldību attīstības vadlīnijas ir LPS darbības leģitīmais pamats nākamajiem gadiem.

Otrs darba kārtības jautājums bija par **pašvaldību uzdevumiem sporta jomā**, izpildot ar MK 2013. gada 18. decembra rīkojumu Nr. 666 apstiprinātās Sporta politikas pamatnostādnes 2014.–2020. gadam.

LPS padomnieks **Jānis Piešiņš** iepazīstināja ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas lūgumu deleģēt pārstāvi projekta "Reģionālās politikas aktivitāšu Latvijā un reģionālās attīstības pasākumu izstrāde" vadības grupā. Komiteja nolēma deleģēt vadības grupā Beverīnas novada domes priekšsēdētāju **Cildu Purgali** un kā aizstājēju LPS padomnieku Jāni Piešiņu.

Sēdes noslēgumā apsprieda jautājumu par **Latvijas pašvaldību darbinieku sporta spēlēm**, un tika nolemts pieņemt Ādažu novada pašvaldības piedāvājumu sporta spēles rīkot **9. augustā Ādažos**. Līdz 3. februārim Ādažu pašvaldība sadarbībā ar LPS padomnieku sporta jautājumos Gunti Apīni sagatavos nolikuma projektu iesniegšanai LPS Valdei, bet detalizēti nolikums tiks izskatīts nākamajā LPS Sporta jautājumu apakškomitejas sēdē.

Veselības un sociālo jautājumu komitejā

• Šajā dienā notika arī LPS Veselības un sociālo jautājumu komitejas sēde, kurā Sabiedrības integrācijas fonda (SIF) sekretariāta direktore **Aija Bauere** un SIA "Hannu-pro" pārstāve **Mudīte Krūmiņa** informēja par **Goda ģimenes kartes projektu**. Komitejas dalībnieki apsprieda tā realizācijas problēmas un risinājumus un ieteica projekta izstrādātājiem kā datubāzi, kas sniedz detalizētas ziņas par ģimenēm, tajā skaitā par audžuģimenēm un par aizbildnībā esošiem bērniem, izmantot Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA) datubāzē esošo informāciju. Tiks gatavots arī jauns līguma projekts pašvaldībām, ko saskaņos ar LPS, tālāk SIF un "Hannu-pro" to izsūtīs pašvaldībām. Projekts varētu sākt darboties marta sākumā.

Labklājības ministrijas Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta vecākā referente **Maruta Pavasare** informēja par **MK noteikumu projektu "Kārtība, kādā valsts piešķir pašvaldībām mērķdotāciju dzīvokļa pabalsta izmaksu nodrošināšanai"**. Tā kā šobrīd tas vēl ir tapšanas stadijā, komiteja nolēma deleģēt Pašvaldību sociālo dienestu vadītāju apvienības valdi sagatavot priekšlikumus par pārstrādāto noteikumu projektu ar mērķi, lai tie nesarežģītu novadu pašvaldībās izveidoto dzīvokļa pabalstu sistēmu, bet gan ļautu pretendēt uz valsts līdzfinansējumu.

PAŠVALDĪBU SAVIENĪBĀ

LPS vecākais padomnieks **Māris Pūķis** un LPS priekšsēdis **Andris Jaunsleinis** iepazīstināja ar jauno **LPS attīstības vadlīniju projektu**. Februāra komitejas sēdē tiks sagatavoti galīgie priekšlikumi grozījumiem un papildinājumiem LPS attīstības vadlīniju sociālajā un veselības sadaļā.

Izglītības un kultūras jautājumu komitejā

• Tāpat 21. janvārī notika LPS Izglītības un kultūras jautājumu komitejas sēde, kurā izskatīja Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.–2020. gadam un apsprieda jautājumu par Latvijas pašvaldību iesaistīšanos akcijā “Vienoti kvalitatīvai izglītībai”. Noslēgumā skatīja jautājumu par jauno LPS attīstības vadlīniju projektu.

Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretāra vietniece un Izglītības departamenta direktore **Evija Papule** prezentēja **Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014. 2020. gadam**, kas apstiprinātas MK sēdē, taču vēl tiks skatītas un apstiprinātas Saeimā. Viņa uzsvēra, ka pamatnostādnēs paredzētie pasākumi secīgi turpinās iepriekšējā plānošanas periodā uzsāktās reformas izglītības jomā, sasaistot nacionālā līmeņa mērķus ar Eiropas Savienības attīstības prioritātēm. Pamatnostādnēs izvirzīto pamatprincipu un mērķu sasniegšanai noteikti 12 rīcības virzieni. Vislielāko interesi un debates izraisīja izglītības sistēmas institucionālais tīkls. Komitejas locekļi atzinīgi novērtēja pirmsskolas un sākumskolas izglītības nodrošināšanu maksimāli tuvu dzīvesvietai, taču pauda bažas par vispārējās vidējās un profesionālās izglītības nodrošināšanas iespējām. IZM valsts sekretāra vietniece sniedza arī informāciju par ES struktūrfondiem – atbalsta jomām un saņēmējiem, akcentējot, ka finansējums tiks novirzīts pašvaldību skolu tīkla, infrastruktūras un IKT nodrošinājumam, pedagogiem kompetences pilnveidei, izglītības saturam un pilnveidei u.c.

Citi notikumi

• 9. janvārī notika **diskusija “Par pašvaldību rīcības brīvību autonomo funkciju un uzņēmējdarbības atbalsta pasākumu īstenošanā, vadoties pēc komercdarbības atbalsta nosacījumiem”**, ko Pašvaldību savienība rīkoja sadarbībā ar Finanšu ministrijas Komercdarbības atbalsta kontroles departamenta pārstāvjiem.

Diskusijā tika apspriesti šādi jautājumi: atbalstu raksturojošās pazīmes un kā konstatēt atbalsta esamību vai neesamību (komercsabiedrības jēdziens konkurences tiesībās, finansējums no publiskajiem avotiem, atbalsta sniegšanas veidi, ekonomiskās priekšrocības, ietekme uz tirdzniecību); gadījumi, kad publiskais finansējums nav kvalificējams kā atbalsts (ieguldījumi infrastruktūrā (vispārējie principi, izņēmumi), *de minimis* atbalsts); tiesiskā bāze atbalsta kontroles sistēmas funkcionēšanai un atbalsta saderības novērtēšanai; procesuālie noteikumi (plānotā atbalsta iepriekšēja

paziņošana Eiropas Komisijai un atbrīvojumi no paziņošanas, atbalsta pasākuma īstenošanas kontrole, nepieteikts un nelikumīgs atbalsts, nelikumīga atbalsta atmaksāšana, specifisku piemēru analīze komercdarbības atbalsta kontroles regulējuma piemērošanas kontekstā); ieskats atbalsta sniegšanas mērķos, tajā skaitā atbalsts kā kompensācija par sniegtajiem sabiedriskas nozīmes pakalpojumiem un nosacījumu piemērošana attiecībā uz finansiālo pārskatāmību, kā arī atbalsta summēšana.

Diskusijas ieraksts pieejams LPS mājaslapā: <http://www.lps.lv/Pasakumi/Videoieraksti/>.

• 10. janvārī **Latvijas valdības sociālie partneri** tikās ar Ministru prezidenta amata kandidāti **Laimdotu Straujumu**, lai pārrunātu sociālo partneru iesaisti ES un Latvijas ekonomiskajā pārvaldībā un topošās valdības ekonomikas prioritātes.

Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK), Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS) un Latvijas Pašvaldību savienība, augstu vērtējot L. Straujumas daudzpusīgo pieredzi valdības un valsts pārvaldes darbā, atbalstīja viņas nomināciju Ministru prezidenta amatam.

Vēršoties pie premjera amata kandidātes, LDDK, LBAS un LPS uzsvēra nepieciešamību nodrošināt pilnvērtīgu dialogu regulāru konsultāciju veidā, panākt ES daudzgadu budžeta izpildei nepieciešamo normatīvo aktu izstrādāšanu un pieņemšanu jau šāgada pirmajā pusē, aktīvāk strādāt pie Latvijas uzņēmējdarbības vides uzlabošanas, turpināt uzsāktu virzību uz normatīvo aktu apjoma un skaita samazināšanu un sagatavot kvalitatīvu Latvijas prezidentūru ES Padomē.

• 13. un 14. janvārī notika projekta “Lietpratīga pārvaldība un Latvijas pašvaldību veikspējas uzlabo-

šana" partneru tikšanās, lai plānotu un pārrunātu galvenos nākamajā ceturksnī veicamos darbus. Šā projekta mērķis – stiprināt institucionālo kapacitāti un cilvēkresursu attīstību valsts, vietējā un reģionālajā līmenī, izveidojot ilgtspējīgu "mācīties salīdzinot" sistēmu. Lai nostiprinātu pašvaldību veiksmīgu pārvaldību, "mācīties salīdzinot" sistēmā iekļauta arī pašvaldību stratēģiskās vadīšanas ieviešana, par pamatu izvēloties pašvaldību marketingu kā vienu no stratēģiskās vadīšanas formām.

Darba plānošanas sanāksmē piedalījās projekta partneri no Latvijas Pašvaldību savienības, Norvēģijas Vietējo un reģionālo varas iestāžu asociācijas un Valsts reģionālās attīstības aģentūras, kā arī Polijas Pilsētu asociācijas pārstāvji, kuri dalījās pieredzē par līdzīgas sistēmas ieviešanu, gaitu, problēmām un rezultātiem Polijas pašvaldībās. Ieviešot "mācīties salīdzinot" sistēmu Latvijas pašvaldībās, par piemēru tiks ņemta arī Norvēģijas pašvaldību pieredze.

Otrajā projekta sanāksmes dienā piedalījās deviņu pilotpašvaldību dalībnieki no Amatas, Gulbenes, Jaunpils, Mālpils, Preiļu, Skrundas un Ventspils novada un Ventspils un Valmieras pilsētas. Projektā plānots iesaistīt vairāk nekā 60 Latvijas pašvaldības.

Projekta laikā tiks veikti arī pētījumi šādās jomās: rezultātīvo rādītāju izmantošana panākumu vai neveiksmju mērīšanai pašvaldību stratēģiskajā vadīšanā; iespējas apvienot vidējā termiņa budžeta plānošanu un izpildi ar vidējā termiņa attīstības programmēšanu un izpildi pašvaldību stratēģiskajā vadīšanā; iespējas apvienot vidējā termiņa budžeta plānošanu un izpildi ar vidējā termiņa attīstības programmēšanu un izpildi; pašvaldību mērķu mērīšana sociālās drošības, sabiedrisko pakalpojumu un izglītības jomā. Projekts ilgs līdz 2016. gada aprīlim. Viens no pozitīvajiem šā projekta aspektiem būs tā rezultātu izmantošana arī pēc projekta noslēguma pat ar minimālu finansējuma apjomu.

Projektu "Lietpratīga pārvaldība un Latvijas pašvaldību veikspējas uzlabošana" finansē Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.–2014. gada perioda programmas "Kapacitātes stiprināšana un institucionālā sadarbība starp Latvijas un Norvēģijas valsts institūcijām, vietējām un reģionālām iestādēm".

Informācijai

• Lielās Talkas konkurss pašvaldību koordinatoriem

Lielā Talka izsludinājusi **konkursu pašvaldību koordinatoriem** par tēmu "Tira Baltijas jūra sākas Tavā galvā". Pieteikties konkursam var līdz **21. februārim**. Konkursa uzdevumu īstenošanas laiks – no 1. marta līdz 11. aprīlim. Pirmo trīs vietu ieguvēji balvā saņems dāvanu kartes 3000, 2000 un 1000 eiro vērtībā ceļojumam uz paša izvēlētu galamērķi.

Konkursa nolikumu, pieteikuma anketu un vērtēšanas kritērijus var atrast šeit: <http://www.talkas.lv/?page=552&article=3047>.

Papildu informāciju par konkursu sniedz **Andra Miklucāne** (andra.miklucane@lps.lv; 26343430).

• Izsludināta pieteikšanās kultūras zīmei "Latviskais mantojums"

LATVISKAIS
MANTOJUMS
LATVIAN HERITAGE

"Lauku ceļotājs" aicina Latvijas **lauku tūrisma uzņēmējus** pieteikties zīmei "Latviskais mantojums", kas nu jau tiks piešķirta trešo reizi. Zīmei var pieteikties gan paši uzņēmēji, gan arī tūrisma informācijas centri, pašvaldības un kultūras mantojuma zinātāji tiek mudināti informēt "Lauku ceļotāju" par tūrisma objektiem, kas atbilst zīmes kritērijiem.

Latviskā mantojuma zīme izveidota ar mērķi godināt un rādīt latviskās kultūras un sadzīves mantojumu, kas dzīvo mūsdienās un nav sastindzis muzeju plauktos. Latviskā mantojuma zīmes uzdevums – saglabāt latviskās identitātes saikni ar mūsdienu dzīvi, demonstrējot to tūrismā. Pēc šīs zīmes var atpazīt vietas, kur saimnieki apmeklētājiem ir gatavi rādīt un stāstīt, ciņāt ar latviskiem ēdieniem, mācīt amatus un prasmes, svinēt latviskos svētkus. Zīmes uzdevums ir popularizēt un saglabāt kultūras mantojumu, to aktīvi lietojot un padarot saprotamu mūsdienu cilvēkam.

Līdz šim zīmi saņēmuši jau 28 lauku tūrisma uzņēmēji. Latviskā mantojuma zīmi var iegūt naktsmītnes, lauku saimniecības, amatnieki, lauku krodziņi, latvisko tradīciju pasākumu rīkotāji un vadītāji, muzeji, kolekcijas, prasmju un arodu zinātāji (maizes cepēji, audēji, bitenieki, keramiķi, kalēji, pirtnieki, jumtu licēji, teicēji, dziesminieki u.c.).

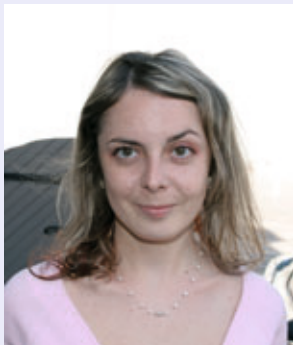
Zīme izveidota pēc "Lauku ceļotāja" iniciatīvas sadarbībā ar Kultūras ministriju un Latvijas Pašvaldību savienību.

Lai pieteiktos zīmei, aizpildītā pieteikšanās anketa līdz **3. martam** jānosūta uz e pasta adresi: lauku@celotajs.lv.

Ja rodas kādi jautājumi par pieteikšanos, lūdzam rakstīt: elina@celotajs.lv vai zvanīt: **29175362**.

Plašāku informāciju meklējiet "Lauku ceļotāja" mājaslapā: www.celotajs.lv!

KOMISĀRS HĀNS: VIETĒJĀS UN REĢIONĀLĀS PAŠVALDĪBAS IR MŪSU GALVENIE PARTNERI

Agita Kaupuža,
LPS pārstāvniecības
Briselē vadītāja

Vērtējot panāktos rezultātus pēc divus gadus ilgušajām sarunām par kohēzijas politikas likumdošanu jaunajam – 2014.–2020. gada plānošanas periodam, par reģionālo un pilsētpolitiku atbildīgais Eiropas komisārs **Johannes Hāns** 16. janvārī Briselē (Beļģijā) organizētajā diskusijā ar vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvniecību pārstāvjiem Briselē atzina, ka pašlaik ir istais brīdis, kad galvenās idejas no vārdiem jāpārvērš reālos darbos un investīcijās. Tāpēc tieši vietējam un reģionālajam pašvaldībām šajā posmā “jāspēlē” galvenā loma.

Hāns uzsvēra, ka Eiropas Parlaments un Padome apstiprinājusi, ka izvēle jāizdara dalībvalstīm un reģioniem. *“Līdzekļu ir tik, cik to ir. Jūs esat vislabākajās pozīcijās, lai secinātu, kādas ir jūsu būtiskākās problēmas. Jums jāizveido vispiemērotākā stratēģija savam reģionam, identificējot teritorijas, kurās investīcijas ir visvairāk nepieciešamas,”* sanāksmē norādīja Hāns. Vienlaikus komisārs uzsvēra, ka jaunajā plānošanas periodā līdzekļi būs jākoncentrē dažās jomās, nevis jāsadrumstalo pa daudzām prioritātēm. Tāpat viņš atklāja, ka vairs netiks finansēti projekti, kuru tematika atkarojas, kā arī netiks apstiprināti atsevišķi projekti, kas savā attīstībā nespēs turpināties. *“Padome un Eiropas Parlaments tāpat skaidri paudis, ka jau sākumā skaidri jāpasaka, ko vēlamies panākt ar pieejamajiem līdzekļiem. Mēs vērosim, vai dalībvalstu izvēlētie mērķi ir ticami un vai tie pamatojas konkrētos indikatoros, lai varētu novērtēt progresu,”* norādīja Hāns, aicinot uztvert šo darbu ļoti nopietni. Viņš tāpat piebilda, ka jaunu darbavietu radīšana joprojām ir visaktuālākais jautājums, tāpēc no dalībvalstīm tiek gaidīti pamatīgi priekšlikumi – vai tie būtu saistīti ar vie-

das specializācijas stratēģiju vai arī transporta sinerģiju, taču jebkurā gadījumā tiem jāatbilst reģionu interesēm un investīciju prioritātēm.

Runājot par vēl darāmajiem darbiem, par reģionālo un pilsētpolitiku atbildīgais komisārs atzina, ka jaunās kohēzijas politikas likumdošanas process vēl nav beidzies, jo jāpieņem virkne īstenošanas tiesību aktu. *“Pirms dažām dienām mēs pieņemām Eiropas Rīcības kodeksu attiecībā uz partnerības principu. Ar šo Eiropas Komisija pirmo reizi sniedz vadlīnijas dalībvalstīm par to, kā īstenot partnerības principu,”* pašvaldību pārstāvjus informēja Hāns. Viņš uzsvēra, ka šādi Eiropas Komisija akcentējusi daudzlīmeņu dialoga izšķirošo lomu, lai nodrošinātu patiesās vajadzības pašvaldībās un efektīvāko investīciju ietveršanu nākamo gadu stratēģijās un programmās. Viņš tāpat vērsa uzmanību uz Eiropas Komisijas pausto pārliecību, ka vietējās un reģionālās pašvaldības ir tās galvenie partneri investīciju veidošanā, īstenošanā un pārraudzībā. *“Mēs esam skaidri pateikuši, ka ar jums jākonsultējas un dalībvalstīm tas jāatspoguļo Partnerības līgumos – kā tika organizēts dialogs un kā ņemti vērā pašvaldību sniegtie komentāri. Mēs to ļoti uzmanīgi vērosim,”* apstiprināja Hāns. Neoficiālās sarunās gan pašvaldību pārstāvniecību Briselē vadītāji ar nožēlu atklājuši, ka vairumā gadījumu nacionālās valdības un ministrijas nav ņēmušas vērā pašvaldību priekšlikumus Partnerības līgumiem un darbības programmām. Tā tas noticis, piemēram, Vācijā un Austrijā, kur kopumā valda laba sadarbība starp valdību un pašvaldībām.

Lai gan jaunais plānošanas periods jau sācies, darbs pie kohēzijas politikas likumdošanas joprojām turpinās ne tikai dalībvalstīs, bet arī Eiropas Komisijā, kas dalībvalstu Partnerības līgumus, darbības programmas, kā arī sekundāro kohēzijas politikas likumdošanu plāno apstiprināt līdz Lieldienām. Taču komisārs noraidīja bažas par to, ka šādas steigas dēļ cietīs dokumentu kvalitāte vai arī kāda dalībvalsts varētu mēģināt panākt paviršāku savu plānošanas dokumentu izskatīšanu, tos iesniedzot pēdējā brīdī. *“Dokumentu kvalitāte noteikti necietīs. Mēs nepiekrīsim pilnīgi visam, taču, ja stratēģija ir pamatota, varu garantēt, ka Eiropas Komisija paudīs atvērtu un konstruktīvu nostāju, lai pēc iespējas ātrāk noslēgtu sarunas,”* sacīja Hāns. Vienlaikus viņš tēlaini norādīja, ka Eiropas Komisija patlaban sniegusi dalībvalstīm rīkus, lai, iespējams, vēl pēdējo reizi dotu iespēju kohēzijas politikai parādīt, ka ar tās starpniecību var patiešām pārveidot Eiropas ekonomisko un sociālo ainavu. Tagad dalībvalstīm jāizdomā, kā šos rīkus izmantot visefektīvākajā veidā. Noslēgumā viņš aicināja neaizmirst, ka 2014. gads nav pārejas, bet gan sparīga darba gads, kura laikā jāpabeidz vēl nepabeigtais darbs pie likumdošanas un tās īstenošanas dalībvalstīs.

IESĀKUMĀ BIJA... NAUDA

Daina Oliņa

Latvijas Pašvaldību izpilddirektoru asociācijas (LPIA) 2014. gada pirmo sēdi **8. janvārī** ievadīja vēl kāds pirmreizējs notikums – “jaunizceptā” (decembrī ievēlētā) priekšsēdētāja **Gunta Kalniņa** uzruna. Viņš bija

apkopojis zvaigžņu pētnieku un tiem pietuvinātu zintnieku secinājumus par to, kas izpilddirektorus varētu sagaidīt Zilā zirga gadā: darba būšot daudz, atzinības nebūšot daudz – vairāk sūdzību, nevis pateicību. Ne mazāk tēlaini viņš ieskicēja nākamās izbraukuma sēdes. Puslīdz droša esot prognoze martā visiem kopā maldīties Ķeguma mežos, gada vidus varētu uzvēdīt 25 gadu senas nostalgiskas atmiņas, jo ikgadējais pieredzes apmaiņas brauciens plānots uz Krieviju un Somiju, bet gada noslēguma pasākumu nolemts organizēt Jūrmalā.

G. Kalniņš informēja par valdes sēdē izskatītajiem jautājumiem. Galvenais no tiem – par priekšsēdētāja vietnieku ievēlēja rūjienieti **Ivo Virsi**. (“Lai pašam būtu mazāk darba!” Joks publikai tika raidīts ar tik nopietnu sejas izteiksmi, ka katram kļuva skaidrs – nāksies ielāgot jaunā vadoņa stilu, lai nerastos pārpratumi!) Valde izskatīja 2014. gada sanāksmju plānojumu un pirmā pusgada iespējamus tematus. **5. februārī** Rīgā diskusijas skars Būvniecības likuma un reālo celtniecības darbu samilzušās problēmas. **7. martā** Ķegumā kopā ar “Latvijas valsts mežu” un Valsts meža dienesta pārstāvjiem spriedīs par meža apsaimniekošanu, arī medību likumdošanas izmaiņām. **4. aprīlī** dienaskārtībā būs drošība, pašvaldībās uzstādīto videokameru atbilstība likumdošanai, plānotie domes sēžu videoieraksti, sākot ar 1. jūliju, un personas datu aizsardzība šajā jauninājumā. **Maijā** Alūksnē ielānots seminārs par publiskajiem ūdeņiem un to apsaimniekošanu. **Jūnijā** Krāslavā paredzēta saruna par pārrobežu sadarbību un nevalstisko organizāciju darbību pašvaldībās. Protams, aktuālie temati var tikt iekļauti papildus. Kolēģiem Guntis Kalniņš piekodināja būt apzinīgiem, laikus piesakot dalību un arī ierodo-

ties uz izbraukuma sēdēm, lai neradītu sarežģījumus organizētājiem un pašu budžetam. Asociācijas goda locekļiem divi jaunpienācēji, kuri pēc pašvaldību vēlēšanām kalpošanu izpildvarā nomainījuši pret politiku fronti – līdzšinējais LPIA vadītājs Normunds Tropiņš un bijušais valdes loceklis valmierietis Jānis Baiks.

Sanāksmes dienā Latvija tikai nedēļu bija dzīvojuši jaunajā “eiro skaitīšanas sistēmā”, tomēr jau tobrīd lielu paniku sabiedrībā nejuta, arī pārpratumi un pretenzijas palika pagātnē. Varbūt tāpēc Valsts kases Finansēšanas departamenta direktores vietnieka **Armīna Gasjūna** informācija par **valsts aizdevumu latos konvertāciju uz eiro** bija īsa (*visas sanāksmes prezentācijas meklējiet vietnē: http://www.lps.lv/Izpilddirektoru_asociacija/?task=sessions&committee_id=1514*).

Par “svēto grālu” runātājs nodēvēja **aizdevuma līguma summu**, ko nedrīkst izmainīt citādi kā vien konvertējot pēc kursa 0,702804 un kurai **nepiemēro** noapaļošanas korekciju. Tas pats attiecas uz vēl izmaksājamo summu un parādu (izsniegtais, bet vēl neatmaksātais aizdevums). Turpretim noapaļošanas korekciju **attiecina** uz divām aizdevuma līguma summām: izmaksāto aizdevuma daļu un jau atmaksātā aizdevuma daļu. Iepriecinoša ziņa pašvaldībām ir tā, ka Valsts kase sekmīgi konvertējusi savus vērtspapīrus uz eiro un visas procentu likmes valsts aizdevumiem latos paliek nemainīgas līdz nākamajai procentu likmes fiksēšanas dienai, arī aizdevumiem eiro būtiskas likmju svārstības nav paredzamas. Lūgums vēlamos aizdevumus plānot laikus, lai izskatīšanas komisijai nesanāk sastrēgumi, kā arī sekot, lai kapitālsabiedrības iesniedz reālus un precīzus biznesa plānus.

Nu jau par tradīciju iezīmējas izpilddirektoru gadu ievadīt ar sarunu par **budžetu** LPS padomnieces **Lāsmas Ūbeles** “priekšnesumā”. Viņa iepazīstināja ar 2014. gada pašvaldību budžetiem, kā arī normatīvajiem aktiem, kas nesen tapuši vai drīzumā varētu ietekmēt pašvaldību budžetus. L. Ūbele vēlreiz atgādināja, ka pašvaldību budžeta galvenā pamata – iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) – likme šogad

IZPILDDIREKTORU ASOCIĀCIJĀ

palikusi nemainīga (24%), salīdzinot ar 2013. gadu; neapliekamais minimums pieaudzis no 64 līdz 75 eiro; jūtami palielinājies atvieglojums par apgādībā esošu personu (no 114 uz 165 eiro) un minimālā alga (no 285 uz 320 eiro). VSAOI likmes sadale starp darba devēju un darba ņēmēju koriģēta par pusprocentu. Nemainīga palikusi pašvaldībām piekritošā IIN ieņēmumu daļa – 80%. Kā tas izskatās konkrētos skaitļos, iesakām izpētīt prezentācijā. Plānotie pašvaldību budžeta ieņēmumi pārsniedz 1 miljardu eiro (765 712 834 latī).

2013. gada dati ļauj secināt, ka IIN pašvaldībām pildījies sekmīgi – saņemtie 993 miljoni eiro pārsniedza plānoto budžetu par 7,2 procentiem. Budžeti 2014. gadam plānoti piesardzīgi, finanšu ministrs Andris Vilks to nosaucis par “skeptisko prognozi”, taču reāli izpildei vajadzētu būt lielāka. Valsts kases sadales konts 2013. gadā pildījās lieliski – gaidīto piecu procentu pieauguma vietā IIN iemaksas tajā pieauga par 10 procentiem. Nākamgad gan paredzēts neliels samazinājums, tomēr L. Ūbele nešaubās, ka dzīvē būs citādāk. Krīzes laika situācija IIN maksājumos beigusies, pašvaldības var droši plānot budžetā visus 100%. Prognozes izpildes vērtēšanā ņem vērā naudas plūsmu pa ceturksņiem: I ceturksnī – 20%, II ceturksnī – 24%, III ceturksnī – 27%, IV ceturksnī – 29%. Reāli nauda kasē ienāk citādāk, nekā plānots, taču parasti prognoze izpildās ar uzviju.

LPS padomniece analizēja arī pašreizējos plānus par **IIN ieņēmumiem vidējā termiņā** (2014.–2016. gadā). Likums paredz, ka IIN likme 2015. gadā samazināsies līdz 23%, bet 2016. gadā – 22%. Lēmums par neapliekamā minimuma un atvieglojuma par apgādībā esošu personu apmēru nākamajos gados pagaidām nav pieņemts. Līdz 2016. gadam paredzēts izstrādāt un ieviest fiskāli neitrālā veidā diferencēto neapliekamo minimumu, atsakoties no neapliekamā minimuma piemērošanas augstām algām. Pašvaldību budžetos ieskaitāmā IIN ieņēmumu daļa joprojām plānota 80% apmērā. 2015.–2016. gada prognozes maz zināmas, Budžeta ietvara likums iezīmē tikai tendences.

LPS padomniece brīdināja, ka tā saucamais **veselības nodoklis**, ja to pieņems Saeimā, var nopietni ietek-

mēt pašvaldību budžetus, jo tas būs IIN sastāvdaļa. Saeimā iesniegti divi likumprojekti – Veselības aprūpes finansēšanas likums un grozījums likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”. Ja tie stāsies spēkā, veselības aprūpei novirzīs to IIN daļu, kas piekrit valsts budžetam (t.i., 20% no visiem IIN ieņēmumiem). LPS pret to protestēs, jo absurdi finansēt veselības aprūpi no naudas, kas faktiski nepieder valstij – IIN pēc savas būtības ir pašvaldību nodoklis! Medicīna jāfinansē no valsts nodokļu daļas!

Pašvaldību finanšu izlīdzināšana jau zināma (pieejama LPS mājaslapā). 2014. gadā 16 pašvaldības būs finanšu donori, 92 pašvaldības – saņēmēji, bet 11 atradīsies “neitrālajā zonā”. Lāsmas Ūbeles prezentācijā minēti visi likumi, kas skar izlīdzināšanu.

Pašvaldību mērķdotācijas sadale autoceļiem (pieaugums par 29%) ir pieejama un izsūtīta pašvaldībām. Ja kāda to nav saņēmusi, lūgums vērsties pie LPS padomnieka **Aino Salmiņa** (tālrunis: **29166924**; aino.salmins@lps.lv).

Diemžēl Pašvaldību savienībai neizdevās pārliecināt Finanšu ministriju ļaut pašvaldībām 2014. gadā pašām izlemt, cik daudz un kādām vajadzībām **aizņemt** naudu. Lielas summas joprojām aizņemties nevarēs. Saglabāsies 2013. gadam noteiktie aizņēmumu mērķi, bet ieviests jauns – **ceļu, ielu un tiltu investīciju projektiem**, taču tam nepieciešams līdzfinansējums (20 vai 30% atkarībā no pašvaldības “turīguma”). **Palielināta** maksimālā aizņēmuma summa **līdz 200 000 eiro** pašvaldības noteikto prioritāro investīciju projektu īstenošanai. Saglabājas noteikums, ka pašvaldībām ir tiesības sniegt aizņēmuma pieprasījumu tikai pēc iepirkuma procedūras noslēgšanās. Sākot ar 2014. gadu, visus aizņēmumus var izņemt vidējā termiņā (līdz šim vidējā termiņā varēja izņemt tikai aizņēmumus ES līdzfinansēto projektu īstenošanai).

Lai neaizkavētu ES līdzfinansēto projektu gaitu, finanšu ministram ir atļauts piešķirt aizņēmumu vai sniegt galvojumu pašvaldībai arī gadījumos, kad pašvaldības saistības **pārsniedz 20%** no tās saimnieciskā gada pamatbudžeta ieņēmumiem (tas arī nav aktuāli, jo tikai vienas pašvaldības saistības ir šajā līmenī). Lāsmas Ūbele aicināja informāciju par aizņēmumiem un galvojumiem precizēt Finanšu ministrijā. Kontaktinformācijai: **Kristīne Kapteine-Miezere** (67083927) un **Baiba Tisenkopfa** (67095467). LPS padomniece īpaši lūdza elektroniski parakstītos dokumentus sūtīt nevis uz ierēdņu privātajām e-pasta adresēm, bet tikai uz oficiāli norādīto – FMpadomes@fm.gov.lv, lai to varētu reģistrēt kā oficiālu dokumentu.

Finanšu ministrijas mājaslapas sadaļā “Pašvaldību finanšu uzraudzība. Pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kontroles un pārraudzības padome” tiek norādīta **informācija par kārtējās padomes sēdes**

datumu un termiņš aizņēmumu un galvojumu pie- teikumu iesniegšanai.

Labklājības ministrijā sagatavots MK noteikumu projekts **“Kārtība, kādā valsts piešķir pašvaldībām mērķdotāciju dzīvokļa pabalsta izmaksu nodrošināšanai”**.

Noteikumu projektā iestrādātie pamatprincipi paredz, ka:

- mērķdotācija sedz **15% no pašvaldības faktiski izlietotajiem līdzekļiem** dzīvokļa pabalsta izmaksu nodrošināšanai;
- mērķdotāciju piešķir no 2014. gada 1. aprīļa līdz 2017. gada beigām;
- līdz 15. aprīlim pašvaldības sociālais dienests iesniedz LM pieprasījumu mērķdotācijas piešķiršanai un pieprasījumā iekļauto datu izmaiņu gadījumā atjauno pieprasījumu;
- dzīvokļa pabalstā jābūt ietvertam maksājumiem par elektroenerģijas izmaksu daļēju segšanu.

Par jaunajiem noteikumiem un citiem pabalstu maksājumiem L. Ūbele aicināja konsultēties ar LPS padomnieci **Silviju Šimfu** (tālrunis: **29407019**; silvija.simfa@lps.lv).

Pašvaldību darbinieku un amatpersonu atbildības jomā nelielas izmaiņas skar tikai zemu atalgotos (1.–7. mēnešalgu grupa). Prēmēt amatpersonas un darbiniekus var tāpat kā 2013. gadā – 5% apmērā no atbildībai paredzētās kopsummas.

Vairākas būtiskas izmaiņas paredz grozījumi MK 1999. gada 13. jūlija noteikumos Nr. 250 **“Kārtība, kādā veicami pašvaldību savstarpējie norēķini par izglītības iestāžu vai sociālās aprūpes iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem”**. Lai mazinātu pašvaldību savstarpējos strīdus, uzskaitītas konkrēti tāmē iekļaujamās pozīcijas – **no iepriekšējā gada faktiskajiem izdevumiem, nevis no plānotā**. Savstarpēji, protams, var vienoties arī citādāk. Šie noteikumi piemērojami strīdu vai nevienošānās gadījumos. Savstarpējos norēķinus var veikt ne vairāk kā par trim iepriekšējiem mēnešiem pirms līguma parakstīšanas. Privātie bērnu dārzā jāapmaksā tikai tad, ja pašvaldībai ir rinda uz vietām pirmsskolas izglītības iestādēs. **Summu nosaka pati pašvaldība pēc vidējām izmaksām pašvaldību iestādēs**. Līdz šim bija jūtams spiediens no privāto PII puses – apmaksāt visus to izdevumus. Izmaksu pārtrauc 30 dienas pēc tam, kad piedāvāta vieta pašvaldības bērnu dārzā. Protams, drīkst turpināt maksāt par bērnu privātajā dārzā, ja pašvaldība var atļauties šīs izmaksas un pamatot nosacījumus. Detalizētāku informāciju iespējams saņemt pie LPS padomnieces **Ināras Dundures** (tālrunis: **26486654**; inara.dundure@lps.lv).

L. Ūbele vērsa uzmanību uz vēl daži, mazliet senākiem jaunumiem. Kopš 2013. gada 10. aprīļa **pašvaldības nodevas apmērs** vairs nav tieši saistīts ar

pašvaldības vai tās iestādes izmaksu segšanu, atcelts nosacījums, ka nodeva nedrīkst būt lielāka vai mazāka. Otrs – **samaksa par informācijas saņemšanu no valsts iedzīvotāju reģistra**. Līdz šim noteikumi paredzēja to ieskaitīt valsts budžetā, kopš aizvadītās vasaras par pašvaldības sagatavoto izziņu nodeva jāieskaita pašvaldības budžetā! Lūgums pārbaudīt, vai mājaslapās nav saglabāties vecais ieraksts!

Saturīgās prezentācijas noslēgumā (*reti gadās, ka zālē sēdošie runātāji atzinību pauž nekavējoties – gan vārdos, gan aplausos!*) LPS padomniece Lāsma Ūbele vēlreiz aicināja problēmjautājumus skaidrot Pašvaldību savienībā, kā arī rakstīt priekšlikumus, lai uzlabotu nepieciešamās informācijas apmaiņu (tālruni: **67326633**, **29539035**; lasma.ubele@lps.lv). Gatavojot atzinumus par svarīgiem likumprojektiem, LPS padomnieki pašvaldību speciālistiem izsūta e-pastus, lūdzot viņu viedokli, jo daudzas parādības patiesi novērtēt spēj tikai tie cilvēki, kas ar tām saskaras ikdienā, nevis vērotāji no malas. Tāpēc lietderīgi vēl pirms likumu pieņemšanas izanalizēt, kas varētu traucēt vai palīdzēt pēc tā pieņemšanas. Diemžēl tikai daļa pašvaldību regulāri pauž savu viedokli. Vienlaikus gan L. Ūbele atgādināja, ka nereti pašvaldībām mēdz būt atšķirīgi viedokļi, tad LPS cenšas atrast kopsaucēju, kas atbilst vairākuma interesēm.

Valsts reģionālās attīstības aģentūras (VRAA) Elektronisko iepirkumu departamenta direktors **Oļegs Filipovičs** un vietniece **Elita Kļaviņa** iepazīstināja ar Iepirkuma likuma, Administratīvo pārkāpumu

kodeksa (APK) un Elektronisko iepirkumu sistēmas (EIS) jaunumiem, e-izziņām un EIS katalogu.

VRAA pārstāvji pamīšus skaidroja grozījumus, kas skar **pašvaldību publiskos iepirkumus**. Jaunā gada ievadījumam visai bargs un biedējošs bija prezentācijas sākums ar sodu uzskaitījumu, kas draud par neatbilstoši veiktiem pašvaldību iepirkumiem. Par kura panta pārkāpumu cik liela summa var būt jāmaksā, studējiet paši (arī E. Kļaviņa tos sīki neanalizēja, vien norādīja, ka **sodu neuzliek pašvaldībai, bet iepirkuma komisijas locekļiem personiski**). Pārkāpumus izskata un sodus uzliek Iepirkumu uzraudzības birojs, pārsūdzēt var tiesā. Visai draudīgā temata noskaņu zālē izkliedēja līksma smieklu šalts, izpilddirektoriem

IZPILDDIREKTORU ASOCIĀCIJĀ

uzzinot, ka jau iepriekš iepļānota summa, ko par iepirkumu pārkāpumiem saņems budžets!? Tomēr O. Filjovičs neslēpa: kaut arī kopš septembra IUB sācis izskatīt vairākas lietas par iespējamiem sodiem, pagaidām vēl neviens nav piemērots.

Elita Kļaviņa sīkāk analizēja **Publisko iepirkumu likuma** jaunumus, kas stājušies spēkā šogad, un vērsa uzmanību uz **16. panta 7. daļu** –

“Pašvaldībām un pašvaldību iestādēm ir pienākums preces un pakalpojumus iegādāties no centralizēto iepirkumu institūcijas vai ar tās starpniecību, ja attiecīgās preces vai pakalpojumi ietilpst Ministru kabineta noteiktajā preču vai pakalpojumu grupā un to līgumcena 12 mēnešu laikā attiecīgajā preču vai pakalpojumu grupā ir 4000 EUR vai lielāka.”

Noteikuma izpildi konkretizē **16. panta 8. daļa** –

“... pienākums ir izpildīts, ja attiecīgās preces un pakalpojumi iepirkti jebkurā no šādiem veidiem:

1) no Ministru kabineta noteiktās centralizēto iepirkumu institūcijas vai ar tās starpniecību;

2) no vienas vai vairāku pašvaldību izveidotas centralizēto iepirkumu institūcijas vai ar tās starpniecību, ja attiecīgā centralizēto iepirkumu institūcija nodrošina attiecīgo preču un pakalpojumu iepirkumus pašvaldībai un visām tās iestādēm.”

2013. gada 17. decembra MK noteikumi Nr. 1517 **“Centralizēto elektronisko iepirkumu noteikumi”** nosaka preču grupas, kurās pirkumi obligāti jāveic centralizēti, kā arī to, kā pievienoties centralizētajai iepirkumu sistēmai. Prezentācijas piektajā attēlā skatāmas preču grupas, kam elektroniskais iepirkums ir obligāts, kā arī tās, kuru iegādei pagaidām nav obligāti jālieto EIS katalogs. 4000 eiro ir limits katrai iestādei, nevis pašvaldībai kopumā, tomēr šaubu gadījumos O. Filjovičs drošināja konsultēties IUB.

2014. gada 1. janvārī stājās spēkā arī daži grozījumi **Publisko iepirkumu likumā**. 39.¹ pants nosaka kandidātu un pretendentu izslēgšanas noteikumus. Savukārt MK noteikumi Nr. 1516 nosaka sistēmu, kā saņemt elektroniskās izziņas Valsts informācijas sistēmas reģistros, lai pārbaudītu, vai pretendents nav izslēdzams no dalības iepirkumā. Tai jānodrošina pieslēgšanās vairākiem reģistriem no divām tīmekļa vietnēm:

* 7.1. Valsts informācijas sistēmas savietotāja individuālās darba vietas sadaļa (pieejama tīmekļa vietnē <http://viss.gov.lv>);

* 7.2. Elektronisko iepirkumu sistēmas elektronisko izziņu apakšsistēma (pieejama tīmekļa vietnē <https://www.eis.gov.lv>).

II. pantā aprakstīta e-izziņu pieprasīšanas kārtība. 12. punktā noteikts, ka izziņa jāsaņem 24 stundu laikā. Decembra beigās VRAA pašvaldībām nosūtīja vēstuli ar skaidrojumu, kā darbosies šīs sistēmas un kādu informāciju no kādiem reģistriem varēs iegūt.

Sadarbība starp sistēmu un tās uzturētāju VRAA notiek bez papildu vienošanās. Savukārt VRAA noslēgts

līgums par uzņēmuma “ZZ dati” izstrādātās sistēmas izmantošanu, kas nodrošina piekļuvi pašvaldību nekustamā īpašuma nodokļa uzskaites sistēmām. Pašvaldībām tikai jā rūpējas, lai jaunākie dati tajā tiktu ievadīti operatīvi.

Reģistrācijas kārtība šajos noteikumos nav aprakstīta. Ja kāds sistēmu izmantojis jau agrāk, nepieciešams pārreģistrēties. Tiem, kas līdz šim nav izmantojuši elektronisko iepirkumu sistēmu, jāpieregistrējas. Ja elektroniskajā izziņā atklājas neprecizitātes, pretendents ir tiesības pierādīt savu taisnību – iesniegt izziņu, ka situācija mainījusies.

VRAA tapusi filmiņa par EIS darbību, kuras fragmentu aģentūras pārstāvji nodemonstrēja izpilddirektoriem. Kad tā būs pilnībā pabeigta, to ievietos VRAA tīmekļa vietnē un tā kļūs par uzskatāmu padomdevēju un palīgu neskaidrību gadījumos. Tomēr Elita Kļaviņa uzsvēra kādu niansi, par kuru jau tagad nācies uzklautīt daudz telefona zvanu: **tiem, kuri jau strādā EIS un kam reģistrēti vairāki administratori, interneta vietnē visiem jāparaksta apliecinājumi par personas datu aizsardzību, kaut arī tiesības uz e-izziņām tiks deleģētas tikai vienam.** Administratoram ir tiesības sistēmai piesaistīt citus lietotājus, arī viņiem jāapliecina, ka informāciju izmantos tikai darba pienākumu veikšanai un neizpaudīs trešajām personām. Visas pašvaldības no VRAA saņems paziņojumu, ka tām deleģētas izziņas pieprasīšanas tiesības.

Tomēr klātesošie nekavējās izteikt pretenzijas.

– Sistēma izveidota laba, bet, veicot cenu izpēti vairākām grupām, cenas EIS izrādās dārgākas, datortehnikai pat par 120 latiem jeb 36 procentiem dārgākas! (Iebildes apliecināja arī citi kolēģi.) Piedāvājumi EIS katalogā miglaini. Svarīga mums nepieciešamā kvalitāte! – Mūsu pētījumi liecina, ka cenas vidēji ir par 18% lētākas. Priecāšos, ja iesniegsiet arī mums konkrētus cenu izpētes materiālus. Datoru piegādei ir divi katalogi – viens “ekotehnikai”, otrs – parastajiem datoriem. Iespējams, ka tāpēc rodas iebildumi.

– Vai netiek kroplots tirgus, jo nevaram izmantot sava reģiona uzņēmējus? – Esmu dusmīgs, ka pašvaldības nepalīdz veidot katalogu. Lūdzu, ziņojiet saviem piegādātājiem par iespēju startēt EIS! Katalogs sadalīts piecos reģionos, diemžēl šobrīd reģistrēti tikai daži reģionālie piegādātāji.

Firmas “Conventus” valdes loceklis **Agris Raciborskis**, atkārtoti tiekoties ar izpilddirektoriem pēc gada un vienas dienas pārtraukuma, atgādināja par ārpus-tiesas parādu piedziņu un savas firmas pieredzi, galvenokārt komunālo parādu piedziņas jomā, kā arī par līdzšinējo veiksmīgo sadarbību ar Latvijas pašvaldībām.

Pirmo ugunsdrošību noslēgumā Guntis Kalniņš mudināja pretenzijas par pirmās sapulces vadības stilu iesniegt rakstveidā. Tāpat kā ievaddaļā – ar bezgala nopietnu sejas izteiksmi!

AKTUĀLĀKAIS KOMUNĀLO PARĀDU PIEDZIŅĀ 2013.–2014. GADA SEZONĀ

Agris Raciborskis,
“Conventus Inkaso” komercdirektors

Pagājis gads kopš Ārpustiesas parādu piedziņas likuma stāšanās spēkā. Šis gads nesīs pārmaiņas piedziņas nozarē kopumā. Pagājušajā gadā vērojama parādu atgūšanas jomā strādājošo uzņēmumu specializācija pa nozarēm.

Specializējoties tieši īres, siltuma, ūdensapgādes, atkritumu apsaimniekošanas u.tml. parādiem, mūsu speciālisti strādā visos Latvijas reģionos. Pēc mūsu vērtējuma, sadalot Latviju aktīvākos parādu problēmu risinātājos, pērn tādi bijuši Vidzemes reģionā.

2013. gadā vairāk nekā 15 novados un pagastos uzsākts risināt komunālo parādu jautājumus, izmantojot mūsu sniegtos risinājumus. Vislabākais mūsu darba novērtējums ir klientu atsauksmes, un klienti, sakārtojot debitoru parādu atgūšanu, var izjust parādu sloga būtisku samazināšanos jau pirmajos sadarbības mēnešos.

Arvien vairāk tiesvedības tiek uzsākts lietās par tā sauktā dzīvojamās mājas negatīvā uzkrājuma piedziņu no dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem. Šie parādi izveidojušies, pakalpojumu sniedzējam sniedzot dzīvojamās mājas apsaimniekošanas un pārvaldīšanas pakalpojumus, kur to un parasti neatliekamo darbu izmaksas pārsniedz dzīvokļa īpašnieku veiktos attiecīgos maksājumus par dzīvojamās mājas apsaimniekošanu un šādu maksājumu uzkrājumus.

Tiesvedību izmanto arī kā risinājumu problēmai par pašvaldības dzīvokļos dzīvojošo īrnieku neveiktajiem maksājumiem, kad pirmām kārtām komunālo pakalpojumu sniedzējs pierāda pašvaldībai, ka ir izdarījis visu, kas viņa spēkos, lai atrisinātu parāda piedziņas lietu. Šādas lietas

tiek atrisinātas ar parāda iekasēšanu vai zvērīnāta tiesu izpildītāja atzinumu par piedziņas neiespējamību no konkrētā parādnieka, kas savukārt dod iespēju pakalpojuma sniedzējam pieprasīt un saņemt no pašvaldības kompensācijas par šāda veida zaudējumiem.

Amatas novada ATSAUKSME

Ilgu laiku bijām mēģinājuši vienoties ar iedzīvotājiem par komunālo parādu nomaksu. 2013. gada vidū komunālo parādu slogs Amatas novadā turpināja augt. Iepriekš mēģinājām sadarboties ar parādu piedzinējiem, taču rezultāti mums nelikās apmierinoši un efektivitāte bija diezgan zema.

Atsaucoties uz informāciju no LPS par speciālistiem tieši komunālajos parādos, nolēmām izmēģināt ārpustiesas parādu piedziņas kompānijas “Conventus Inkaso” pakalpojumus.

Septembrī noslēdzām līgumu un iesniedzām pirmās lietas. Ņemot vērā iepriekšējo pieredzi, sekojām, vai būs kāda pamanāma darbība. Pēc divu mēnešu darba apkopojām pirmos rezultātus un bijām patīkami pārsteigti – efektivitāte bija vismaz trīs četras reizes augstāka nekā iepriekšējai kompānijai.

Lai nerastos jautājumi par nevienlīdzību, nodevām uz piedziņu parādniekus tikai pēc nemaksāšanas ilguma principa neatkarīgi no summas. Pamanījām pozitīvu tendenci – arī tie, kas pagaidām nebija iekļuvuši parādnieku sarakstā, bet bija uz robežas, steidza nokārtot saistības.

No visas parādnieku saimes ir arī “neticīgie”, kas gatavi atzīt savu vainu tikai tiesā. “Conventus” speciālisti jau zināja parādniekus, kurus būtu vēlams nodot uz tiesvedību, un ar mūsu akceptu tas arī veiksmīgi tika izdarīts.

Varam droši ieteikt šo kompāniju visiem, kas vēl nav sākuši risināt parādu jautājumu savā novadā vai pilsētā.

Pašvaldības priekšsēdētāja Elita Eglīte

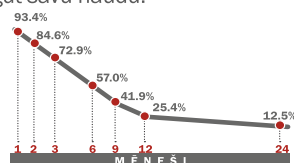
KĀ IZVAIRĪTIES NO PARĀDIEM?

1. BRĪDINĀJUMA ZĪMOGU SERVIS

2. ĀRPUSTIESAS PARĀDU PIEDZIŅĀ

Rīkojamies nekavējoties, jo ar katru dienu pasliktinās izredzes atgūt savu naudu!

NAV PIEDZIŅAS – NAV SAMAKSAS!

3. PIEDZIŅAS TIESVEDĪBA

Pilns juridiskais nodrošinājums palielina izredzes atgūt iesaldētos līdzekļus.

CONVENTUS INKASO NODROŠINA PILNU CIKLU NO RISKU NOVĒRŠANAS LĪDZ NAUDAS ATGŪŠANAI, PAPILDUS PIEDĀVĀJOT:

- Parādu piedziņu Eiropā 28 valstīs
- Izpildrakstu legalizāciju visā Eiropā
- Zīmogu servisu
- Īpašuma atrašanu un atsavināšanu

CONVENTUS
INKASO

www.conventusinkaso.lv
E-pasts: info@conventusinkaso.lv
Tel.: 67889500, 29229980

ARODBIEDRĪBU LABĀKIE PARTNERI

Tradicionāli ap Zvaigznes dienu Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS) apbalvo labākos sadarbības partnerus – darba devējus, kas aizvadītajā gadā rūpējušies par darbiniekiem, sadarbojušies ar arodbiedrību un stiprinājuši sociālo dialogu.

Sociālās partnerības pasākums “Sadarbības partneris 2013” šoreiz notika 9. janvārī Rīgā, Latviešu biedrības nama Zelta zālē, un tajā piedalījās Latvijas Darba devēju konfederācijas vadība un asociāciju pārstāvji, Labklājības, Veselības un Ekonomikas ministrijas pārstāvji un Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdis **Andris Jaunsleinis**.

“Mūsu ikgadējais pasākums “Sadarbības partneris” pierāda, ka Latvijā ir darba devēji, kas rūpējas par saviem darbiniekiem – kuriem drošs un labi atalgots darbinieks ir vērtība. Mums prieks, ka katru gadu ir jauni darba devēji, kas apliecina šīs vērtības, un ceram, ka šī pieredze ies plašumā,” atzīmē LBAS priekšsēdētājs **Pēteris Krīgers**.

LBAS balva “**Sadarbības partneris 2013**” un Atzinības raksts par sekmīgu sadarbību ar arodbiedrību un sociālā dialoga stiprināšanu piešķirts:

- **SIA “CEMEX”** un valdes priekšsēdētājam Enrikem Alberto Garsiam Morelosam Saragosam,
- **AS “Cēsu alus”** un valdes priekšsēdētājai Evai Sietiņsonai-Zatlerei,
- **SIA “Ventamonjaks serviss”** un valdes priekšsēdētājam Arnim Janvaram,
- **SIA “Daugavpils reģionālā slimnīca”** un valdes locekli Intai Vaivodei,
- **SIA “Jēkabpils reģionālā slimnīca”** un valdes priekšsēdētājam Ivaram Zvīdrim,
- **valsts sociālās aprūpes centram “Latgale”** un direktorei Mārītei Grigānei,
- **Balvu novada pašvaldībai** un priekšsēdētājam Andrim Kazinovskim,
- **Aizputes novada domei** un priekšsēdētājam Aivaram Šilim,
- **Pierīgas izglītības, kultūras un sporta pārvaldei** un vadītājam Oļģertam Lejniekam,
- **SIA “Jelgavas nekustamā īpašuma pārvalde”** un valdes loceklim Jurim Vidžim,
- **Rīgas pašvaldības policijai** un priekšniekam Jurim Lūkasam.

“Vienmēr esmu lepojusies ar mūsu novada izglītības sistēmu un tajā strādājošajiem. Protams, vienmēr ir kur tiekties un lietas, kas jāsakārto, bet paveikts ļoti daudz un ir prieks, ka to novērtē,” balvas saņemšanā atzīmēja Balvu novada pašvaldības izpilddirektore **Inta Kalva**.

Balvu novada pašvaldībai balva piešķirta par aktīvu sadarbību ar Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrību (LIZDA), kas atzinīgi novērtējusi ieguldījumu izglītības iestāžu renovācijā un vides

sakārtošanā, īpaši uzverot skolēniem nodrošinātās brīvpusdienas, mācību materiālus un transportu. Gan visiem novada skolēniem, gan izglītības darbiniekiem ir iespēja apmeklēt peldbaseinu. Tāpat Balvu novadā ik gadu tiek godināti skolēni, kuri mācību darbā un valsts olimpiādēs guvuši panākumus, rīko pasākumu “Gada skolotājs”, sarīkojumu “Sporta laureāts”, pensionēto skolotāju pasākumu, līdzfinansē tālākizglītības kursus un īsteno citas aktivitātes. Balvu novada visās izglītības iestādēs ir noslēgti darba koplīgumi, kas apliecina veiksmīgu sociālo dialogu ar LIZDA Balvu starpnovadu arodorganizāciju.

Sadarbība ar LIZDA Liepājas starpnovadu arodorganizāciju **Aizputes novada pašvaldībai** uzsākta jau kopš tās izveides. Pašvaldības priekšsēdētājs **Aivars Šilis** uzsver, ka veiksmīgā sadarbība vainagojusies ar

vienotu darba koplīgumu noslēgšanu novada izglītības iestādēs. Pēc arodbiedrības rosinājuma pašvaldība paaugstinājusi arī pedagogu pamatlīkmi līdz 442 eiro mēnesī.

Aizputes novada pašvaldības izpilddirektore izglītības jomā **Elita Malovka** ir gandarīta, ka pašvaldību šai balvai izvirzījuši paši pedagogi – tas nozīmē, ka domes darbs un atbalsts pedagogiem ir novērtēts. Dome nodrošina tālākizglītības iespējas, organizē metodiskās dienas, Skolotāju dienas pasākumus un citas aktivitātes izglītības darbiniekiem.

MINISTRIJU ZIŅAS

Apsveicam jauno Ministru kabinetu!

22. janvārī Saeima izteica uzticību un apstiprināja jauno Ministru kabinetu, kuru vadīs premjerministre **Laimdota Straujuma**.

Jaunā valdība strādās šādā sastāvā:

- aizsardzības ministrs – **Raimonds Vējonis**,
- ārlietu ministrs – **Edgars Rinkēvičs**,
- ekonomikas ministrs – **Vjačeslavs Dombrovskis**,
- finanšu ministrs – **Andris Vilks**,
- iekšlietu ministrs – **Rihards Kozlovskis**,

- izglītības un zinātnes ministre – **Ina Druviete**,
- kultūras ministre – **Dace Melbārde**,
- labklājības ministrs – **Uldis Augulis**,
- satiksmes ministrs – **Anrijs Matīss**,
- tieslietu ministre – **Baiba Broka**,
- veselības ministre – **Ingrīda Circene**,
- vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs – **Einārs Cilinskis**,
- zemkopības ministrs – **Jānis Dūklavs**.

Toma Nordes (Valsts kanceleja) foto

INFORMĒ FINANŠU MINISTRIJA

• No 2014. gada 1. janvāra mainīts likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” noteiktais nodokļa likmes samazināšanas modelis, vienlaicīgi nosakot, ka **iedzīvotāju ienākuma nodokļa likme 2014. gadā ir 24 procenti**, 2015. gadā – 23% un no 2016. gada – 22%. To paredz grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”. (Vairāk informācijas meklējiet: <http://ej.uz/j495>.)

• Kopš šāgada 1. janvāra **komersantiem pieder-**

šām dzīvojamām mājām vai dzīvokļiem, kā arī telpu grupām, kuru lietošanas veids ir saistīts ar dzīvošanu, dzīvojamajām mājām noteikto nekustamā īpašuma nodokļa likmi (0,2–0,6% atkarībā no kadastrālās vērtības) piemēros tikai tajos gadījumos, ja dzīvoklis vai māja būs izīrēta dzīvošanai un īres tiesības nostiprinātas zemesgrāmatā. Savukārt dzīvošanai neizīrētām telpām tiks piemērota 1,5% likme. (Vairāk: <http://ej.uz/249x>.)

INFORMĒ IEPIRKUMU UZRAUDZĪBAS BIROJS (IeUB)

• 2014. gada 1. janvārī stājās spēkā **Ministru kabineta 2013. gada 17. decembra noteikumi Nr. 1517 “Centralizēto elektronisko iepirkumu noteikumi”**, kas nosaka centralizēto iepirkumu institūciju – Valsts reģionālās attīstības aģentūru (VRAA) un tās sniegto pakalpojumu izmantošanas nosacījumus

un centralizēti iepērkamo preču un pakalpojumu grupas.

Preču un pakalpojumu grupu sarakstā iekļauta biroja tehnika, programmatūra, biroja papīrs, zāles, dator tehnika, drukas iekārtu piederumi un standarta server tehnika.

INFORMĒ KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS UN APKAROŠANAS BIROJS (KNAB)

- KNAB uzsācis informācijas izvērtēšanu par pašvaldību būvvalžu atbildīgo amatpersonu darbības atbilstību likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" prasībām.

Sākotnējā informācijas pirmspārbaude liecina, ka atsevišķās pašvaldībās nav ieviestas likuma prasības, tādēļ KNAB izvērtēs visu informāciju un organizēs būvniecības procesā iesaistīto amatpersonu izglītošanu pretkorupcijas jautājumos, tajā skaitā par likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" prasībām.

KNAB uzsver, ka valsts amatpersonas amata savienošanas gadījumos ir jāizsniedz **amata savienošanas atļauja**, kā arī ieteicams atkārtoti izvērtēt jau izsniegtās atļaujas būvniecības uzraudzībā strādājošiem. Izsniedzot atļauju, īpaša uzmanība pievēršama tam, vai amata savienošana nerada interešu konfliktu un nekaitē tiešo amata pienākumu pildīšanai.

- Šogad KNAB virzīs izskatīšanai Ministru kabinetā

izstrādātās **korupcijas novēršanas un apkarošanas pamatnostādnes "Korupcijas novēršanas un apkarošanas programma 2014.–2020. gadam"**, kas noteiks rīcības virzienus, galvenos uzdevumus un sasniedzamos rezultātus korupcijas novēršanas un apkarošanas jomā valstī nākamajiem septiņiem gadiem.

- Plānots izvērtēt un pilnveidot **tiesisko regulējumu likuma "Par interešu konfliktu novēršanu valsts amatpersonu darbībā"** efektīvākas piemērošanas nodrošināšanai.

• Tā kā 2014. gadā Latvijā norisināsies divas vēlēšanas – 24. maijā Eiropas Parlamenta vēlēšanas Latvijā un 4. oktobrī 12. Saeimas vēlēšanas, būtisks KNAB darbs tiks veltīts tam, lai **pirms vēlēšanām kontrolētu priekšvēlēšanu aģitācijas apmaksas ierobežojumu ievērošanu un ierobežojumu ievērošanu saistībā ar administratīvo resursu izmantošanu priekšvēlēšanu aģitācijas veikšanai.**

INFORMĒ TIESLIETU MINISTRIJA

- 1. janvārī ieviestas vairākas **būtiskas izmaiņas valsts nodevas par īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā un valsts nodevas par ķīlas tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā apmēra noteikšanā:**

- valsts nodevas par īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā diferenciaciju atkarībā no termiņa, kādā persona vērsas zemesgrāmatu nodaļā tiesību nostiprināšanai, un iegūstamā nekustamā īpašuma lietošanas veida, kā arī atceļ valsts nodevas par īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā maksimālā apmēra ierobežojumus gadījumā, ja iegūst īpašumā nekustamo īpašumu, kura sastāvā ietilpst dzīvojamā māja (t.sk. dzīvokļa īpašumu);
- tiek paplašināti gadījumi, kad valsts nodeva par ķīlas tiesību nostiprināšanu maksājama 0,1% apmērā no galvenās prasījuma summas, kā arī atceļ valsts nodevas par ķīlas tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā maksimālā apmēra ierobežojumus.

To paredz **grozījumi Ministru kabineta noteikumos "Noteikumi par valsts nodevu par īpašuma tiesību un ķīlas tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā"**. (Vairāk: <http://ej.uz/mgy7>.)

- **Mājokļa likmi** (0,2–0,6% apmērā no nekustamā īpašuma kadastrālās vērtības) **piemēros komersanta izīrētajai dzīvojamajai platībai, ja īres līgums nostiprināts zemesgrāmatā.**

Paredzēts pārejas periods, un personām, kas īres līgumus zemesgrāmatā būs ierakstījušas līdz 2014. gada 1. jūlijam, nekustamā īpašuma nodokli pārrēķinās par visu gadu. Personām pēc īres līguma nostiprināšanas nav jāveic papildu darbības, jo kopš šāgada 1. janvāra Tiesu administrācija strukturētā veidā nodod datus pašvaldībām par īres tiesību nostiprinājumiem, īres tiesību grozījumu nostiprinājumiem un īres tiesību dzēsumiem. Tāpat pašvaldībām tiks nodoti dati par īres tiesību nostiprinājumiem, kas nostiprināti līdz likuma spēkā stāšanās brīdim.

To paredz **izmaiņas likumā "Par nekustamā īpašuma nodokli"**. (Vairāk: <http://ej.uz/249x>.)

- Kopš 2014. gada 1. janvāra **izmaksājamo uzturlīdzekļu apmērs palielināts par 21,34 eiro katrā vecuma grupā.** Par bērnu no viņa piedzimšanas līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai Uzturlīdzekļu garantiju fonds izmaksās uzturlīdzekļus 71,14 eiro apmērā. Savukārt par bērnu vecumā no 7 līdz 18 gadiem uzturlīdzekļi tiks izmaksāti 78,26 eiro apmērā.
- To paredz **grozījumi Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā.** (Vairāk: <http://ej.uz/3mpr>.)

- Kopš šāgada 1. janvāra spēkā ir **kārtība, kādā fiziskas personas var pieteikties samazinātās patentmaksas maksājumiem par tās saimniecisko darbību noteiktā profesijā**. Samazinātās patentmaksas tiks attiecinātas uz profesijām un saimniecisko darbību veicējiem ādas un ādas izstrādājumu amatniecībā, apģērbu izgatavošanā un labošanā, pulksteņu un slēdzeņu labošanā un citu sadzīves pakalpojumu jomā, amatniecības izstrādājumu gatavošanas jomā, floristikā, privāto mājsaimniecības pakalpojumu un mājas aprūpes pakalpojumu jomā.

To paredz **2013. gada 17. decembra Ministru kabineta noteikumi "Kārtība, kādā piemērojama patentmaksas fiziskās personas saimnieciskajai darbībai noteiktā profesijā, un tās apmēri"**. (Vairāk: <http://ej.uz/teho.>)

- Kopš 1. janvāra **dzīvojamās mājas īpašniekiem ir tiesības izlemt, kā norēķināties ar pakalpojuma sniedzēju par ūdeni, siltumu un atkritumiem**, t.i., maksāt tieši pakalpojuma sniedzējam vai arī maksājumus veikt ar pārvaldnieka starpniecību. Tāpat paredzēts, ka pārvaldniekam ir pienākums organizēt aptauju lēmuma pieņemšanai par ēkas pārvaldīšanu, ja īpašnieks to prasa.

To paredz **grozījumi Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā**. (Vairāk: <http://ej.uz/ehoq.>)

- Lai veicinātu dzīvojamo māju energoefektivitātes paaugstināšanu, Ekonomikas ministrija sagatavojusi un Ministru kabinets 7. janvārī apstiprinājis **grozījumus Ministru kabineta noteikumos Nr. 907 par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām**.

Grozījumi paredz samazināt siltumenerģijas patēriņa sliekšni, pie kura dzīvojamās mājas pārvaldītājam ir pienākums plānot energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus, tajā skaitā nomainot nolietoto elementus vai konstrukcijas, piemēram, logus. Turpmāk dzīvojamās mājas pārvaldītājam ir pienākums plānot energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus, ja dzīvojamajai mājai vidējais siltumenerģijas patēriņš pēdējos trīs kalendāra gados pārsniedz 200 kWh/m² gadā (gadījumā, ja siltumenerģija izmantota dzīvojamās mājas apkurei un karstā ūdens sagatavošanai) vai 150 kWh/m² gadā (ja siltumenerģija izmantota tikai dzīvojamās mājas apkurei). Iepriekš siltumenerģijas patēriņa robeža, pie kuras dzīvojamās mājas pārvaldītājam bija pienākums plānot energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus, bija 230 kWh/m² gadā. Energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu plānošanai pārvaldītājs var lemt par dzīvojamās mājas energosertifikācijas veikšanu.

Papildus ar grozījumiem noteikumos tiek pārskatīti logu un durvju vidējie kalpošanas ilgumi, tos samazinot, kā arī nosakot tos vienādus visām ēku kapitalitātes

grupām. Tādējādi dzīvojamās mājas pārvaldītājam ir pienākums biežāk veikt būves tehnisko apsekošanu. (Vairāk: <http://www.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40297424&mode=mk&date=2014-01-07.>)

- Kopš šāgada 1. janvāra **pilnībā atvērts Latvijas elektroenerģijas tirgus, iesaistot tajā arī mājsaimniecības – to paredz grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā**. (Vairāk: <http://ej.uz/6aan.>)

Līdz ar elektroenerģijas tirgus pilnīgu atvēršanu no 2014. gada 1. aprīļa arī apmēram 850 000 mājsaimniecību būs iespēja kļūt par aktīviem elektroenerģijas tirgus dalībniekiem un pirkt elektrību brīvā tirgū, izvēloties sev izdevīgāko piedāvājumu. Savukārt tiem lietotājiem, kas nevēlēsies mainīt tirgotāju vai izskatīt citus piedāvājumus, esošie līgumi nebūs jāpārslēdz. Atvērta tirgus apstākļos vairs nepastāvēs regulēti elektroenerģijas tarifi, bet tirgotāji piedāvās lietotājiem dažādus elektroenerģijas tirdzniecības piedāvājumus, no kuriem lietotājs varēs izvēlēties sev izdevīgāko, vienojoties ar tirgotāju par elektroenerģijas cenu un citiem tirdzniecības nosacījumiem.

Mazturīgajām mājsaimniecībām pēc tirgus atvēršanas paredzēts valsts atbalsts elektroenerģijas cenas pieauguma kompensēšanai – 2014. gadā – 3,8 miljoni, 2015. gadā – 5,1 miljons, 2016. gadā – 5,1 miljons eiro.

- Līdz jaunā Eiropas Savienības reģionālā atbalsta regulējuma spēkā stāšanās brīdim **jaunus investīciju projektu pieteikumus** Ekonomikas ministrijā var iesniegt līdz šāgada **31. martam**.

To paredz **grozījumi Ministru kabineta 2012. gada 24. janvāra noteikumos Nr. 78 "Atbalstāmo investīciju projekta apstiprināšanas un īstenošanas kārtība"**. (Vairāk: <http://ej.uz/hfy9.>)

- **Jaunais Būvniecības likums stāsies spēkā 1. maijā** – to paredz 23. janvārī Saeimā steidzamības kārtībā galīgajā lasījumā pieņemtais **grozījums Būvniecības likumā**. Iepriekš jaunajā regulējumā tika noteikts, ka tas stāsies spēkā šāgada 1. februārī.

INFORMĒ SATIKSMES MINISTRIJA

- Šogad ministrijai prioritāte būs sistemātiski un mērķtiecīgi **autoceļu sakārtošanas un ceļu būvniecības kvalitātes stiprināšanas pasākumi**. Tā, piemēram, darbu uzsāks **Autoceļu kompetences centrs**, kura pārraudzībā notiks visi ar ceļu projektēšanu un būvniecību saistītie posmi, tādējādi veicinot ceļu būvniecības kvalitāti.

- Šogad prioritāte būs arī **satiksmes drošības veicināšana un ceļu satiksmes dalībnieku izglītošana** par drošu un atbildīgu uzvedību satiksmē.

leiviests **vadīšanas eksāmens motopēdu vadītājiem** un noteikts vecums, kad persona var kārtot tiesību iegūšanai noteiktos eksāmenus – to nosaka **grozījumi Ministru kabineta noteikumos "Transportlīdzekļu vadītāja tiesību iegūšanas un atjaunošanas kārtība un vadītāja apliecības izsniegšanas, apmaiņas un atjaunošanas kārtība"**. (Vairāk: <http://ej.uz/47r5>.)

Lai uzlabotu satiksmes drošību un pilnveidotu pārkāpumu uzskaites punktu sistēmu, īpaši saistībā ar agresīviem braucējiem, kā arī lai vienkāršotu punktu reģistrēšanas un dzēšanas kārtību, 14. janvārī Ministru kabinets apstiprināja **pārkāpumu uzskaites punktu sistēmas piemērošanas noteikumu grozījumus**. Noteikumos paredzēts jauns veids, lai uzlabotu agresīvo autovadītāju braukšanu – **braukšanas uzvedības korekcijas grupu nodarbības**. Noteikumos iekļauta arī jauna norma, kas paredz iespēju **brīvprātīgi apmeklēt ceļu satiksmes un drošas transportlīdzekļu vadīšanas kursus**. Vēl noteikumu grozījumos ir paredzēti **punkti par pārkāpumiem**, par kuriem līdz šim tie netika piešķirti – par braukšanu

ar transportlīdzekli, kura stikli pārklāti ar pārklājumu, kas neatbilst normatīvo aktu prasībām; par transportlīdzekļa izmantošanu satiksmē, kuram nav veikta OCTA.

- Šogad tiks centralizēta **sabiedriskā transporta pakalpojumu pārziņāšanas un organizēšanas funkcija**, nododot to jaunajai **Sabiedriskā transporta padomei**, kuras uzdevums būs izveidot vienotu reģionālās nozīmes maršrutu tīklu.

Paredzēts arī, ka turpmāk **pašvaldībām no sava budžeta vairs nebūs jāsedz zaudējumi par pārvadājumu apjoma daļu, kas pārsniedz valsts budžetā paredzēto līdzekļu ietvarus** – tos segs no valsts budžeta līdzekļiem. Izmaiņas paredz **Sabiedriskā transporta pakalpojumu likums** (<http://ej.uz/6h11>) un Ministru kabineta noteikumi "Sabiedriskās transporta padomes nolikums" un "Sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanas kārtība maršrutu tīklā" (<http://ej.uz/7sz2>).

- Par **publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu maksas norēķinu kārtību līdz 2015. gada 31. decembrim neattiecinās uz dzelzceļa pasažieru pārvadājumu pakalpojumiem, kas tiek sniegti uz valsts vai pašvaldības dzelzceļa pārvadājumu pasūtījuma līguma pamata**, ja pārvadātājs, publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs un valsts vai pašvaldība noslēdz vienošanos par tādiem norēķinu nosacījumiem – to paredz **izmaiņas Dzelzceļa likumā** (vairāk: <http://ej.uz/u96g>).

INFORMĒ VARAM

- Lai samazinātu ar publisko iepirkumu organizēšanu saistītos izdevumus un administratīvo slogu gan iestādēm, gan arī uzņēmējiem, kas piedalās publiskajos iepirkumos, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija sadarbībā ar Iepirkumu uzraudzības biroju izstrādājusi "**Vadlīnijas publisko iepirkumu organizēšanai elektroniskā formā**". Tās sniedz ieskatu tiesiskajos un tehniskajos aspektos iepirkuma nolikuma sagatavošanā un komisijas rīcībā elektroniskā formā iesniegta piedāvājuma gadījumā.

Vadlīnijas pieejamas VARAM tīmekļa vietnē: <http://ej.uz/metodikal>.

- Publisko pakalpojumu sistēmas pilnveidošanas jomā pilotprojekta ietvaros šogad plānots izveidot **vienotu klientu apkalpošanas centru tīklu**. Paredzēts, ka pirmajā pusgadā šādi centri sāks darbu Valmierā, Daugavpilī, Rojā un Aucē. Tajos vienkārši

un ātri vienuviet varēs saņemt sešu institūciju – Lauku atbalsta dienesta, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras, Uzņēmumu reģistra, Valsts ieņēmumu dienesta, Valsts zemes dienesta un Valsts vides dienesta pakalpojumus. Plašāka informācija: www.vkac.lv un www.twitter.com/vkac.

- Tiks turpināta **reforma pašvaldību regulējumā, lai veicinātu atbildīgāku un caurspīdīgāku darbu pašvaldībās**, noslēdzot darbu pie vairākiem būtiskiem normatīvajiem aktiem – Vietējo pašvaldību referendumu likumprojekta un grozījumiem Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā, lai risinātu jautājumus, kas konstatēti pēc teritoriālās reformas izvērtējuma.

- Viens no būtiskākajiem VARAM darbiem 2014. gadā saistīts ar **depozīta sistēmas ieviešanu Latvijā 2015. gadā**.

INFORMĒ ZEMKOPĪBAS MINISTRIJA

• 21. janvārī valdība piešķir papildu desmit miljonus eiro **zemes iegādes programmai lauksaimnieciskās produkcijas ražošanai** – tādējādi šim mērķim paredzētā kopsumma sasniegusi jau 24,2 miljonus eiro. Papildus piešķirtie desmit miljoni eiro lauksaimniekiem zemes iegādes programmā būs pieejami līdz šāgada **30. jūnijam**.

Papildu informācija Ministru kabineta mājaslapā: <http://www.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40311241&mode=mk&date=2014-01-21>.

• Šogad tiks **pabeigts darbs pie Zemes pārvaldības likuma**, ietverot nosacījumus nacionāla mēroga Valsts zemes fonda izveidei, kura mērķis un galvenie uzdevumi būs Latvijas lauksaimniekiem nodrošināt ērtāku un ekonomiski izdevīgāku zemes iegādi un apriti. Tāpat plānots, ka fonda darbība nodrošinās lauksaimniecībā izmantojamās zemes pieejamību vietējiem lauksaimniecības produkcijas ražotājiem un panāks neapstrādātās zemes iekļaušanu lauksaimnieciskajā izmantošanā.

• Šogad paredzēts veikt **grozījumus likumā "Par zemes privatizāciju lauku apvidos"**, lai precizētu kritērijus lauksaimnieciskās zemes iegādei, kas liegtu iegādāties zemi spekulantiem un ārvalstniekiem un lauksaimniecībā izmantojamo zemi varētu pārdot tikai tiem vietējiem lauksaimniekiem, kas šo zemi izmantos tikai un vienīgi lauksaimnieciskās produkcijas ražošanai.

• **Izsludināta projektu iesniegšanas pirmā kārtā Zivju fonda pasākumiem**

Zemkopības ministrija izsludinājuši projektu iesniegumu iesniegšanas pirmo kārtu šādiem Zivju fonda pasākumiem:

- **zinātniskās pētniecības programmu finansēšanai un līdzdalībai starptautisku sadarbībā zinātniskajos pētījumos zivsaimniecībā** – līdz 31. martam;
- **zivju resursu pavairošanai un atražošanai publiskajās ūdenstīpēs un ūdenstīpēs**, kurās tiesības pieder valstij, citās ūdenstīpēs, kas ir valsts vai pašvaldību īpašumā, kā arī privātajās ūpēs, kurās ir atļauta maksšķerēšana – līdz 28. februārim;
- **zivju resursu aizsardzības pasākumiem**, ko veic valsts iestādes vai pašvaldības, kuru kompetencē ir zivju resursu aizsardzība – līdz 31. martam;
- **sabiedrības informēšanas pasākumiem par zivju resursu pētījumiem, to racionālu un saudzīgu izmantošanu, atražošanu un aizsardzību**, tajā skaitā publicistikas izdevumiem, mācību vai uzzīņu literatūrai, informatīvi izglītojošiem televīzijas raidījumiem vai radoraidījumiem – līdz 28. februārim;
- **dalībai starptautiskos pasākumos, konferencēs un apmācībās saistībā ar zivju resursu pētījumiem, to racionālu un saudzīgu izmantošanu, atražošanu un aizsardzību** – līdz 28. februārim.

Projekta iesnieguma veidlapa un informācija par projektu iesniegšanas kārtību pieejama Lauku atbalsta dienesta mājaslapas www.lad.gov.lv sadaļā "Zivsaimniecība".

INFORMĒ IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA

• Lai nodrošinātu vienlīdzīgas izglītības iespējas gan Latvijas pilsētu, gan novadu bērniem, IzM, sadarbojoties ar pašvaldībām, veiks **skolu tīkla pilnveidi**. Tā tiks īstenota, ievērojot principu – jo mazāks bērns, jo tuvāk skola, lai sākumskolas visos Latvijas novados būtu sasniedzamas un pēc iespējas tuvāk bērna dzīvesvietai. Savukārt vidējās izglītības posmā veidos spēcīgu reģionālās nozīmes vidusskolu vai ģimnāziju tīklu.

• Šogad plānots izstrādāt priekšlikumus par **jaunu vispārējās izglītības finansēšanas modeli**. Ministrija organizēs pētījumu par vispārējās izglītības pedagoga darba samaksas sistēmas funkcionalitāti un tās pilnveidošanas iespējām, un, pamatojoties uz to, tiks izveidota vispārējās un profesionālās izglītības pedagoga motivācijas, atalgojuma un profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas sistēmu sasaiste, lai izskaustu šobrīd pastāvošo atalgojuma nevienlīdzību starp pilsētu un Latvijas reģionu pedagogiem, nodrošinot arī vienlīdz kvalitatīvas izglītības ieguves

iespējas neatkarīgi no skolēna dzīvesvietas.

• 2014. gadā Izglītības un zinātnes ministrija ieviesīs **absolventu darba gaitu monitoringa sistēmu** – iegūtie absolventu nodarbinātības rādītāji tiks iekļauti un publiskoti Izglītības kvalitātes valsts dienesta uzturētajā studiju virzienu reģistra datubāzē un izmantoti studiju programmu kvalitātes novērtēšanā.

INFORMĒ KULTŪRAS MINISTRIJA

- Latvijas Nacionālais kultūras centrs no 1. janvāra aprēķinās un sadalīs valsts dotāciju pedagogu darba samaksai kultūrizglītības iestādēm, kā arī nodrošinās piešķirtās dotācijas izlietojuma kontroli – to nosaka **grozījumi Ministru kabineta 2012. gada 18. decembra noteikumos Nr. 931 “Latvijas Nacionālā kultūras centra nolikums”** (vairāk: <http://ej.uz/xypl>).

- Kopš šāgada 1. janvāra **atlīdzības par publisko patapinājumu aprēķināšanā izmantojamā likme** tiek atjaunota iepriekš noteiktajā līmenī – **10%** no summas, kas iepriekšējā gadā piešķirta valsts no pašvaldību bibliotēkām to krājumu papildināšanai, kā arī **10%** no summas, ko privātās bibliotēkas izmantojušas savu krājumu papildināšanai, – to nosaka **grozījumi Ministru kabineta 2007. gada**

21. augusta noteikumos Nr. 565 “Kārtība, kādā aprēķina, izmaksā un sadala atlīdzību par publisko patapinājumu” (vairāk: <http://ej.uz/s4ax>).

Saskaņā ar Autortiesību likumu valsts, pašvaldības un privātās bibliotēkas var izmantot autordarbus bez autoru piekrišanas, samaksājot viņiem taisnīgu atlīdzību. MK noteikumi līdz šim paredzēja, ka ikgadējās atlīdzības lielums ir 5% no summas, kas iepriekšējā gadā piešķirta valsts, pašvaldību vai atvasinātu publisku personu bibliotēkām krājumu papildināšanai, un no obligāto eksemplāru vērtības, kā arī attiecībā uz privātajām bibliotēkām – 5% no summas, ko tās iepriekšējā gadā izmantojušas krājumu papildināšanai. Kopš publiskā patapinājuma sistēmas ieviešanas Latvijā attiecīgajos MK noteikumos bija paredzēta 10% likme, taču 2009. gadā, ņemot vērā ekonomisko situāciju valstī, tā tika samazināta uz 5%.

INFORMĒ LABKLĀJĪBAS MINISTRIJA

- **Izmaiņas sociālajā jomā no 2014. gada 1. janvāra**
 - **Minimālā mēneša darba alga – 320 eiro.** Minimālā stundas tarifa likme strādājošiem noteikta 1,933 eiro, pusaudžiem un cilvēkiem, kas pakļauti īpašam riskam – 2,209 eiro – to paredz MK “**Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi**” (vairāk: <http://ej.uz/3pnd>).
 - **Neapliekamais minimums** valstī palielināts no 64 uz 75 eiro.
 - **Obligātās sociālās iemaksas strādājošajiem** jāveic **34,09%** apmērā no darba ienākumiem, no kuriem 23,59% veiks darba devējs un 10,50% – darba ņēmējs – to paredz MK “**Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem 2014. gadā**” (vairāk: <http://ej.uz/7uwg>).
 - **Vispārējais pensionēšanās vecums** sociāli apdrošinātiem cilvēkiem pakāpeniski **palielināsies par trim mēnešiem** ik gadu, līdz būs sasniegts 65 gadu vecums. 2014. gadā tas būs **62 gadi un 3 mēneši**.
 - **Priekšlaicīgās pensionēšanās vecums** sociāli apdrošinātiem cilvēkiem pakāpeniski **palielināsies par trim mēnešiem** ik gadu, līdz būs sasniegts 63 gadu vecums. 2014. gadā tas būs **60 gadi un 3 mēneši**.
 - **Apdrošināšanas stāžs** vecuma pensijas saņemšanai palielināsies no 10 līdz **15 gadiem** – to paredz **grozījumi likumā “Par pensijām”** (vairāk: <http://ej.uz/s3g5>).
 - **Pensiju** piešķirs no dienas, kad radušās tiesības uz to, taču ne agrāk kā **sešus mēnešus** (iepriekš – 12 mēnešus) pirms pensijas pieprasījuma iesniegšanas.
 - **Cilvēkiem ar invaliditāti, kuriem no 2012. gada**

1. janvāra invaliditātes pensijas vietā piešķirta vecuma pensija un līdz vecuma pensijas piešķiršanas dienai pie invaliditātes pensijas bija noteikta piemaksa par apdrošināšanas stāžu līdz 1995. gada 31. decembrim, no vecuma pensijas piešķiršanas dienas **uz invaliditātes laiku piešķirs piemaksu pie vecuma pensijas** par apdrošināšanas stāžu līdz 1995. gada 31. decembrim. Ja tiesības uz piemaksu radušās laikā no 2012. gada 1. janvāra līdz 2014. gada 30. aprīlim, piemaksu piešķirs no vecuma pensijas piešķiršanas dienas un nesaņemto piemaksu izmaksās 2014. gada maijā vienlaikus ar maija pensiju.

- Gan strādājošiem, gan nestrādājošiem vecākiem **bērna kopšanas pabalsts par bērna kopšanu līdz pusotra gada vecumam – 171 eiro.**
- Minimālais **vecāku pabalsts, kas piešķirts līdz 2014. gada 30. septembrim – 171 eiro mēnesī.**

- **No 2014. gada 1. jūlija**
 - **Pabalsts cilvēkam ar invaliditāti pēc 18 gadu vecuma, kuram nepieciešama kopšana – 213,43 eiro.**
 - **Valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts cilvēkiem ar I invaliditātes grupu katru mēnesi – 83,24 eiro, cilvēkiem ar II invaliditātes grupu – 76,84 eiro, cilvēkiem ar I invaliditātes grupu kopš bērnības – 138,73 eiro, cilvēkiem ar II invaliditātes grupu kopš bērnības – 128,06 eiro** – to paredz **grozījumi MK noteikumos Nr. 1608 “Noteikumi par pabalsta piešķiršanas un izmaksas kārtību invalidam, kuram nepieciešama kopšana, pabalsta apmēru, kā arī pabalsta apmēra pārskatīšanas kārtību”** (vairāk: <http://ej.uz/7r4w>).
- **Pārejas periods** tiem, kuriem vecāku pabalsts pie-

šķirts līdz 2014. gada 30. septembrim

- **Vecāku pabalsts līdz bērna viena gada vecumam – 70% no algas**, ja vecāks nestrādās; ja strādās, varēs saņemt tikai bērna kopšanas pabalstu – **171 eiro**.
 - **Bērna kopšanas pabalsts par bērna kopšanu no viena līdz pusotra gada vecumam – 171 eiro** neatkarīgi no tā, vai vecāks strādā vai ne.
 - **Vecāku pabalsta pārejas perioda kompensācija** par bērna kopšanu no viena līdz pusotra gada vecumam – **100 eiro** neatkarīgi no tā, vai vecāks strādā vai ne.
- **No 2014. gada 1. oktobra**
 - **Vecāku pabalsts nestrādājošiem** sociāli apdrošinātiem vecākiem **par bērna kopšanu līdz viena gada vecumam – 60% no algas**. Papildus vecāku pabalstam viens no vecākiem varēs saņemt arī bērna kopšanas pabalstu – **171 eiro**.
 - **Vecāku pabalsts nestrādājošiem** sociāli apdro-

- šinātiem vecākiem **par bērna kopšanu līdz pusotra gada vecumam – 43,75% no algas**. Papildus vecāku pabalstam viens no vecākiem varēs saņemt arī bērna kopšanas pabalstu – **171 eiro**.
- **Vecāku pabalsts strādājošiem** sociāli apdrošinātiem vecākiem gan līdz viena gada, gan līdz pusotra gada vecumam būs **30% no aprēķinātā vecāku pabalsta**. Papildus vecāku pabalstam viens no vecākiem varēs saņemt bērna kopšanas pabalstu – **171 eiro**. Šīs izmaiņas noteiktas **likumā “Par maternitātes un slimības apdrošināšanu”** (<http://ej.uz/m2mq>), **Valsts sociālo pabalstu likumā** (<http://ej.uz/boi7>) un **Ministru kabineta “Noteikumos par bērna kopšanas pabalsta un piemaksas pie bērna kopšanas pabalsta un vecāku pabalsta par dvīņiem vai vairākiem vienās dzemdībās dzimušiem bērniem apmēru, tā pārskatīšanas kārtību un pabalsta un piemaksas piešķiršanas un izmaksas kārtību”** (<http://ej.uz/2mvn>).

INFORMĒ NODARBINĀTĪBAS VALSTS AĢENTŪRA (NVA)

• Jaunieši vecumā no 15 līdz 29 gadiem, kuri nemācās vai nestrādā, var pieteikties dalībai NVA īstenotajos **“Jauniešu garantijas”** atbalsta pasākumos. NVA jauniešiem palīdzēs iekļauties mūsdienu darba tirgū, piedāvājot darba tirgus vajadzībām atbilstošu prasmju un iemaņu attīstīšanas iespējas, kā arī praktiskas darba pieredzes iegūšanu pie darba devējiem. Tiek paredzēts, ka piemērotus apmācību vai nodarbinātības pakalpojumus jaunieši saņems četrus mēnešus laikā, kopš būs pieteicies dalībai “Jauniešu garantijas” atbalsta pasākumos.

Lai piedalītos “Jauniešu garantijas” atbalsta pasākumos, jauniem cilvēkiem, kuri nemācās vai nestrādā, jānododas uz tuvāko NVA filiāli un jāinformē par vēlmi iesaistīties šajā programmā. Visiem jauniešiem NVA piedāvās karjeras konsultācijas, konkurētspējas paaugstināšanas pasākumus un palīdzību darba meklēšanā.

“Jauniešu garantijas” pasākumus NVA īsteno, sadarbojoties ar Izglītības un zinātnes ministriju, mācību iestādēm, pašvaldībām, sociālajiem dienestiem, jaunatnes organizācijām un darba devējiem.

INFORMĒ VESELĪBAS MINISTRIJA

• Noteikta **jauna veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība**, ārstniecības pakalpojumu veidi un apjomi, kas tiek apmaksāti no valsts budžeta un pakalpojuma saņēmēja līdzekļiem, samaksas kārtība par šiem pakalpojumiem, kā arī kārtība, kādā veidojamas plānveida veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanas pretendentu rindas. Izstrādātas arī izmaiņas veselības aprūpes pakalpojumu apmaksas tarifi. Lai veicinātu ģimenes ārstu ieinteresētību panākt lielāku savā praksē reģistrētu pacientu aptveri, paredzēts, ka par pacientu, kurš nav apmeklējis ģimenes ārstu vairāk nekā trīs gadus, ģimenes ārsta praksei netiks maksāta kapitācijas nauda. Savukārt pacienta iespējas saņemt veselības aprūpes pakalpojumus netiks ierobežotas, jebkurā brīdī pacients var vērsties pie ģimenes ārsta vai jebkura veselības aprūpes pakalpojuma sniedzēja un saņemt nepieciešamo pakalpojumu atbilstoši valstī noteiktajai kārtībai. (Vairāk: <http://ej.uz/5hej>.)

• Kopš šāgada 1. janvāra **bērniem līdz 18 gadu vecumam valsts kompensējamajiem medikamentiem un medicīnas ierīcēm** tiks piemērota **100% kompensācija**. Tas nozīmē, ka bērniem, kuriem līdz šim nozīmēti valsts kompensējamie medikamenti ar 50% vai 75% kompensācijas apjomu, turpmāk zāles un medicīnas ierīces apmaksās 100% apmērā (izņemot nerefērences medikamentus) – to paredz **grozījumi Ministru kabineta noteikumos “Ambulatorajai ārstēšanai paredzēto zāļu un medicīnisko ierīču iegādes izdevumu kompensācijas kārtība”** (vairāk: <http://ej.uz/kcck>).

• Šogad veselības nozares budžetā paredzēti līdzekļi **ārstniecības personu darba samaksas palielinājumam**, paaugstinot veselības aprūpes apmaksas pakalpojumu tarifus. Āršiem šogad darba samaksas pieaugums paredzēts vidēji par 101 eiro, ārstniecības un pacientu aprūpes personām – par 58 eiro un ārstniecības un pacientu aprūpes atbalsta personām – par 40 eiro.

Laura Stūrīte,
VRAA Sadarbības un informācijas departamenta
projektu vadītāja

Kopš 2006. gada, kad tika noslēgts saprašanās memorands starp Šveices Konfederācijas padomi un Eiropas Kopienu, desmit jaunajām Eiropas Savienības dalībvalstīm kļuva pieejama **Šveices finansiālā palīdzība ekonomisko un sociālo atšķirību mazināšanai** gan mūsu pašu mājās – starp lielajām, attīstītajām pilsētām un strukturāli vājākiem reģioniem, gan Eiropas kontekstā – starp Latviju un progresīvākajām Eiropas Savienības dalībvalstīm.

Arī Valsts reģionālās attīstības aģentūra veiksmīgi īstenojusi un turpina realizēt projektus Latvijas–Šveices sadarbības programmas ietvaros, ar kuru palīdzību uzlabota infrastruktūra un drošība novadu pašvaldību skolu un bērnudārzu audzēkņiem visā Latvijā.

Sadarbība aizsākās 2008. gadā, kad, izvērtējot tolaik Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas veikto pētījumu par vajadzībām skolēnu pārvadāšanā un ņemot vērā skolu optimizāciju, tika uzsākts projekts **“Pašvaldību aktivitāšu īstenošana, lai nodrošinātu skolēnu pārvadāšanu un ar to saistītos atbalsta pasākumus”**, kura ietvaros no 2010. gada septembra līdz 2011. gada janvārim 59 novadu pašvaldības saņēma 110 skolēnu autobusus. Apgūstot 11 miljonus latu, nepilnu divu gadu laikā tika radīts komplekss risinājums skolēnu pārvadājumiem novadu pašvaldību teritorijās, kur netiek nodrošināts sabiedriskais transports. Tagad autobusi bieži manāmi uz Latvijas ceļiem – gan nogādājot skolēnus uz skolu un mājup, gan dodoties tuvākos un tālākos izglītojošos braucienos.

Skolēnu autobusu iepirkumā ietaupītie finanšu līdzekļi radīja iespēju īstenot vēl vienu ieceri – ne tikai droši pārvadāt skolēnus, bet uzlabot arī viņu drošību mācību iestādēs. Šīs idejas realizēšanai kopš 2012. gada tiek īstenots Latvijas–Šveices sadarbības programmas individuālais projekts **“Atbalsts ugunsdrošības pasākumiem pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs”**, aprīkojot ar ugunsdrošības sistēmām 118 vispārējās izglītības iestādes, kurās audzēkņi uzturas visu diennakti. Saskaņā ar ekspertu novērtējumu, ko veic katrā objektā pirms darbu uzsākšanas, tiek ierīkotas ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas, uzstādītas balss ugunsgrēka izziņošanas sistēmas, izvietotas izgaismoto izeju un evakuācijas kustības virzienu norādītāji, kā arī nodrošinātas jauno sistēmu lietošanas apmācības izglītības iestāžu personālam.

RŪPĒS PAR SKOLĒNIEM LATVIJAS NOVADOS

Riebiņu novadā par teju 7970 latiem 2013. gadā tika uzstādītas ugunsdrošības sistēmas **bērnudārzā “Sprīdītis”** un **Riebiņu vidusskolas internāta** telpās. Lielākā daļa izmaksu segtas no Latvijas–Šveices sadarbības programmas līdzekļiem, bet 10% līdzfinansējusi pašvaldība.

Aizvadītajā gadā veiksmīgi noslēgusies projekta īstenošana arī **Skrundas novadā**, no jauna ierīkojot ugunsdrošības sistēmu **Rudbārzu internātpamatskolas – rehabilitācijas centra internāta ēkā**, kur, neraugoties uz to, ka ik dienu uzturas 55 bērni, ugunsdrošības sistēmas līdz šim vēl nebija. Sistēmas ierīkošana izmaksājusi 16 448 latus, tajā skaitā 10% pašvaldības līdzfinansējums – 1644 latu apmērā.

Savukārt **Engures vidusskolas** aprīkošana kopā izmaksājusi 30 123 latus, par ko aprīkotas skolas telpas un internāta ēka.

Ar ciemošanos Riebiņu, Skrundas un Engures novadā projekta rezultātus novērtējis Šveices vēstnieks Latvijā **Markuss Niklauss Pauls Dutlijs**, kurš paudis

cerību, ka sadarbības iespējas starp Šveici un Latviju iespējamas arī nākotnē, realizējot citus projektus.

Darbi pabeigti arī **Ogres novada Suntažu internātpamatskolā – rehabilitācijas centrā** un **Ogres vispārējās pirmsskolas izglītības iestādē “Zelta sietiņš”**, **Tukuma novada Tukuma speciālajā pirmsskolas izglītības iestādē “Taurenītis”**, **Baltinavas novada Baltinavas vidusskolā** un **Baltinavas Kristīgajā internātpamatskolā**, **Ilūkstes novada Raudas speciālajā internātpamatskolā bērniem bāreņiem**, **Ilūkstes Sadraudzības vidusskolā** un **Ilūkstes 1. vidusskolā**, **Krāslavas novada Krāslavas pamatskolā**, **Līvānu novada Rudzātu vidusskolā**, **Preiļu novada Pelēču pamatskolā**, **Salas pamatskolā** un **Preiļu Valsts ģimnāzijā**, **Kārsavas novada Kārsavas vidusskolā** un **Viļakas novada Upītes pamatskolā**.

Ventspils novadā sistēmu ierīkošana turpinās. Tur projektā piedalās četras skolas – **Ances pamatskola**, **Piltenes vidusskola**, **Ugāles vidusskola** un **Stiklu internātpamatskola**. Kā atzīst Ventspils novada pašvaldības Attīstības nodaļas vadītāja **Ginta Roderte**: *“Ventspils novadā par pašvaldības līdzekļiem jau aprīkotas Tārgales, Piltenes, Ances, Jūrkalnes un Ugāles skolu ēkas, taču Latvijas–Šveices sadarbības programmas projekta finansējums ir liels atbalsts drošības uzlabošanai izglītības iestādēs. Projektā iekļauto četru ēku aprīkošana pašvaldībai izmaksās vien 7570 eiro – desmit procentus no kopējām izmaksām, kas ir 75 tūkstoši 697 eiro.”*

Arī citu Latvijas novadu skolās darbi tiek turpināti. Visu 118 projektā iekļauto izglītības iestāžu aprīkošanu ar ugunsdrošības sistēmām un to uzlabojumiem plānots pabeigt līdz šāgada martam.

Taču, lai preventīvi novērstu ugunsnelaimes risku, ar iekārtām un ugunsdrošības sistēmām vien ir par maz – jābūt izglītotai sabiedrībai, kas prot rīkoties ar uguni un lieto to savā labā drošā veidā. Tāpēc, lai pievērstu bērnu un jauniešu uzmanību ugunsdrošības un personīgās drošības jautājumiem, aizvadītajā 2013. gadā tika organizēts **konkurss “Uguns pavēlnieks”**, kurā varēja piedalīties visu Latvijas skolu 7. un 8. klašu audzēkņi. Konkurss guva necerēti lielu atsaucību – 186 komandas no visas Latvijas bija gatavas spēkoties zināšanām un demonstrēt prasmes ugunsdrošībā, civilajā aizsardzībā, evakuācijā, ugunsdzēsības vēsturē un drošībā uz ūdens. Piecās reģionālajās atlasēs tika noskaidrotas piecas atjautīgākās un zinošākās komandas.

Par “Uguns pavēlnieka” titulu un ceļojumu uz Šveici finālā Rīgā cīnījās **Jēkabpils Valsts ģimnāzijas komanda “Džumandži”**, **Salacgrīvas vidusskolas komanda “Liesmiņas”**, **Rūjienas novada Jeru pamatskolas komanda “Ugunsbomba”**, **Grobiņas novada Bārtas pamatskolas komanda “Mazie**

milži” un **Jelgavas Spīdolas ģimnāzijas komanda “Ugunīgie sērkokči”**. Spraiģā cīņā uzvaru ieguva **salacgrīvieši** un aizvadītā gada nogalē devās neaizmirstamā un izglītojošā ceļojumā uz Šveices pilsētu Lozannu.

Konkurss rezultāti un jauniešu zināšanu līmenis patīkami pārsteidza gan konkursa organizatorus – Valsts reģionālās attīstības aģentūras un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta pārstāvjus, gan Šveices

Ugunsdrošības un dabas katastrofu prevencijas iestādes pārstāvjus, kuri viesojās Latvijā un novērtēja skolēnu zināšanas klātienē konkursa finālā.

Lai gan jauniešiem ir augsts zināšanu līmenis, preventīvais darbs jāturpina, nemitīgi atgādinot par risku un neapdomīgas rīcības sekām, kas varētu rasties, laikus nenovēršot ugunsnelaimes iespējamus cēloņus gan savā mājoklī, gan apkārtējā vidē, gan citu rīcībā. Tāpēc Valsts reģionālās attīstības aģentūra projekta ietvaros tuvākajā nākotnē iecerējusi izstrādāt izglītojošu, interaktīvu un jauniešu uzmanību saistošu interaktīvu spēli, kurā ikvienam būs iespēja pārbaudīt savas zināšanas drošības jautājumos.

Kopējais projekta “Atbalsts ugunsdrošības pasākumiem pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs” finansējums ir 2 350 330 eiro, tajā skaitā 85% Šveices Konfederācijas piešķirtais finansējums 1 997 780 eiro apmērā.

IESPĒJAMĀ MISIJA VAR IENĀKT ARĪ JŪSU SKOLĀS

Egija Saļņikova,
iespējamās misijas
partnerības un
komunikācijas vadītāja

Izglītības programmu “Iespējamā misija” 2008. gadā dibinājuši “Swedbank”, “Lattelcom” un Ideju partneru fonds, un to finansiāli atbalsta Latvijas vadošie uzņēmumi un individuālie ziedotāji. Programmas patrons ir Valsts prezidents Andris Bērziņš.

Iespējamā misija pastāv, lai nostiprinātu izglītību kā vērtību mūsu valstī. Tās mērķis ir nodrošināt iespēju katram bērnam neatkarīgi no tā, kur viņš dzimis, saņemt kvalitatīvu izglītību, kas attīsta viņa spējas, kā arī motivāciju un prasmes mācīties mūža garumā, jo Latvijas sekmīgas attīstības pamats ir gudri, radoši un prasmīgi cilvēki.

Mērķtiecīgi un zinoši augstskolu absolventi – par skolotājiem

Iespējamās misijas idejas pamatā ir 2007. gadā publicētais “McKinsey&Company” pētījums, kurā tika analizēta izglītības sistēmas kvalitāte daudzās valstīs ar mērķi noskaidrot, kas ir labas izglītības sistēmas “atslēga”. Galvenais secinājums – **ikviens izglītības sistēma ir tik laba, cik labi ir tās skolotāji.**

*“Pētījumā uzsvērtas trīs īpašības, kas ir labākajām izglītības sistēmām. Pirmkārt, par skolotājiem kļūst **īstie cilvēki**. Otrkārt, šiem skolotājiem ir iedoti pareizie **instrumenti**. Treškārt, sistēma spēj katram bērnam nodrošināt labāko iespējamo mācību procesu,”* skaidro *Iespējamās misijas* direktore **Māriete Seile**.

“Tas nozīmē, ka mums jāspēj izveidot sistēmu, lai par skolotāju izvēlas strādāt labākie augstskolu absolventi un iedvesmojošākās personības. Mēs viņiem līdzīgi kā amatniekiem dodam īstos “instrumentus” šā darba veikšanai. Tomēr galvenais princips, kam tic programmas veidotāji un skolotāji – ikkatrs bērns var sasniegt augstus mērķus. Skolotāja loma ir atbalstīt viņu ceļā uz tiem,” turpina M. Seile.

Tāpēc programma katru gadu piesaista, atlasa un sagatavo darbam skolā zinošus un mērķtiecīgus augstskolu absolventus, kuri kā pilna laika skolotāji strādā izglītības iestādēs visā Latvijā, mācot savai specialitātei atbilstošus priekšmetus. Konkurss katru gadu ir apmēram 1:10.

Līdztekus divu gadu darbam skolā programmas dalībnieki apgūst skolotāja un līdera prasmes gan kopīgās nodarbībās katru otro nedēļas nogali, gan saņemot individuālu atbalstu. Programmas noslēgumā dalībnieks kļūst par *Iespējamās misijas* absolventu jeb vēstnieku, turpinot īstenot programmas mērķus, paliekot strādāt skolā, uzsākot ar izglītību saistītas iniciatīvas

vai ietekmējot izglītībai nozīmīgu lēmumu pieņemšanu. Divi *Iespējamās misijas* vēstnieki jau kļuvuši par skolu direktoriem. Vēstnieki uzsākuši jaunas iniciatīvas, izveidojot macibuvideo.lv un fizmix.lv – vietnes, kur skolēni patstāvīgi var apgūt fiziku, matemātiku un

ķīmiju sev piemērotā tempā. Projekta "Samsung skola nākotnei" ietvaros *Iespējamās misijas* vēstnieki vada mācības skolotāju komandām no visiem novadiem par informāciju tehnoloģiju izmantošanu mācību procesā.

Iedvesmojot Latviju mācīties

Iespējamās misijas piecos pastāvēšanas gados 70 skolās visā Latvijā ir strādājuši vai joprojām strādā 91 programmas dalībnieks. Katru gadu skolas tiek aicinātas pieprasīt *Iespējamās misijas* skolotājus, un arī šobrīd skolu pieteikšanās ir atvērta. Maijā, kad zināmi jaunajā iesaukumā uzņemtie skolotāji un līdz ar to – mācību priekšmeti, kurus viņi var mācīt, tiek salāgots pieprasījums un piedāvājums. Pagājušajā gadā

64 skolas pieprasīja *Iespējamās misijas* skolotājus 85 vakancēm. Septembrī mācību gadu sāka 22 jaunie skolotāji.

Vairākas *Iespējamās misijas* dalībiskolas pieprasa jaunus skolotājus katru gadu un veido pēctecību vienā mācību priekšmetā, ir arī tādas skolas, kas izvēlas piesaistīt uzreiz vairākus *misijas* skolotājus. Viņu stiprā puse ir zināšanu praktiskais pielietojums, stundās apgūtā sasaiste ar dzīvi ārpus skolas, kā arī jēgpilna tehnoloģiju izmantošana mācību procesā.

Iespējamās misijas skolotāji māca saviem skolēniem sapņot, domāt, rīkoties mērķtiecīgi, neatlaidīgi un atbildīgi.

Iespējamās misijas veiktajā aptaujā direktori uzsver, ka vērā ņemami palielinājusies skolēnu ieinteresētība

mācību priekšmetos, kurus māca *misijas* skolotājs, un vairāki skolēni pēc *Iespējamās misijas* skolotāja iniciatīvas iesaistījušies vietēja, reģionāla vai valsts mēroga projektos, konkursos vai cita veida papildu aktivitātēs.

"Iespējamās misijas skolotāju pieņemšana noteikti prasa skolas uzdrīkstēšanos, taču viņi ir teicami atlasīti, ar labu bagāžu, svešvalodām un labām komunikācijas prasmēm. Misijas skolotāji skolās ienes drošāku tehnoloģiju lietojumu, viņiem ir viedoklis par notiekošo," savu viedokli par programmas skolotājiem pauž Dobeles Valsts ģimnāzijas direktore **Inese Didže**.

Rīgas Juglas vidusskolas direktore **Aija Melle** piebilst: *"Iespējamās misijas skolotāji nāk ar interesantām idejām un iedvesmo citus kolēģus."*

Direktoru klubs

Jau trešo gadu *Iespējamā misija* sadarbībā ar "Swedbank" īsteno iniciatīvu skolu direktoru organizācijas un personāla vadības prasmju attīstīšanai – Direktoru klubs. Pirmajā sezonā tajā iesaistījās 25 skolu vadītāji, bet šajā sezonā – jau 43.

Lai piedalītos Direktoru klubā, vadītājam jāizvirza kāda pārmaiņu iniciatīva savā skolā, kas uzlabotu audzēkņu mācīšanos, kā arī jābūt gatavam pašam mācīties un iecerētās pārmaiņas īstenot.

Direktoru klubā Latvijas lielāko uzņēmumu vadītāji dalās savā pieredzē un dod iespēju skolu direktoriem paraudzīties uz savu organizāciju no cita skatpunkta un iepazīt mūsdienīgas un efektīvas vadības

metodes. Liela daļa Direktoru kluba dalībnieku ir *Iespējamās misijas* dalībiskolu vadītāji.

Aiciniet arī savas pašvaldības skolas pieprasīt *Iespējamās misijas* skolotājus!

Vairāk informācijas *Iespējamās misijas* mājaslapā – www.iespejamamisija.lv vai zvanot pa tālruni 67294645.

Fotoziņu aģentūras *f64* foto

DOTS STARTS PROGRAMMAI ERASMUS+

Ināra Dundure,

LPS padomniece izglītības, bērnu, jaunatnes un ģimenes jautājumos

Erasmus+

20. janvārī notika konference "ES atbalsta programma izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā Erasmus+", ko rīkoja Valsts izglītības attīstības aģentūra, pieaicinot izglītības politikas veidotājus, pašvaldības, sociālos partnerus un jaunatnes organizācijas no dažādiem izglītības un uzņē-

mējdarbības sektoriem. Konferenci atklāja un uzruna teica Eiropas izglītības, kultūras, daudzvalodības un jaunatnes lietu komisāre **Andrulla Vasiliu** un jaunā izglītības un zinātnes ministre **Ina Druvieta**, akcentējot programmas *Erasmus* nozīmību.

Konference tika rīkota, lai sabiedrību iepazīstinātu ar jaunās programmas *Erasmus+* mērķiem un uzdevumiem, no kuriem viens no galvenajiem ir uzlabot saikni starp izglītību, zinātņi un uzņēmējdarbību, lai veicinātu ne tikai Latvijas, bet arī Eiropas konkurētspēju pasaulē, balstoties uz daudzpusīgu starpvalstu sadarbību, un tuvinātu šos sektorus, reizē attīstot iesaistīto individu kompetences.

Programmā *Erasmus+* apvienotas līdzšinējās ES programmas, aptverot visas izglītības jomas: mūžizglītības programmu *Erasmus* (augstākā izglītība), *Leonardo da Vinci* (profesionālā izglītība), *Comenius* (skolu izglītība), *Grundtvig* (pieaugušo izglītība), "Jaunatne darbībā" un piecas starptautiskās programmas (*Erasmus Mundus*, *Tempus*, *Alfa*, *EduLink* un programmu sadarbībai ar rūpnieciski attīstītajām valstīm). Pirmo reizi *Erasmus+* piedāvā ES atbalstu sporta jomā. Programma ilgs līdz 2020. gadam, un Latvijai jaunatnes jomā atvēlēti ap 25 miljoniem eiro septiņu gadu periodam.

Jaunās programmas galvenie atbalsta virzieni:

- * personu mobilitāte mācību nolūkos (*Learning Mobility for Individuals*);
- * sadarbība inovāciju veicināšanai un labās prakses apmaiņa (*Cooperation for Innovation and Exchange of Good Practices*);

* atbalsts politikas reformām (*Support for Policy Reform*).

Šogad jaunatnes jomas projektus Eiropas Savienības jaunajā izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta programmā *Erasmus+* varēs iesniegt trīs reizes:

- līdz **17. martam** – jauniešu un jaunatnes darbinieku mobilitātes projektus;
- līdz **30. aprīlim** – jauniešu un jaunatnes darbinieku mobilitātes, stratēģisko partnerību un atbalsta jaunatnes politikas reformām projektus;
- līdz **1. oktobrim** – jauniešu un jaunatnes darbinieku mobilitātes, stratēģisko partnerību un atbalsta jaunatnes politikas reformām projektus.

Mobilitātes projekti (tikai starptautiski projekti) jauniešiem un jaunatnes darbiniekiem ietver jauniešu apmaiņas, Eiropas brīvprātīgo darbu un jaunatnes darbinieku apmācības un sadarbības tīkla veidošanas pasākumus. Minimums – divas partnervalstis.

Stratēģisko partnerību projekti paver iespēju veidot lielāka mēroga starptautiskus projektus, iesaistot vairākus projektu partnerus, lai rastu jaunus risinājumus kādam jaunatnei būtiskam jautājumam, piemēram, bezdarbam. Tāpat šajā projektu veidā iespējams veidot starptautiskus jauniešu iniciatīvas projektus, lai veicinātu jauniešu uzņēmīgumu – šie var būt īsāki un vienkāršāki projekti. Minimums – divas partnervalstis.

Atbalsta jaunatnes politikas reformām projekti veicina strukturēto dialogu starp jauniešiem/jaunatnes organizācijām un lēmumu pieņēmējiem starptautiskā un nacionālā mērogā. Iespējams iesniegt gan nacionālus, gan starptautiskus projektus. Šis jaunajā programmā ir vienīgais projektu veids, kur iespējami Latvijas līmeņa projekti.

Plašāku informāciju par programmu *Erasmus+*, projektu izstrādes vadlīnijām un iesniegšanas kārtību meklējiet Eiropas Komisijas mājaslapā: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_en.htm, kā arī VIAA mājaslapas www.viaa.gov.lv sadaļā "Erasmus+".

Par ES programmas *Erasmus+* iespējām tiks rīkoti informatīvie pasākumi gan Rīgā, gan reģionos. Aktuālo informāciju par pasākumiem meklējiet tīmekļa vietnē www.jaunatne.gov.lv!

Informāciju par projektiem sniedz Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras Eiropas Savienības programmu daļas projektu koordinatori:

par jauniešu apmaiņas projektiem – **Edgars Knohenfelds** (67358066; edgars.knohenfelds@jaunatne.gov.lv);

par Eiropas brīvprātīgo darbu – **Elīna Zāgeusa** (67358061; elina.zageusa@jaunatne.gov.lv);

par jaunatnes darbinieku apmācībām un sadarbības tīkla veidošanas pasākumiem, stratēģiskajām partnerībām un atbalsta jaunatnes politikas reformām projektiem – **Juta Reķele** (67358062; juta.rekele@jaunatne.gov.lv).

“IEDZĪVOTĀJI VEIDO SAVU VIDĪ 2013” NOSLĒGUMA PASĀKUMĀ LIELVĀRDĒ

18. janvārī Lielvārdē norisinājās KNHM (Karaliskās Holandiešu Viršu biedrības) līdzfinansētās programmas

“Sabiedrība ar dvēseli” ikgadējā projektu konkursa “Iedzīvotāji veido savu vidi 2013” noslēguma pasākums, kurā tika sumināti aizvadītā gada veiksmīgākie projekti dažādos Latvijas novados.

2013. gadā KNHM fonda sadarbības partneri bija 18 organizācijas, kuras administrēja projektu konkursus savā darbības teritorijā. KNHM fonds pagājušogad atbalstīja 150 iedzīvotāju iniciatīvas, bet kopš 2006. gada, kad fonds uzsāka darbību mūsu valstī, astoņos gados Latvijā atbalstīti 1500 projektu. Konkursa

“Iedzīvotāji veido savu vidi 2013” mērķis bija rosināt iedzīvotāju iniciatīvu un aktivitāti, veicinot dzīves kvalitātes uzlabošanu un attīstot sabiedrības un pašvaldību sadarbību.

Svinīgajā pasākumā klātesošajiem bija iespēja iepazīties ar veiksmīgākajiem projektu īstenotājiem. Visā valstī realizētas Joti dažādas idejas – veidoti apstādījumi, iekārtoti ielu vingrošanas, sporta un atpūtas laukumi, uzbūvēts bērnu rotaļu namiņš, nojume āra mācību klasei, ģērbtuvē sportistiem, izgatavotas koka lellītes un šūpuļtīkli pludmalēs un citi.

Pasākuma dalībniekus sveica KNHM direktors **Franks van Bisels**: “Paldies, ka kopā darāt, jo iedzīvotāji pašī ir atbildīgi par

dzīves vides sakārtošanu savā ciemā, pagastā, novadā. Tas ir svarīgi, ka pašī ieguldāt savu darbu vides labiekārtošanā. Kļūstot aktīvākiem iedzīvotājiem, ir iespējams pacelt vietas pašapziņu. Mūsu galvenais uzdevums ir motivēt iedzīvotājus noticēt saviem spēkiem. Mēs lepojamies ar jums visiem, kuri 2013. gadā realizēja projektus. Pateicos arī vietējiem koordinatoriem par ieguldīto darbu un paldies žūrijām, jo viņi noteica, kurus projektus atbalstīs un kuri saņems papildu finansējumu.”

2014. gads būs pārejas periods iedzīvotāju mazo projektu īstenošanā, jo Nīderlandes fonds nākamgad Latviju pamet, taču tā darbības pārmantotāja būs jaunizveidotā organizācija “Sabiedrība ar dvēseli Latvija”, kuras priekšsēdētājs **Edvīns Bartkevičs**

sniedza ieskatu kustības darbībā. Latvijas Pašvaldību savienības paspārnē aizvadītā gada beigās izveidotā organizācija turpmāk koordinēs šo ideju, motivējot sabiedrību darboties vietējās vides attīstībā un organizējot mazo projektu konkursus. Šobrīd šajā organizācijā iesaistījušās jau 42 pašvaldības.

“KNHM fonds ir aktivizējis latviešus, šogad pēdējo gadu tas sniedz finansiālu atbalstu mazo projektu īstenošanai. Tas, ka KNHM fonds dodas prom no Latvijas, pierāda, ka mēs esam kļuvuši stiprāki un turpmāk pašī varam koordinēt šo kustību,” uzsvēra Edvīns Bartkevičs.

Beatas Kempeles foto

LATVIJAS PILSĒTĀS UN NOVADOS

Jūrmalā delegācija no sadraudzības pilsētas Kabūras Francijā

No 6. līdz 10. janvārim Jūrmalā viesojās oficiālā delegācija no sadraudzības pilsētas Kabūras Francijā. Vizītes laikā Kabūras pārstāvji tikās ar Jūrmalas pilsētas domes vadību, lai iepazītos ar Jūrmalas attīstības iecerēm un pārrunātu turpmāko sadarbību kurortoloģijas, tūrisma, kultūras un izglītības jomā.

Pilsētas domē Kabūras mēru **Žanu Polu Anrijē**, mēra vietnieku jaunatnes lietu jautājumos un Kabūras sadraudzības pilsētu apvienības priekšsēdētāja vietnieku **Sebastjēnu Delanoē** un Kabūras sadraudzības pilsētu apvienības priekšsēdētāju **Moniku Burdē** uzņēma domes priekšsēdētājs **Gatis Truksnis** un pašvaldības pārstāvji.

Kabūras mērs pastāstīja, ka Jūrmalas kūrortpilsētā ierodas vizītē jau trešo reizi. *"Šis tikšanās mērķis ir stiprināt sadraudzības saites ar Jūrmalu, par prioritāti izvirzot jaunatnes politiku un izglītību. Mēs vēlamies iedibināt sadarbību ar kādu no Jūrmalas skolām, lai īstenotu kopīgas izglītības un kultūras apmaiņas, kā arī jaunatnes brīvprātīgā darba projektus,"* tikšanās laikā sacīja Ž. P. Anrijē.

40 sadarbības gados notikušas pieredzes apmaiņas vizītes kultūras, mākslas, izglītības, tūrisma, sporta, sabiedriskās kārtības un citās jomās un kopīgi organizētas konferences, izstādes un kultūras pasākumi, kuros piedalījušās Jūrmalas un Kabūras pilsētu pārstāvniecības.

Jūrmalas pilsētas domes priekšsēdētājs **Gatis Truksnis** un Kabūras mērs **Žans Pols Anrijē**.

Tukuma novada dome pateicas par sadarbību

2014. gads Tukuma novada domē, kā ierasts, sākās ar pašvaldības priekšsēdētāja **Jura Šulca** gadumijas pieņemšanu, kur tika izteikta pateicība visiem, kuri aizvadītajā gadā ar aktīvu un pašai izveidotu darbu veicinājuši novada attīstību, atpazīstamību un iedzīvotāju labklājību. 20 novadniekiem par veiksmīgu sadarbību un panākumiem 2013. gadā tika pasniegti apbalvojumi – **Tukuma novada domes Pateicības raksti**.

Pateicības raksti pasniegti par nesavtīgu finansiālu atbalstu novada bērniem un sporta komandām, veselīga dzīvesveida popularizēšanu un palīdzību veselības saglabāšanā iedzīvotājiem, sekmīgu uzņēmējdarbību un ieguldījumu lauksaimniecības attīstībā, audzūģimeņu un aizbildņu pienākumu pašai izveidotu pildīšanu, ieguldīto darbu vēstures un piemiņas vietu saglabāšanā, kā arī par sadarbību ar pagastu pārvaldēm, skolām un pašvaldību.

Priekšsēdētāja gadumijas pieņemšana Tukumā notika jau desmito reizi. Izveidojoties Tukuma novadam, pasākums kļuvis daudz plašāks, jo to kuplina arī pagastu ļaudis. Zīmīgi, ka pirmā gadumijas pieņemšana pirms desmit gadiem tāpat kā šogad notika 10. janvārī.

Talsenieki atgriezušies no Zviedrijas ar jaunām idejām

No 15. līdz 18. janvārim darba vizītē sadarbības partnerpilsētā Sederšēpingā Zviedrijā uzturējās Talsu novada domes priekšsēdētājs **Aivars Lācarus**, lai satiktos ar pašvaldības vadību un pasniegtu Talsu novada domes Atzinības rakstu Sederšēpingas pilsētas sabiedriskajiem darbiniekiem **Lisam Surtevallam** un **Ullem Johansonam** par ilggadēju ieguldījumu Talsu pilsētas un bijušā Talsu rajona attīstībā un nesavtīgas palīdzības sniegšanā iestādēm, organizācijām un iedzīvotājiem. Delegācijas sastāvā bija iekļauts arī Talsu novada domes deputāts un Laucienes pamatskolas direktors **Oļegs Solovjovs** un pašvaldības biroja administratore **Linda Sūniņa**. Talsenieki apmeklēja Sederšēpingas izglītības iestādes, apskatīja ostas teritoriju un pilsētas kanālu un pārrunāja ekonomisko situāciju un savstarpējās attīstības un sadarbības iespējas.

Tikšanās laikā A. Lācarus prezentēja Talsu novadu, akcentējot tā stratēģiski svarīgākās vietas un priekšrocības. Saruna par sadarbības iespējām izvērtās ļoti konstruktīva – dalībnieki vienojās, ka tā varētu notikt vairākos virzienos: izglītībā – organizējot pieredzes apmaiņas braucienus un kopīgas tematiskas vasaras nometnes; sportā – rīkojot sadraudzības spēles, starptautiskus treniņus un turnīrus; uzņēmējdarbībā – izmantojot lekcijas par abu valstu labo praksi un pie-

redzes apmaiņas braucienus; kultūrā – popularizējot kultūru un tradīcijas ar dažādu pasākumu un projektu palīdzību, piemēram, nākamgad rīkot Sederšēpingas dienas Talsos; pašvaldības pārvaldībā – veidojot pieredzes apmaiņu un darba grupu tikšanās.

Ventspilī noslēdzies apjomīgs ielu rekonstrukcijas projekts

Aizvadītā gada pēdējā dienā noslēdzās projekta "Ielu infrastruktūras attīstība Ventspilī, II kārtā" īstenošana, kura ietvaros Ventspilī kopš 2010. gada rekonstruēti vai no jauna izbūvēti 79 ielu posmi un publiskās infrastruktūras objekti gan pilsētas centrā, gan Ostgalā, gan Gāļiņciemā, Kurpniekiemā, Čikstiņciemā, Jāņciemā, Žāžciemā, Krēķciemā un Zaķciemā.

Projekts īstenots ciešā saistībā ar ūdenssaimniecības attīstības projektu, lai vienlaicīgi ar ūdensvada un kanalizācijas tīklu izbūvi un rekonstrukciju ielu posmos tiktu nodrošināta kompleksa infrastruktūras sakārtošana – brauktuves, stāvvietas, ietves, apgaismojums un apstādījumi.

2010. gadā veikti publiskās infrastruktūras uzlabošanas darbi 2,8 ha platībā un uzlabota sešu ielu posmu infrastruktūra. Visplašākie projektā iekļauto ielu būvdarbi tika paveikti 2011. gadā, izbūvējot 51 ielu posmu ar kopējo garumu 15,15 km un publisko infrastruktūru 1,4 ha platībā. Aizpērn rekonstruēti deviņu ielu posmi 2,73 km garumā.

Savukārt pērn veikti noslēdzošie ielu būvdarbi septiņos objektos, izbūvējot ielas trīsarpus kilometru garumā, tajā skaitā no jauna izbūvēta daļa Medus ielas, kā arī Ostgala šarms un vēsturiskais veidols papildināts ar gludu bruģakmeni un granīta apmalēm Līvu un Kapteiņu ielā. Papildu ieguvums ir rekonstruētā Mazirbes iela, kas projektā tika iekļauta tikai pagājušogad, ņemot vērā radušos iespēju piesaistīt papildu līdzekļus.

Projekta kopējās investīciju izmaksas veido 12,1 miljonu eiro, tajā skaitā Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansējums ir 10,3 miljoni, valsts budžeta līdzekļi – 273 tūkstoši, savukārt pašvaldība projekta īstenošanā ieguldījusi 1,6 miljonus eiro.

Pāvilostas novadā aicina būt radošiem un aktīviem!

Šogad Pāvilostas novadā turpinās biedrības "No idejas līdz attīstībai" projekta "Radi dzīvi pats!" nodarbību cikls, kas veiksmīgi iesākās pērnā gada nogalē un ilgs līdz šāgada septembrim.

Projekta ietvaros tiek organizētas nodarbības brīvā laika kvalitatīvākai pavadīšanai (angļu valodas apmācības, datorapmācība, veselīga dzīvesveida pamati, pamatapmācības ielu vingrošanā, veselīga aerobika, brīvprātīgais darbs), radošās darbnīcas (foto un videodarbnīcas, inovatīvās tehnoloģijas rokdarbos, kulinārijas darbnīca), karjeras izvēlē (tikšanās ar karjeras konsultantiem, vietējiem uzņēmējiem, pašvaldības un iestāžu darbiniekiem, skolas absolventiem), kā arī tiks organizēti pieredzes apmaiņas braucieni uz Nīcu, Aizputi un Talsiem.

Šis projekts ir ļoti nozīmīgs novada jauniešiem ne tikai tāpēc, ka tā ir iespēja apgūt ko jaunu, bet arī tādēļ, ka viņi uztur un sekmē komunikāciju vienaudžu vidū. Projekta finansējumā iekļauti papildu līdzekļi, kas sniedz iespēju nodarbībās piedalīties arī tiem jauniešiem, kuri dzīvo ārpus Pāvilostas.

Liepājas centru rotā īpašs skulptūru ansamblis

10. janvārī Liepājā, Vecajā ostmalā 26, notika kinētisko skulptūru "Noķer Liepājas vēju!" atklāšana, kas, pateicoties "Latvijas Mobilā Telefona" finansiālajam atbalstam, īstenoja projekta "LMT Liepājai" ietvaros.

Kinētisko skulptūru grupa simboliski atveido trīs elementus: brāzmaino vēju kā gaisu, jūras viļņus kā ūdeni, Liepājas pilsētu – kā zemi, un, tikai līdzās esot cilvēkam kā ceturtajam uguns un enerģijas elementa simbolam, šī kompozīcija kļūst pilnīga.

"Katrs kaut reizi ir vēlējis mainīt vai vismaz ietekmēt laikapstākļus – kinētiskās skulptūras dod iespēju sarunai un spēlei ar vēju, un ikviens var pārliecināties, vai cilvēka spēkos ir to apturēt. Skulptūru izvietojanas un vēja ķeršanas vieta nav izraudzīta nejauši, jo Liepāja ir pilsēta, kurā piedzimst vējš," atzīst projekta realizētājs **Gaits Burvis**.

Liepājnieki un pilsētas viesi var izbaudīt vēju un sajūst tā spēku jaunā formā. Skulptūras veidotas, lai katrs iesaistītos spēlē – pieturētu vēju vai palielinātu tā spēku, radītu vēju brīdī, kad tā nav, vai arī vienkārši vērotu vēja radīto formu transformācijas un dzīvīguma ilūziju.

Skrundas novada pašvaldībā izvēlēts 2013. gada labākais kolēģis

Aizsākot jaunu tradīciju, Adventes pārdomu laikā Skrundas novada pašvaldības administrācijas darbinieki tika aicināti nobalsot par Gada labāko kolēģi.

Ideja par šādas tradīcijas izveidi radās Skrundas novada pašvaldības priekšsēdētājam **Nellijai Kleinbergai**, bet par tās īstenošanu parūpējās Administratīvo lietu nodaļas vadītāja **Inga Freimane**.

Vērtējot, kurš darbabiedrs 2013. gadā bijis atsaucīgākais, saprotošākais, jaukākais vai kā citādi labākais, vairāk nekā puse nobalsojušo administrācijas darbinieku savu balsi bija atdeuši par **Daci Grāveli**, kura vada Dzimtsarakstu nodaļu un pilda izglītības metodiķes pienākumus.

"Ikdienā saskarsmē vados pēc gudrības – izturēties tā, kā tu gribi, lai citi izturas pret tevi. Paldies kolēģiem, un lai mēs ikdienā cits citam esam vislabākie, laipnākie un saprotošākie!" tā novēl Dace Grāvele.

Klajā nākusi grāmata par Jaunpils novada vēsturi

Pērnā gada nogalē klajā laista grāmata, kas lolota un tapusi teju 20 gadus – **Intas Dišleres** sastādītais sējums **"Jaunpils muižas, muižiņas"**. Tas ir Jaunpils novada un muižu vēstures stāsts septiņu gadsimtu garumā – no 13. līdz 20. gadsimtam. Gluži kā Ziemassvētku dāvana jaunpilniekiem šī iespaidīgā un tik sen gaidītā grāmata 19. decembrī svinēja atklāšanas svētkus.

Novada vēstures grāmata veidota tā, lai iespējami vairāk pastāstītu par līdz šim nezināmo un atklātu savdabīgo un interesanto. Grāmatā ir vairāk nekā 400 lappušu un 200 attēlu, aprakstīti ir ne tikai vēstures notikumi, bet arī vietas un cilvēki.

Vairāku gadu garumā, strādājot arhīvos, bibliotēkās un muzeju krājumos Latvijā un ārzemēs un uz klausot novadnieku atmiņas, grāmatas sastādītāja **Inta Dišlere** kopā ar Jaunpils muzeja darbiniecēm **Ligiju Rutku** un **Zintu Ariku** apkopojusi Jaunpils novada vēsturi. Grāmatā apkopotais pētījums ir unikāls, jo pirmo reizi sniegta vēsturiskā informācija no vissenākajiem laikiem līdz 1920. gada agrārreformai. Izdevums nebūtu iedomājams bez Jaunpils novada domes un priekšsēdētājas **Ligitas Ginteres** atbalsta.

Rundāles novada Svitenes skola pārcēlusies uz jaunām telpām

6. janvārī pirmo reizi durvis vēra jaunā Svitenes skolas renovētā ēka. *"Tā ir pašvaldības dāvana Svitenes pagasta vecākiem un bērniem. Ceru, ka jaunās un gaišās telpas priecēs ne vien mazos audzēkņus, bet arī vecākus,"* atklāšanas runā uzsvēra Rundāles novada domes priekšsēdētājs **Aivars Okmanis**.

Kopš 1921. gada Svitenes skola atradās Svitenes muižas ēkā. Šobrīd skolīnā mācās 40 bērnu, ir nokomplektētas divas mācību klases – apvienotā 1.–2. klase un 3.–4. klase un divas pirmsskolas grupas – divgadīgo–četrgadīgo un piecgadīgo–sešgadīgo.

Svitenes skolas vienkāršotā renovācija tika uzsākta pērnā gada martā. Būvdarbus veica SIA "Kvēle". Būvniecība īstenota par pašvaldības līdzekļiem, un kopējās būvniecības izmaksas veido 355 079 eiro. Sākotnēji ēka bija būvēta kā bērnu dārzs un nodota ekspluatācijā 1990. gadā. Samazinoties bērnu skaitam, dārziņu pārveidoja par administratīvo ēku. Līdz šāgada janvārim ēkā atradās Svitenes pagasta pārvalde, kas tagad pārcelta uz rekonstruēto Svitenes saietu namu.

Skriveros nodots ekspluatācijā jauns ceļš

Aizvadītā gada nogalē Skriveru novadā tika atklāts rekonstruētais nepilnu kilometru garais **Lielkažoku–Stūrīšu ceļa posms**. Skriveriešiem tas ir būtisks ieguvums, jo situācijās, kad uz ilgāku laiku tiek slēgta dzelzceļa pārbrauktuve Skriveru centrā, šis ceļš dod iespēju apbraukt slēgto posmu.

Projekts īstenots sadarbībā ar Lauku atbalsta dienestu un līdzfinansēts no ES publiskā finansējuma. Tā izmaksas kopā ar būvuzraudzību un autoruzraudzību veidoja 106 504 latus.

Ceļu ekspluatācijā nodeva tā būvnieks – SIA “Vides tehnika”, ko pārstāvēja **Jānis Krukliņš** (*trešais no kreisās*) un **Reinis Meisters** (*trešais no labās*). Projektu pieņēma Skrīveru novada dome un Kokneses apvienotās būvvaldes vadītājs **Jans Korols** (*pirmais no labās*), galvenais arhitekts **Juris Letinskis** (*otrais no kreisās*) un būvuzraugs **Rolands Šteinbergs** (*pirmais no kreisās*). Skrīveru novada domes priekšsēdētājs **Andris Zālītis** (*otrais no labās*) priecājās: “*Esam ieguvuši 798 metrus garu kvalitatīvu ceļa posmu ar betonētu gāzesvada pārbrauktuvi, nobrauktuvē un izraktiem grāvjiem ceļa malās. Ceļam ir piecu gadu garantija.*”

Vecbebru ekoskolas audzēkņi – čakli makulatūras vācēji

Koknesieši ir lepnī, ka Kokneses novada **Vecbebru profesionālā un vispārīzglītojošā internātvidusskola** uzvarējusi makulatūras šķirošanas konkursā “Šķiro un uzvari!”, kļūstot par labāko ekoskolu Latvijā aizvadītā gada nogalē.

Konkursa rezultātus Vecbebru internātvidusskolas skolēni un skolotāji uzzināja 7. janvārī, kad skolā viesojās šķirošanas firmas “L&T” vadītājs **Kristaps Knesis** un jauniešu iemīļotā grupa “PeR” ar savu koncertu.

Konkursa norises laikā no pagājušā gada septembra līdz decembrim skolas audzēkņiem izdevās savākt 3742 kilogramus makulatūras un pārliecinoši saglabāt līderpozīcijas. Skolēni ir gandarīti par uzvaru un apņēmības pilni iesāktu turpināt.

Nodibināta Augšzemes lauku NVO apvienība

10. decembrī jubileju svin Sēlijas patriots akadēmiķis **Jānis Stradiņš**, un tieši šī diena turpmāk tiks atzīmēta kā Augšzemes lauku nevalstisko organizāciju (NVO) apvienības dzimšanas diena. Apvienības dibināšanas sanāksme notika Jēkabpils novada NVO forumā biedrības “Ūdenszīmes” mājvietā Kaldabruņas skolā.

Skaistus ceļavārdus jaunajai apvienībai teica gan Jēkabpils novada pašvaldības izpilddirektors **Jānis Subatiņš**, gan Lauku partnerības “Sēlija” valdes priekšsēdētāja **Skaidrīte Medvecka**, kura iepazīstināja ar bukletu “LP Sēlija rok!”.

Sēlijas novadpētnieku 3. saietā Aknīstē

10. janvārī Aknīstē notika Sēlijas novadpētnieku 3. saiets, ko vadīja Aknīstes novadpētniecības muzeja vadītāja **Olga Vabeļa**. Apsveikuma vārdus Sēlijas novadu vēstures pētniekiem un zinātniekiem teica Aknīstes novada domes priekšsēdētāja **Vija Dzene**.

Aknīstes vidusskolas mācību pārzine **Gunta Ozoliņa** pastāstīja par skolas, muzeja un Bērnu un jaunatnes centra ilgstošo sadarbību. Savukārt Valles vēsturniece **Gina Viegliņa-Valliete** iepazīstināja ar savu darbu Vecumnieku novada izpētē un rakstniecībā. Jāņa Jaunsudrabiņa muzeja “Riekstiņi” vadītāja **Ilze Līduma** atgādināja par slavenās “Baltās grāmatas” 100 gadu atceri. Klātesošie iepazīnās ar Olgas Vabeļas bagātu pieredzi, strādājot ar Aknīstes vidusskolas skolēniem. Novadpētnieki tika aicināti apskatīt Aknīstes novadpētniecības muzeja bagāto ekspozīciju. Aknīstes vidusskolas skolotāja **Janīna Krasovska** cēla priekšā reliktu instrumentu no kaimiņiem – Lietuvas sēļiem. Šo tradicionālās mūzikas instrumentu *skudučiai* katrs varēja arī izmēģināt paspēlēt. Uzzinājām par pedagoģiskajām kartēm un pieredzi, ko aknīstieši guvuši, realizējot mūžizglītības programmas *Grundtvig* projektu “HEFORE”.

Pēc Viesītes muzeja “Sēlija” iniciatīvas tika nodibināta biedrība “Sēļu klubs”, lai apvienotu Sēlijā, Latvijā un visā pasaulē dzīvojošos Sēlijas atbalstītājus un patriotus.

Izdota jauna suvenīrmonēta – “Zirgs ar ratiem” Jēkabpilī

Kopš 2. janvāra Jēkabpils Tūrisma informācijas centrā iedzīvotājiem ir iespēja iegādāties jaunu suvenīrmonētu, kurā attēlots zirgs Jēkabpils vēsturiskajā tirgus laukumā.

Monēta izdota, popularizējot vēsturisko Trešdienas tirgus laukumu Jēkabpilī, kā arī atzīmējot 2014. kā Zirga gadu. Suvenīrmonēta ar zirga attēlu tiks izmantota kā reprezentācijas materiāls pašvaldības vajadzībām. Jauno monētu ikviens interesents var iegādāties Jēkabpils Tūrisma informācijas centrā Brīvības ielā 140/142. Tās cena ir 4,54 eiro. 2012. gada nogalē Jēkabpilī tika atjaunots skvērs

Brīvības ielā pie Sv. Gara pareizticīgo baznīcas. Skvēru iedzīvinājusi tēlnieka Gaita Burvja skulptūra "Zirgs ar ratiem", kā arī aka ar iegravētiem 22 Jēkabpils pilsētas intelīģences pārstāvju labajiem vēlējumiem Jēkabpils pilsētai. Skvēru rotā arī vienotā stilā ar pārējiem vides objektiem veidots karuselis. Skvērs atrodas Trešdienes tirgus laukumā, kur 1670. gada 12. februārī hercogs Jēkabs pasludināja pilsētu par nodibinātu.

Krustpils novadā atklāta sākumskola

Ar lentes griešanu un skolas audzēkņu priekšnesumiem Krustpils novadā 10. janvārī svinīgi tika atklāta **Variešu sākumskola**. Pie skolas ārpusē, spītējot nejaucamajam laikam, dzidri skanēja flautas skaņas, un pirms lentes griešanas uzrunas teica Krustpils novada pašvaldības domes priekšsēdētājs **Gundars Kalve** un Variešu pagasta pārvaldes vadītājs **Aivars Jaksons**.

Kopējās būvniecības izmaksas bija 303 405 eiro. Plānots, ka apstiprinātā projekta ietvaros no Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta varēs saņemt 113 528 eiro. Patlaban tiek izstrādāts tehniskais projekts skolas piebūvei – mācību telpām un sporta zālei un tiks izsludināts iepirkums būvdarbu veikšanai. Variešu sākumskolā šobrīd kopā ar pirmsskolas izglītības vecuma bērniem ir 63 audzēkņi un 18 darbinieki.

Līvānu novadā nodibināta Izcilības balva pedagogiem

Šajā mācību gadā Līvānos nodibināta Izcilības balva pedagogiem, kuras balvu fonds šobrīd ir 10 000 latu. Iniciators balvas iedibināšanai un tās finansētājs ir uzņēmējs un mecenāts **Daumants Pfafrods** (SIA "Z-Light"), kurš pirms deviņiem gadiem iedzīvināja Līvānos arī stipendiju fonda ideju jauniešu studijām augstskolās, ko tagad atbalsta daudzi novada uzņēmēji. Izcilības balva pedagogiem nodibināta, lai motivē-

tu skolotājus padziļinātā darbam ar audzēkņiem. Izcilības balvas novada pedagogiem tiks pasniegtas katrā mācību gada noslēgumā, kad izvērtēs izglītības iestāžu iesniegtos mācību sasniegumu rezultātus. Izvērtēšanā piedalīsies Līvānu novada pašvaldības, Izglītības pārvaldes un Izcilības balvas finansētāju pārstāvji.

Daugavpils novadā apbalvoti Ziemassvētku konkursskates laureāti

10. janvārī Daugavpils novada Kultūras centrā tika apbalvoti konkursskates "**Ziemassvētki katrā logā**" laureāti. Konkurss tika rīkots, lai noteiktu oriģinālāko un gaumīgāko Ziemassvētku noformējuma objektu. Konkursā piedalījās astoņas skolas, seši kultūras un tautas nami, sešu pagastu pārvaldes, pirmsskolas izglītības iestāde, sociālais centrs, muzeji, daudzdzīvokļu māja, kā arī mākslas un mūzikas skola.

Skolu konkurencē balvu par oriģinālāko Ziemassvētku noformējumu saņēma **Vaboles vidusskola** un **Skrudalienas pamatskola**. No kultūras namiem žūrija īpaši izcēla **Biķernieku kultūras namu** un **Sventes pagasta Tautasnamu**. Izvērtējot Ziemassvētku rotājumus pagastu pārvaldēs, konkursa komisija lēma, ka šogad vislabāk pastrādājuši **Liksnas pagasta pārvaldes** un **Maļinovas pagasta pārvaldes** darbinieki, kas saņēma balvu par izdomu un oriģinalitāti. Īpaša balva par tradīciju saglabāšanu tika

Skrindu dzimtas muzejam, savukārt par inovatīvu pieeju – **Špoģu mūzikas un mākslas skolai**.

Konkursa idejas autore Daugavpils novada domes Būvvaldes vadītāja **Nansija Tamane** atzīmēja, ka šāds konkurss norisinās piecpadsmito reizi.

Aglonas novadā sarosījušies vietējie uzņēmēji

Aglonas novada **ZS "Ziemeļi K"** īstenojusi Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) pasākuma "Lauku saimniecību modernizācija" projektu, kā rezultātā Šķeltovas pagastā uzcelta jauna ferma. Zemnieku saimniecības saimnieks **Nikolajs Platonovs** iecerējis jaunajā fermā izvietot 70 govis.

Projekta realizācija tika uzsākta 2012. gada rudenī. Gada laikā uzbūvēta moderna ferma ar mūsdienīgām

inženierkomunikācijām, uzstādītas jaunāko tehnoloģiju slaukšanas iekārtas, ierīkotas darba un atpūtas telpas darbiniekiem, iegādāta barības sadales iekārta. Kopējās izmaksas ir vairāk nekā 500 tūkstoši eiro, no kuriem pusi sedzis pats uzņēmējs.

10. janvārī uzņēmēja **Taisija Prečkanova** aicināja uz frizētavas telpu prezentāciju un iesvētīšanu, ko veica Aglonas bazilikas priesteris **Daumants Abrickis**. Ieguldījumu frizētavas tapšanā sniedzis arī Saeimas deputāts **Rihards Eigims**. Aglonas novada domes priekšsēdētāja **Helēna Streiķe** atzīmēja, ka ir prieks un gandarījums par šo jaunieguvumu, jo frizētavas Aglonā līdz šim nebija.

Izdejots Rēzeknes apriņķa "Jautrais sadancis"

Janvāra vidū Feimaņu kultūras namā notika Rēzeknes apriņķa deju kolektīvu skate, kurā piedalījās 20 deju kolektīvu no Rēzeknes un Viļānu novada un Rēzeknes pilsētas. Deju kolektīvu sniegumu vērtēja žūrija – horeogrāfs **Gunārs Strods**, deju kolektīvu vadītāja **Ilze Broka** un Rēzeknes deju apriņķa virsvadītājs **Ilmārs Dreļš**. "Skate bija paredzēta, lai Dziesmu un deju svētku starpposmā novērtētu deju kolektīvu sagatavotības līmeni, kā arī varētu plānot valsts mērķdotāciju piešķiršanu kolektīvu vadītājiem," pastāstīja Rēzeknes novada pašvaldības Kultūras nodaļas vadītāja **Ināra Pleikšne**.

Pasākuma otrajā daļā notika tradicionālais koncertkarnevāls, kurā deju kolektīvi rādīja atraktīvus priekšnesumus, iekļaujot tajos arī neparastākus deju soļus.

Viļānos – pirmā Lata iela Latvijā

Šo zīmīgo nosaukumu ieguvusi 370 metru garā iela Viļānos, kas savieno Raiņa un Rēzeknes ielu un atrodas aiz vietējā televīzijas torņa.

Pirms četriem gadiem, kad vēl pastāvēja Viļānu televīzija, bija ideja ielu nosaukt par Televīzijas ielu, taču pēc tās likvidācijas iela palikusi bez nosaukuma. Bijuši arī citi iespējamie nosaukuma varianti, piemēram, Torņa iela vai Austrumu iela, jo tā atrodas austrumu pusē, bet tad pilsētā būtu nepieciešami vēl pārējo trīs debespušu ielu nosaukumi.

Tā nu radās ideja par Lata ielu, un nosaukuma autore ir Viļānu novada pašvaldības zemes ierīcības inženiere un Privatizācijas, pašvaldības īpašuma un zemes komisijas locekle **Lidija Semjonova**. "Mums ir sapnis šīs ielas galā uzstādīt pieminekli latam un apkārt stādīt bērzu birzi, jo bērzu lapiņas ir apmēram tādā pašā lielumā kā lata monētas", tā L. Semjonova.

Alūksnes novada pašvaldība atbalsta jauniešu biznesa idejas

Alūksnes novada pašvaldība jau ceturto reizi izvērtējusi "Alūksnes novada jauniešu biznesa ideju konkursam" iesniegtos pieteikumus un piešķirusi finansējumu jauniešu uzņēmējdarbības ideju īstenošanai.

Konkursam pieteikumus šoreiz bija iesnieguši četri jaunieši. Pašvaldība noslēgusi līgumus par finansējuma piešķiršanu divu Alūksnes novada jauniešu – **Ievas Bistrovas** un **Sintijas Ilšjānes** projektiem.

Alūksniete Ieva Bistropa ar pašvaldības finansiālu atbalstu veidos savu pasākumu aģentūru, piedāvājot kultūras pasākumu veidošanu, organizēšanu, vadīšanu, kā arī dažādas koncertprogrammas. Savukārt Sintijas Ilšjānes projekts saistīts ar zemeņu audzēšanu – jaunie te no jūnija vidus līdz augustam plāno klientiem piedāvāt ekoloģiski audzētas zemenes, bet pavasarī un rudenī – kvalitatīvus zemeņu stādus. Alūksnes novada pašvaldība finansiāli atbalstījusi jau astoņu novada jauniešu biznesa ideju īstenošanu.

Valkas novadā Cimzes jubilejas gadā

7. janvārī Valkas pilsētas kultūras namā ar Latvijas Radio kora uzstāšanos izskanējis pedagoga, tautas dziesmu vācēja un latviešu kora mūzikas pamatlicēja Jāņa Cimzes 200. jubilejas gada ieskandināšanas koncerts diriģenta Sigvarda Kļavas vadībā.

Turpinot atzīmēt Jāņa Cimzes 200 gadu jubileju, Valkas Mākslas skola sadarbībā ar Valkas novada domi un Latvijas Nacionālo kultūras centru rīko **Latvijas profesionālās ievirzes mākslas skolu audzēkņu vizuālo darbu konkursu "Jāņa Cimzes Dziesmu rota"**. Konkursa uzdevums ir vizuāli interpretēt brīvi izvēlētu Cimzes tautasdziesmas apdaru. Konkursā aicināti piedalīties profesionālās ievirzes mākslas skolu audzēkņi vecumā no deviņiem līdz 18 gadiem. Konkursa norises laiks – līdz **30. aprīlim**.

Ar KPFI atbalstu un Valkas novada domes līdzfinansējumu no 2013. gada 3. decembra līdz šāgada jūnija beigām tiek īstenots projekts "Kompleksi risinājumi siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai J. Cimzes Valkas Mūzikas skolā". Plānots paaugstināt ēkas energoefektivitāti: siltināt fasādi un jumtu, nomainīt logus un durvis, rekonstruēt grīdas, apkures sistēmu, siltummezglu, apgaismojuma un elektroapgādes sistēmu, kā arī izbūvēt ventilācijas sistēmu.

Uzsākta Valmieras Profesionālās vidusskolas rekonstrukcija

27. decembrī Valmieras Profesionālās vidusskolas direktors **Ēriks Spuriņš** un būvuzņēmuma SIA "Merks" valdes loceklis **Jānis Šperbergs**, klātesot Valmieras pilsētas pašvaldības domes priekšsēdētājam **Inesim Boķim** un Saeimas deputātam **Guntaram Bilsēnam**, parakstīja līgumu par Valmieras Profesionālās vidusskolas modernizāciju.

Ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) atbalstu izglītības iestādes renovācijā un attīstībā tiks ieguldīti vairāk nekā astoņi miljoni latu. Plānota ēku rekonstrukcija, kā arī jauna mācību korpusa un dienesta viesnīcas korpusa būvniecība. Skola iegādāsies jaunas mācību iekārtas un aprīkojumu.

Projekts tiks realizēts trīs kārtās. Vispirms plānots izbūvēt jaunu ēkas mācību korpusu ar modernām laboratorijām, mācību restorānu un dienesta viesnīcu. Otrajā kārtā tiks rekonstruēts ēkas korpuss un dienesta viesnīca, savukārt projekta noslēgumā izbūvēs darbnīcas jaunajai izglītības programmai – mehatronikai. Projektu plānots realizēt līdz 2015. gada 31. augustam.

Pirmie Latvijā – Kocēnu novada domē "nulles" datori

Kocēnu novada domē ekonomiskā veidā uzlabota darba vide domes sēžu zālē, ar salīdzinoši nelieliem līdzekļiem sasniedzot maksimālu ieguvumu – 15 datorizētas darba vietas.

Tradicionālā veidā būtu jāiegādājas 15 atsevišķi datori un papildus jāiegādājas 15 UPS un licences programmatūrai – *Windows, Microsoft Office*, antivīruss –, līdz ar to izmaksas uz katru darba vietu palielinātos līdz 1000 eiro, tātad kopumā 15 darba vietu izveide izmaksātu ap 15 tūkstošiem eiro. Arī šo datoru regulāra uzturēšana tehniskā kārtībā prasītu ievērojamu laiku.

Kocēnu novada domes IT speciālists **Atis Rudzītis** stāsta: *"Projekts tika realizēts, izmantojot "zero" jeb "nulles" datorus (klientus). Šāds nosaukums datoram ir tāpēc, ka patiesībā tas arī nav nekāds dators, tam nav ne dzinēja, ne dzinēja, ne dzinēja diska, tā ir tikai maza kastīte, kam piesprausta klaviatūra, pele, monitors un tīkla vads."* Šī tehnoloģija darbojas tā, it kā vienam datoram būtu pievienoti 15 monitori, 15 klaviatūras un 15 peles, tādējādi izveidojot 15 darba vietas. Izmantota Kanādas kompānijas "Userful" izstrādātā programmatūra, kas spēj uz katras atsevišķas darba vietas darbināt atsevišķu darba vidi pēc izvēles *Windows XP, 7* vai *8* vai *Linux*.

"Zero" datori patērē ļoti maz elektroenerģijas, siltuma izdalīšanās ir minimāla un līdz ar to arī elektrības rēķins krietni samazinās.

Darba vides uzlabošana domē turpināsies, ieviešot ekonomiskos "zero" datorus arī Kocēnu novada domes darbiniekiem.

Labos darbus Pārgaujas novadā novērtē pašvaldība un iedzīvotāji

Pagājis gads, kopš Pateicības dienā Pārgaujas novada pašvaldība teica paldies tiem, kuri bijuši dāsni, saprotoši, izpalīdzīgi, radoši un darbīgi, nav žēlojuši savu laiku, spēku un atbalstu cilvēkiem, kam to vajag vairāk, tiem, kuri nesuši novada vārdu tālāk aiz robežām, un tiem, kuriem nav bijis grūti pateikt citam labu vārdu brīdī, kad tas bijis visvairāk nepieciešams.

Kā ierasts, pašvaldība janvāra sākumā aicināja kopā skolu atbalstītājus, Ungurmuižas labdarus, iedzīvotāju labvēļus, bijušos un tagadējos deputātus, novada sadarbības partnerus un tos, bez kuru darbiem pašvaldība nevarētu sasniegt to, kas ir sasniegts.

"Ceru, ka labās aizsāktās idejas un darbi realizēsies arī šogad, ka neizpaliks veiksmīgi kopēji projekti, ka spēsīm kopīgi palīdzēt tiem, kuriem tas nepieciešams visvairāk," klātesošos uzrunāja Pārgaujas novada domes priekšsēdētājs **Hardijs Vents** un vēlēja visiem dāsnu gadu, labu sadarbību, veiksmi un veselību.

Kā pateicību par ieguldījumu novada un tā iedzīvotāju labā pašvaldība šim vakaram bija sagādājusi dāvanu – smilšu kino, kas noslēdzās ar emocionālu skatu, kurā pavērsās novada lepnums – Gauja, ģerbonis un sauklis.

Biedrības "Dzirkestelītes" pārstāves un Pārgaujas novada domes priekšsēdētājs **Hardijs Vents** ar biedrības dāvāto šalli un cepuri.

Siguldā atklāts jauns bērnudārzs

13. janvārī Siguldā atklāta jauna pašvaldības pirmsskolas izglītības iestāde "Pasaciņa". Tas ir otrais jaunuzceltais pašvaldības bērnudārzs Siguldā pēdējo trīs gadu laikā – 2010. gadā pašvaldība atklāja "Ieviņu". Būvniecība tika uzsākta pērnajā vasarā. Bērnudārzs būs sešas grupas, viena no tām bērniem ar īpašām vajadzībām. Jaunais bērnudārzs nodrošinās vietas vairāk nekā 130 novada bērniem, kā arī darbavietas 30 darbiniekiem. Pirmsskolas izglītības iestāde strādās pēc divām licencētām programmām – vispārējās un speciālās pirmsskolas izglītības programmas izglītojamajiem ar garīgās veselības attīstības traucējumiem. "Siguldas novadā strauji pieaug bērnu dzimstība – katru mēnesi pasaulē nāk vairāk nekā divdesmit jauno siguldiešu, un 2013. gadā esam sasnieguši jaunu dzimstības rekordu – novadā reģistrēti 249 mazuļi. Pašvaldība nopietni domā par kvalitatīvu izglītības iespēju nodrošināšanu jaunajiem iedzīvotājiem – trīs gadu laikā esam atklājuši divus jaunus bērnudārzus, bet 2013. gada septembrī – jaunu, mūsdienīgu sākumskolu. Atverot bērnudārzu "Pasaciņa", būsim pietuvojušies tam, lai vietas pašvaldības pirmsskolas iestādēs Siguldas novadā nodrošinātu gandrīz visiem bērniem no pusotra gada vecuma, sniedzot nozīmīgu atbalstu mazo novadnieku vecākiem," stāsta Siguldas novada domes priekšsēdētājs **Uģis Mitrevics**.

Ādažu Fotogrāfu biedrības vērtīgais fotoalbums

20. janvārī Ādažu Fotogrāfu biedrības vadītājs **Ojārs Jansons** un dalībnieki tikās ar Valsts prezidentu **Andri Bērziņu**, lai dāvātu viņam pirmo Ādažu fotoalbumu-grāmatu "Fotografēts Ādažos", kas vēsta par novada vēsturi un cilvēkiem.

Grāmata tirdzniecībā nav pieejama, tā paredzēta vienīgi reprezentatīviem nolūkiem. Līdz šim Ādažu Fotogrāfu biedrība to uzdāvinājusi vairākām bijušajām un tagadējām valsts amatpersonām – prezidentiem Vairai Viķei-Freibergai, Valdim Zatleram, Guntim Ulmanim, kā arī aizsardzības ministram Artim Pabrikam un veselības ministrei Ingriņai Circenei. Visas amatpersonas ir arī "Fotografēts Ādažos" varoņi.

Fotoalbums-grāmata sakārtota tā, ka vienā tā atvēruma daļā iegulst vēsturiska, sena bilde, bet blakus – mūsdienīgs fotoattēls ar līdzīgu kontekstu. "Domājams, ka tas ir pirmais gadījums, kad tik daudz lielisku autoru

fotodarbu stāsta par vienu no skaistākajiem novadiem. Pateicoties fotogrāfu un fotogrāfiju īpašnieku bezatlīdzības atsaucībai, ir apzināti līdz šim nezināmi un gandrīz pazušāni nolemti attēli," uzskata grāmatas idejas autors fotogrāfs O. Jansons.

Stopiņos piemin barikāžu laiku

20. janvāra vakarā Stopiņu novada iedzīvotāji pulcējās Ulbrokā pie Barikāžu akmens, lai pieminētu varoņus, kuri pirms 23 gadiem sargāja dzimteni no ienaidnieka. Kuplais zemessargu un jaunsargu pulks radīja īpaši pacilātu noskaņu, un sanākušos sildīja ne tikai uguns-kura liesmas, bet arī atmiņas.

Kā ik gadu, atceres pasākums iesākās ar klusuma brīdi, lai godinātu tos barikāžu dalībniekus, kuru vairs nav starp mums. Stopiņu novada domes priekšsēdētājs **Jānis Pumpurs** izteica atzinību tagadējiem un topošajiem Latvijas valsts sargātājiem – zemessargiem un jaunsargiem.

Šis barikāžu piemiņas brīdis bija īpašs ar to, ka kādreizējai Stopiņu novada iedzīvotājai **Lonijai Kosovičai** tika pasniegta "1991. gada barikāžu dalībnieka piemiņas zīme". 90. gadu vidū viņa pārcēlās uz dzīvi Rīgā un nebija saņēmusi apbalvojumu kopā ar citiem novada barikāžu dalībniekiem. Emocionālā uzrunā Lonijas kundze uzsvēra, ka nākotne ir mūsu bērni, kuriem sirdis ir jāatvēl vieta mīlestībai pret savu dzimteni. Šos vārdus papildināja arī jaunsargu vadītājs **Sandijs Krastiņš**, aicinot katru klātesošo veidot stipru un patriotisku nākotni Latvijai.

Pēc aizkustinošām runām un dziesmām sanākušos priecēja krāšņa uguņošana. Vakars noslēdzās Ulbrokas kultūras namā, kur komponista un pianista Māra Lasmaņa Latvijai veltītās dziesmas izdziedāja Vita Baļčunaite un Andris Daņiļenko, un skatītāji dziedāja līdzī.

Ziņas sagatavojuši: **Jūrmalas pilsētas domes Sabiedrisko attiecību nodaļa, Ojārs Martinsons, Aiga Priede, Inga Priede, Kristīne Duļbinska, Sintija Sprinģe, Zita Lazdāne-Laķe, Didzis Strazdiņš, Baiba Rasa, Kristīne Kociņa, Agita Grīnvalde-Iruka, Sarmīte Rode, Jolanta Nicgale-Kondrāte, Ieva Jātniece, Laura Liepiņa, Elīna Serkova, Liāna Pudule-Indāne, Līvānu novada domes Sabiedrisko attiecību un ārējo sakaru daļa, Marta Kive-Ostrovskā, Zane Ločmele, Madara Ļaksa, Sigita Āboliņa, Evita Aploka, Zane Brūvere, Laura Moča, Eva Eglīte, Jolanta Vaido-Zālīte, Siguldas novada pašvaldības Sabiedrisko attiecību un komunikācijas nodaļa, Monika Griezne, Ieva Rūtiņa un Inese Skrastiņa**

SLIDOTAVU BUMS MALUMALĀS

Kad ziemas sporta aktivitāšu cienītāji sāka grimt bezcerībā, gatavojoties piedzīvot "tukšo sezonu", kad slēpošanas kalnu saimnieki medijiem sūrojās par grimstošo biznesu, kad lielveikali janvāra sākumā pazemināja cenas pircēju interesi neizraisošajiem šļūcamrīkiem un ragaviņām, ziema pēkšņi attapās un īsā laika sprīdī saspārojās tiktāl, ka daži nu jau sāka kurnēt par ieilgušo salu, kas liek paunoties biežāk, nekā gribētos, un zemapziņai pagēr skaitļot gaidāmos apkures rēķinus janvārī.

Tomēr kustīgāko Jaužu, pirmām kārtām gados jaunāko entuziastu prieku tādi nieki nespēja aptumšot. Ne jau katrā zemeslodes valstī iedzīvotājiem paredzētā ziema ar tās īpašajiem priekiem!

Ja arī sniega segu varēja vēlēties biežāku un krāšņāku, tad saltums bija tik stingrs un noturīgs, ka bez lielām pūlēm Latvija piebira ar dabisko slidotavu mirdzošajiem spoguļiem. Nespējot sagaidīt stūrgalvīgās ziemas vizīti, galvaspilsētas Spīķeru kvartālā decembra vidū darbu sāka ar pašvaldības atbalstu ierīkotā mākslīgā ledus slidotava, kas apmeklētājiem pieejama bez maksas. Toties reizē ar sala iestāšanos **Rīgā** daudzos mikrorajonos parādījās dabiskā ledus laukumi parkos un pie skolām – Imantā, Ķengaragā, Pļavniekos un citur. Slidu un slēpju priekam nu var Jauties Uzvaras parkā un Mežaparkā.

24. janvārī slidotprieks pārņēma **Liepāju**, jo Kūrmājas prospekta galā pie bijušā "Dinamo" stadiona uz kanā-

la ledus sāka darboties brīvdabas slidotava. Omulīgu gaisotni nodrošina mūzikas fons, bet krēslas stundās – ap slidotavu uzstādītais apgaismojums. *"Ir jāizmanto priekšrocības, ko mums sniedz Latvijas laikapstākļi – vasarā sauļojamies un peldamies, ziemā – slēpojam un slidojam. Uzskatu, ka fiziskās aktivitātes svaigā gaisā ir nepieciešamas jebkurā gadalaikā. Pašvaldība jau sesto gadu pēc kārtas liepājniekiem un pilsētas viesiem radusi iespēju ļauties brīvdabas slidošanas priekiem. Liepājniekiem atliek izmantot iespēju būt aktīviem un veselīgiem,"* mudina domes priekšsēdētāja vietnieks **Gunārs Ansiņš**. Par slidotavas uzturēšanu rūpējas projektā "Algotie pagaidu sabiedriskie darbi pašvaldībā" iesaistītie Jaudis, kas atbildīgi gan par slidotavas ledus ekspluatāciju – sniega tīrīšanu, ledus kopšanu un atjaunošanu, gan arī par kārtības ievērošanu un apmeklētāju ērtībām.

Līvānu pilsētas slidotavu Lāčplēša ielā 28 jau aktīvi iemēģinājuši visi slidotgribētāji, jo tā pieejama bez maksas, turklāt ir atvērta visu diennakti! Nedēļu

pirms "starta" laukumā rosījās pilsētas komunālās saimniecības vīri, kas nostiprināja bortus un vairākkārt uzlēja ledu. Toties virskārtas uzlabošanu uzņēmušies brīvprātīgie, kas ar slidošanu un hokeju ir uz "tu" – **Edgars Cišs, Guntars Sola un Jānis Novikovs**. Paldies viņiem!

Ziemas sportisko aktivitāšu cienītājiem **Alūksnē** pašlaik lielākās iespējas ir slidošanai. Tā kā pieturas stabils sals un ir maz sniega, izveidota slidotava uz Alūksnes ezera iekšezera pie Mākslas skolas. Alūksnes novada pašvaldības aģentūras direktors **Māris Lietuvietis** apliecināja, ka ledus biežums – 20 centimetru, līdz ar to slidotājiem tas ir drošs. Par to, lai slidošanai paredzētais laukums tiktu notīrīts no sniega, parūpējās hokeja klubs "Alūksne" ar savu tehniku, bet pēc tam to uzturēs pašvaldības aģentūra "Spodra". Šo laukumu gan vairāk aicina izmantot slidošanas cienītājus, bet hokeja spēlētājiem ar savu iemīļoto sporta veidu iespējams nodarboties hokeja kluba "Alūksne" lau-

kumā pie Ernsta Glika Alūksnes Valsts ģimnāzijas. Arī "Mežinieku" ziemas sporta centrā slēpošanas cienītāji jau iemēģina trīs kilometru garo trasi. Jāteic gan, ka sniega trūkuma dēļ to vēl nav iespējams sagatavot pietiekami kvalitatīvi, tādēļ slēpotājiem nepieciešams paciesties, līdz pieaugs sniega daudzums.

Viena no lielākajām slidotavām Latvijā atklāta Ādažu vidusskolas stadiona laukumā aptuveni 400 metru garumā. Līdz šim tādas slidotavas nav bijis, tāpēc

ziemā daudzi slidoja un spēlēja hokeju uz aizsalušās Vējupes, kas, protams, nevar būt gana droša vieta. *"Kamēr tapa šis laukums, neesmu gulējis veselu dien-nakti. Ūdens uz ledus jālej vienmērīgi, lai, tam sasalstot, neizveidotos grumbuļi un slidošana slidotavā būtu droša. Paldies visiem cilvēkiem, kuri palīdzēja šai slidotavai tapt, ieguldot savu laiku, negulētās stundas un entuziasmu! Šobrīd domājam par slidotavas apgaismošanu, lai tā cilvēkiem būtu pieejama arī vakarā,"* atzīst Ādažu novada domes Sporta daļas vadītājs **Pēteris Sluka**.

Vērienīgajā slidotavas laukumā vietas pietiek visiem. Vienā tās daļā vidējā paaudze spēlē hokeju, otrā – to dara jaunieši un bērni, trešajā – ikviens, kurš vēlas, brīvi nododas slidošanai. Dažs, pavisam maziņš, apņēmības pilns tikai apgūst slidotprasmi.

Beidzot sita īstā stunda, lai īstenotu dzīvē arī Latvijas Televīzijas populārās "Tautas sporta" programmas **hokeja laukumu labiekārtošanas konkursa** veiksminieku projektus, kuriem laimējās sadalīt "Aldara" piešķirtos 10 000 eiro. Žūrija no sirds vēlējas atbalstīt visus 56 pretendētus, taču tad būtu nepieciešami 156 tūkstoši eiro! **Viesītes un Raunas novada Drustu pagasta** hokeja laukumiem piešķirti līdzekļi apgaismojuma stabu iegādei un uzstādīšanai, **Valkas novada Vijciema pagastā** – apgaismojuma stabu un kabeļu iegādei un uzstādīšanai, **Ventspils novada Piltēnē**

līdz 1. februārim naski labiekārtoja hokeja laukumu, uzstādot iegādāto aizsargtīklu, **Lapmežciemā** beidzot varēja izveidot atklātu hokeja laukumu. Par konkursa īpašajiem veiksminiekiem uzskatāmi **Madonas novada** hokeja entuziasti, jo atbalstu saņēma divi projekti: **Andreja Eglīša Ļaudonas vidusskolā** ar prāvu finansiālo atbalstu varēja izveidot atklātu hokeja laukumu, bet **Madonas pilsētas** hokeja laukumam tika jauns aizsargtīkls.

Turpmākais – ziemas ziņā. Kā ziema lems, tā būs! Cik ilgi noturēsies sals, tik ilgi nerims slidotāju un hokejistu prieki.

Informāciju par ziemas priekiem Latvijas pilsētās un novados sagatavojuši: **Indra Vilde, Dzintra Āboliņa, Evita Enģele, Ginta Kraukle, Evita Aploka, Monika Griezne un Jānis Brauns**

ATPŪTĀI, ATELPĀI, SMAIDĀM

Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs ir iegādājies jaunu datoru. Baidzot arī viņi varēs uzziņāt laikapstākļus internetā.

Valstī norisinājies pirmais skopuma čempionāts. Zelta, sudraba un bronzas medaļas tika nolemts nepiešķirt.

– Šonakt, Baiba, mēs ar tevi darīsim to, ko nedrīkst darīt!

– Dalīsim ar nulli?

– Kā iet?

– Mušām patiktu!

Bērnībā skolā es biju apaļa teicamniece. Izaugu, un tagad es esmu vienkārši apaļa.

Vīriešiem atklāšu nelielu noslēpumu: sievietes pašas patstāvīgi var aizvērt rāvējslēdzēju uz muguras!

Drīz vikipēdijas veidotāji būs savākuši visu informāciju par cilvēci un aizlidos atpakaļ.

Meitenes, atcerieties, ka pingvīni – tās ir bezdelīgas, kas ēda pēc 18:00.

Taupīgs cilvēks mazgā traukus tikai tad, kad grib nomazgāt rokas.

Banku darbinieki saviem bērniem pirms miega lasa labas kredītvēstures.

Policists ieraudzīja noziedznieku, bet tam bija augstāka dienesta pakāpe.

– Hallo, policija?

– Jā, kas noticis?

– Divas meitenes manis dēļ kaujas!

– Jā, un kur problēma?

– Briesmīgākā uzvar!

Es kļuvi par veģetārieti ne tādēļ, ka mīlu dzīvniekus. Es neieredzu augus!

Lai sieva neatrastu, kur slēpju no viņas naudu, es to glabāju labajā apakšējā kabatā otrā vidējā viņas somiņas nodalījumā.

Nekļūdās tikai tie, kas neko nedara. Tāpēc es šodien visu dienu nekļūdus.

Nogulēju 11 stundas un gribu vēl. Gultā esmu tik nepiesātināms!

Kad runā divi vīrieši, viņi runā katrs par sevi. Kad runā divas sievietes, viņas abas runā par trešo sievieti.

Brīvs vīrietis – tas ir kā viena brīva vieta pārpildītā vilcienā. Visdrīzāk ar viņu kaut kas nav kārtībā.

Maigonis iedzina omīti strupceļā, atbraucot pie viņas jau resns.

Politiķi ir kā bērni – ja viņus nedzird, tātad atkal ir sastrādājuši nedarbus.

Tikai retais zina, ka pasts ir izgudrojis tādas lietas kā siers ar pelējumu, etiķis un rozīnes.

Mazās viltības. Lai elpa nesmirdētu pēc sīpoliem, apēdiet divas ķiploka daiviņas.

Ja rudenī mājas jumtu nosmērē ar kondensēto pienu, tad pavasarī sūkat lāstekas būs daudz patīkamāk.

Ļoti nežēlīgs puisītis uzkāpa uz krēsla un Ziemassvētku vecītim nolasīja visu Raiņa poēmu "Daugava. Sēr-dieņu dziesma".

Ja ilgi skatīties uz sievieti, viņa noteikti izvilks spogulīti.

Cilvēkam ir divas dzīves – otrā dzīve sākas tad, kad viņš saprot, ka dzīve ir tikai viena.

Burbuļplēves ražošanai ir nepieciešami strādnieki ar stingru raksturu un lielu gribasspēku.

– Dārgais, ja es slīktu upē, ko tu darītu?

– Es tajā pašā mirkli skrietu uz ciemu pēc palīdzības.

– Bet ciems ir tik tālu!

– Dārgā, tevis dēļ es varētu skriet arī vēl tālāk.

Māmiņa liek gulēt savu mazo dēlenu, dzied viņam šūpuļdziesmas jau otro stundu, bet mazais kā nemieg, tā nemieg. Beigās viņš saka:

– Klau, māmiņ, tu, protams, labi dzied, bet es gribu gulēt.

LPS "rūķi" jau otro gadu mēroja ceļu pie saviem mazajiem draugiem Elejas bērnu namā

Ilzes Mutjanko, Leldes Vazdiķes, Gunta Apīņa un Naura Ogorodova fotoreportāža

Pasaule caur lidmašīnas logu
Artura Hansona foto

“LOGS”

Mazajā Pils ielā 1, Rīgā, LV 1050, tālr. 6732 6634, 6750 8530